Άκου να δεις 3

ΛΕΛΙΑ ΠΑΝΤΕΛΟΓΛΟΥ

ΔΕΛΤΟΣ

Άκου να δεις 3

ΛΕΛΙΑ ΠΑΝΤΕΛΟΓΛΟΥ

βιβλίο ακουστικής κατανόησης
για ξενόγλωσσους

ΔΕΛΤΟΣ

Ακου να δεις 3
● Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗ & ΣΙΑ Ο.Ε. 2007
I.S.B.N. 960-7914-30-9 (βιβλίο+CD)
Μάιος 2007

Επιμέλεια: *Φρόσω Αρβανιτάκη, Κλεάνθης Αρβανιτάκης*
Εξώφυλλο: *Κλεάνθης Αρβανιτάκης*
Σελιδοποίηση: *Κλεάνθης Αρβανιτάκης, Άννα Νότη*

Εκδόσεις ΔΕΛΤΟΣ, Πλαστήρα 69, 17121 Νέα Σμύρνη, Ελλάς
tel: +30210 9322393 fax: +30210 9337082
www.deltos.gr e-mail: info@deltos.gr
DELTOS Publishing, 69 Plastira St., 17121 Nea Smyrni, Athens, GR

Η συγγραφέας ευχαριστεί τον αδελφό της Παντελή Παντελόγλου, κοινωνικό ανθρωπολόγο, για την πολύτιμη κριτική και τις εύστοχες και διεισδυτικές του παρατηρήσεις, αλλά και για τη βοήθειά του σε πρακτικό επίπεδο (πληκτρολόγηση και αρχική σελιδοποίηση του κειμένου).

Ο εκδότης ευχαριστεί τη Μαριάνθη Λουκίδη-Λόττες για την ευγενή παραχώρηση της φωτογραφίας του περιστεριώνα που χρησιμοποιήθηκε στο Μάθημα 8.

Περιεχόμενα

Δυο λόγια για τη σειρά

Η σειρά *Άκου να δεις* γράφτηκε με κύριο σκοπό να ενισχύσει τη δεξιότητα της ακουστικής κατανόησης του ξενόγλωσσου σπουδαστή που μαθαίνει ελληνικά, ιδιαίτερα εκείνου που δεν μένει στην Ελλάδα και επομένως έχει ελάχιστα ακούσματα έξω από την τάξη.

Η σειρά είναι διαβαθμισμένη σε τρία επίπεδα, και αποτελείται από τρία βιβλία και τρία CD. Η εξάσκηση στην ακουστική κατανόηση γίνεται μέσα από καθημερινές επικοινωνιακές καταστάσεις, απλές ή περισσότερο απαιτητικές, που είναι δυνατόν να αντιμετωπίσει ο σπουδαστής, όταν βρεθεί στην Ελλάδα.

Καθένα από τα βιβλία, μαζί με το CD που το συνοδεύει, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως συμπληρωματικό υλικό για οποιοδήποτε εγχειρίδιο διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας, ανάλογα με το επίπεδο του σπουδαστή, ή ως βοήθημα για τον σπουδαστή που μαθαίνει μόνος του και θέλει να ενισχύσει τη συγκεκριμένη δεξιότητα.

Ο υποψήφιος για την εξέταση Ελληνομάθειας μπορεί επίσης να βρει στη σειρά *Άκου να δεις* ένα μέσο εξάσκησης και προετοιμασίας για την εξέτασή του στην ακουστική κατανόηση.

Δυο λόγια για τον καθηγητή

Κύριος στόχος της σειράς *Άκου να δεις* είναι να δοθεί στον σπουδαστή η ευκαιρία να εξασκηθεί περισσότερο στη δεξιότητα της ακουστικής κατανόησης.

Το CD περιέχει το υλικό που πρόκειται να ακούσει ο σπουδαστής, και συνοδεύεται από το βιβλίο των ασκήσεων, οι οποίες σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το ακουστικό υλικό. Ο σπουδαστής μπορεί να βρει τα κείμενα που ακούει, όπως επίσης και τις λύσεις των ασκήσεων, στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου.

Οι ασκήσεις —που ποικίλλουν σε μορφή— είτε ελέγχουν άμεσα την ακουστική κατανόηση είτε δίνουν στον σπουδαστή τη δυνατότητα, με βάση αυτά που ακούει, να εξασκηθεί και στις επικοινωνιακές δεξιότητες της παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.

Η ύλη που περιέχεται στα 12 μαθήματα του *Άκου να δεις 3* καλύπτει (α) απαιτητικότερες γλωσσικές λειτουργίες μέσα σε καθημερινές περιστάσεις, (β) συνθετότερα μορφοσυντακτικά φαινόμενα, και (γ) λεξιλόγιο σε προχωρημένο επίπεδο.

Τα κείμενα που ακούγονται, μολονότι δεν αποτελούν ζωντανές ηχογραφήσεις, αντλούνται στην πλειονότητά τους από αυθεντικό υλικό (δελτία ειδήσεων, συνεντεύξεις, άρθρα, ένα θεατρικό έργο κ.ά.) άλλοτε διασκευασμένο και απλοποιημένο και άλλοτε αυτούσιο. Η δυσκολία τους αντιστοιχεί στα επίπεδα Ελληνομάθειας Β' και Γ'.

Διδακτικές οδηγίες για την καλύτερη αξιοποίηση της ύλης

1. Στην αρχή του κάθε μαθήματος υπάρχει μια φωτογραφία, η οποία έχει σχέση με το κεντρικό του θέμα, και η οποία εξυπηρετεί και λειτουργικά το μάθημα, δίνοντας τη δυνατότητα στον καθηγητή να την αξιοποιήσει στο στάδιο της προετοιμασίας των μαθητών του, πριν από την ακρόαση. Υπάρχουν επίσης ορισμένες ερωτήσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν για τον ίδιο σκοπό, καθώς και ασκήσεις προδιδασκαλίας λεξιλογίου.
2. Πριν προχωρήσει στη διδασκαλία του κάθε μαθήματος, ο καθηγητής θα πρέπει:

— να απομονώσει το επιπλέον λεξιλόγιο που κατά την κρίση του δε γνωρίζει η συγκεκριμένη ομάδα ή ο συγκεκριμένος σπουδαστής

— να το προδιδάξει με έναν ή περισσότερους τρόπους: με ερωτήσεις που θα βρει στην αρχή του μαθήματος ή με ερωτήσεις μέσα από τις οποίες θα προκύψει το λεξιλόγιο, με φωτογραφίες, με σκιτσάκια στον πίνακα, με μιμική, ή με περίφραση.

Προτεινόμενη διδασκαλία μαθήματος

Μάθημα12 : "Σε δρόμους και πλατείες"

1. Στην αρχή του μαθήματος ζητάμε από τους μαθητές να κοιτάξουν για λίγο τη φωτογραφία της Βουλής στην Πλατεία Συντάγματος, και κατευθύνουμε τη συζήτηση στις διαφορετικές κατηγορίες στις οποίες μπορούμε να κατατάξουμε τις ονομασίες των δρόμων και των πλατειών μιας πόλης, όπως (α) ονόματα γνωστών συγγραφέων, ποιητών, πολιτικών, ηρώων, ευεργετών κ.λπ., (β) τοποθεσιών / γεωγραφικών όρων, (γ) φυτών και λουλουδιών κ.λπ. Συνεχίζοντας βάζουμε τους μαθητές μας στη διαδικασία της πρόβλεψης: υποθέτουν πως είναι περισσότερα τα ονόματα των ανδρών ή των γυναικών σ' αυτές τις ονομασίες; Οι γυναίκες που το όνομά τους έχει δοθεί σε κάποι-

ους δρόμους ή πλατείες τι ιδιότητα πιστεύουν ότι είχαν; Στα οδωνυμικά της Αθήνας ή της Θεσσαλονίκης, πιο συγκεκριμένα, πιστεύουν ότι θα επικρατεί η αρχαία, η βυζαντινή , ή η σύγχρονη ιστορία;

2. Πριν ακούσουμε την εκπομπή από το CD, ασχολούμαστε με τις δύο ασκήσεις προδιδασκαλίας λεξιλογίου. Στην Άσκηση 1 οι μαθητές προσπαθούν να ταιριάξουν κάθε λέξη με τη σημασία της, ενώ στην άσκηση 2 φτιάχνουν προτάσεις. Η εργασία αυτή είναι προτιμότερο να γίνει σε ομάδες των δύο ή των τριών, μια και σ' αυτό το επίπεδο οι μαθητές διαθέτουν αρκετό εύρος λεξιλογίου, όχι όμως όλοι το ίδιο.

3. Πριν οι μαθητές ακούσουν το πρώτο μέρος της εκπομπής, τους δίνουμε δύο λεπτά να κοιτάξουν τις επτά προτάσεις της Άσκησης 3, καθώς και την Άσκηση 4. Όταν είναι έτοιμοι, παίζουμε το CD μία ή δύο φορές —ανάλογα με το επίπεδο της τάξης— και μετά οι μαθητές σημειώνουν αν οι προτάσεις είναι σωστές ή λανθασμένες διορθώνοντας τις λανθασμένες (Άσκηση 3) ή διαλέγουν το σωστό (Άσκηση 4).

4. Οι μαθητές ακούνε το CD ξανά και συμπληρώνουν τα κενά στ ν Άσκηση 5.

5. Στην Άσκηση 6 οι μαθητές διαβάζουν μερικές από τις προτάσεις που έχουν ήδη ακούσει στην εκπομπή, και βρίσκουν συνώνυμες ή περίπου συνώνυμες των υπογραμμισμένων λέξεων που υπάρχουν στο πλαίσιο που προηγείται.

6. Οι ασκήσεις που καλύπτουν το δεύτερο μέρος της εκπομπής ακολουθούν τη λογική του πρώτου μέρους έως και την Άσκηση 10. Στην Άσκηση 11 οι μαθητές ακούνε ξανά το τμήμα της εκπομπής που αναφέρεται στην προέλευση των ονομάτων που έχουν δοθεί στους δρόμους και στις πλατείες ανά περιοχή της Αθήνας και συμπληρώνουν τον πίνακα, ενώ στην Άσκηση 12 πρέπει να βρουν ποιο φύλο επικρατεί στην οδωνυμία της πρωτεύουσας. Ακολουθεί συζήτηση με τους μαθητές μας σχετικά με την επαλήθευση ή μη των προβλέψεων που είχαν κάνει στην προκαταρκτική συζήτηση.

7. Στην Άσκηση 13 οι μαθητές, χωρισμένοι σε ομάδες, προσπαθούν να μαντέψουν την προέλευση των ονομασιών ορισμένων δρόμων της Αθήνας που δίνονται στην άσκηση.

8. Στην Άσκηση 14 προσπαθούμε να ευαισθητοποιήσουμε τους μαθητές στη χρήση της γενικής σε όλες τις ονομασίες των δρόμων και των πλατειών της Ελλάδας, διεξάγοντας μια σχετική συζήτηση και συγκεντρώνοντας στον πίνακα της τάξης ονομασίες που γνωρίζουν.

9. Η έρευνα σχετικά με την ονομασία του δρόμου του καθενός μπορεί να γίνει στο σπίτι, και το επόμενο μάθημα να αφιερωθεί στις παρουσιάσεις των ίδιων των μαθητών σχετικά με την προέλευση της ονομασίας του δρόμου στον οποίο κατοικούν ή εργάζονται, ή ακόμη ενός δρόμου ή μιας πλατείας απ' όπου περνούν συχνά και των οποίων η ονομασία τούς φάνηκε ενδιαφέρουσα.

Μετά την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων πριν, κατά και μετά την ακρόαση, μπορούμε να παίξουμε ένα ομαδικό παιχνίδι λεξιλογίου, όπως τα ακόλουθα:

Κρεμάλα

1. Όποιος μαθητής θέλει, σηκώνεται στον πίνακα. Είναι ο μόνος που ξέρει τη λύση, γιατί διαφορετικά δεν μπορούμε να παίξουμε το παιχνίδι.
2. Ο μαθητής ζωγραφίζει στον πίνακα μια κρεμάλα, και γράφει μόνο το αρχικό και το τελικό γράμμα μιας λέξης, με όσα περισσότερα γράμματα γίνεται, αφήνοντας ανάμεσα τόσα κενά, όσα είναι τα γράμματα που λείπουν.
3. Κάθε μαθητής προτείνει ένα γράμμα που πιστεύει ότι υπάρχει μέσα στη λέξη που ψάχνουμε. Φωνάζει π.χ. «Κ»!

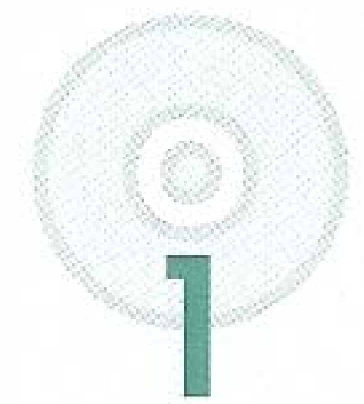
4. Κάθε φορά που κάποιος βρίσκει ένα γράμμα, ο μαθητής που είναι στον πίνακα το γράφει στη σωστή θέση μέσα στη λέξη. Αν το γράμμα υπάρχει στη λέξη δύο ή περισσότερες φορές, το γράφει σε όλες τις αντίστοιχες θέσεις.
5. Κάθε φορά που κάποιος κάνει λάθος, ο μαθητής που είναι στον πίνακα ζωγραφίζει ένα μέλος του ανθρώπινου σώματος στην κρεμάλα. «Κρεμάει», δηλαδή, ένα κεφάλι, το σώμα, τα χέρια, τα πόδια, προσθέτει (αν η λέξη αποτελείται από πολλά γράμματα) τα μάτια, τη μύτη, το στόμα, τα μαλλιά, τα ρούχα, τα παπούτσια κ.λπ.
6. Αν κρεμάσει όλο το σώμα πριν βρεθεί η λέξη, τότε η τάξη έχει χάσει, και ο μαθητής που είναι στον πίνακα διαλέγει μια άλλη λέξη και ξαναρχίζει.
7. Αν κάποιος βρει την λύση πριν κρεμαστεί όλο το σώμα, κερδίζει και σηκώνεται για να "βάλει" μια άλλη λέξη.

Μαντέψτε τη λέξη

1. Πάρτε τόσα σπίρτα, όσοι είναι οι μαθητές στην τάξη.
2. Σπάστε στην άκρη το ένα απ' αυτά.
3. Μοιράστε ένα σπίρτο στον καθένα, χωρίς να τα κοιτάζετε. Αρχίζει το παιχνίδι αυτός στον οποίο έτυχε το σπασμένο σπίρτο.
4. Ο μαθητής που ξεκινάει το παιχνίδι, διαλέγει μια από τις λέξεις του θέματος στο οποίο αναφέρεται το μάθημα και, χωρίς να πει στους συμμαθητές του ποια είναι, προσπαθεί να τους εξηγήσει τη σημασία της.
5. Αν δεν τη βρίσκουν, γράφει στον πίνακα μία πρόταση από την οποία λείπει μόνο η ζητούμενη λέξη.
6. Όποιος την βρει πρώτος, κερδίζει: διαλέγει μια άλλη λέξη!

π.χ. (Μάθημα 11 - Μόνο στον κόσμο των παιχνιδιών;) Ο μαθητής έχει στο μυαλό του τη λέξη «εξαφανίζομαι». Λέει στους άλλους πως η λέξη αυτή σημαίνει «χάνομαι». Αν δεν την βρουν, συνεχίζει με το «δεν υπάρχω πια». Αν και πάλι δεν την βρουν, γράφει στον πίνακα την πρόταση «Στις μέρες μας η αρκούδα κινδυνεύει να ______________ από τον πλανήτη Γη».

Θα θέλαμε τέλος να επισημάνουμε ότι, όσον αφορά τις δραστηριότητες πριν και μετά την ακρόαση, οι οποίες συνδέουν την ακουστική κατανόηση με την καλλιέργεια των τριών άλλων δεξιοτήτων (παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, κατανόηση γραπτού λόγου), ιδιαίτερα ενδεδειγμένη είναι η δουλειά σε ομάδες, εφόσον αυτό είναι δυνατό.
Όσον αφορά δε τον αριθμό και το είδος των ασκήσεων και των δραστηριοτήτων που θα γίνουν πριν, κατά και μετά την ακρόαση, είναι στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντα να επιλέξει εκείνες που θεωρεί ότι είναι οι καταλληλότερες και πιο αποτελεσματικές για την τάξη του.

1 Θέματα για συζήτηση

1. Παρακολουθείτε καθημερινά το δελτίο ειδήσεων ή όχι; Γιατί;
2. Πιστεύετε ότι είναι σημαντικό να είναι κανείς ενημερωμένος για όσα συμβαίνουν στη χώρα του και σε όλο τον κόσμο; Δικαιολογήστε την άποψή σας.
3. Από ποιο μέσο ενημέρωσης προτιμάτε να μαθαίνετε τα νέα; Από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο, τις εφημερίδες, τα περιοδικά, το διαδίκτυο; Ποιες διαφορές θεωρείτε ότι παρουσιάζουν αυτά τα μέσα ενημέρωσης μεταξύ τους;
4. Υπάρχουν πράγματα που σας αρέσουν ή άλλα που σας ενοχλούν στα δελτία ειδήσεων; Ποια είναι αυτά;

2 Πριν ακούσετε τις ειδήσεις, ταιριάξτε τα παρακάτω μεταξύ τους φτιάχνοντας φράσεις.

1. Αξιωματική αντιπολίτευση είναι...
2. Κυβερνητικός εκπρόσωπος είναι...
3. Ο γάλλος ομόλογος του έλληνα Υπουργού Εξωτερικών είναι...
4. Α.Ε.Ι. σημαίνει...
5. Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου είναι...

α. εκείνος που μιλάει εκ μέρους της κυβέρνησης στους δημοσιογράφους.
β. Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία).
γ. το μεγαλύτερο από τα κόμματα που δεν είναι στην κυβέρνηση.
δ. ο Υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας.
ε. ο επικεφαλής του Πανεπιστημίου.

3 Ακούστε τις ειδήσεις, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Ο σταθμός στον οποίο ακούμε τις ειδήσεις, λέγεται _______ .
   α. Αεράκι   β. Άνεμος
2. Ο σταθμός αυτός είναι _______ .
   α. μουσικός   β. αθλητικός
3. Η Μαρία Ιωάννου και ο Κώστας Καπλάνης είναι οι _______ .
   α. εκφωνητές των ειδήσεων   β. διευθυντές του σταθμού
4. Τον Ιούνιο θα γίνουν σίγουρα _______ εκλογές.
   α. εθνικές   β. ευρωπαϊκές
5. Ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών υποδέχτηκε τον γάλλο _________
   α. Υπουργό Εσωτερικών   β. Υπουργό Εξωτερικών
6. Τα Πανεπιστήμια θα πάρουν φέτος _________ χρήματα από πέρσι.
   α. λιγότερα   β. περισσότερα
7. Έγινε ληστεία σε _________ .
   α. εστιατόριο   β. περίπτερο

8. Η ελληνίδα πρωταθλήτρια Μαρία Οικονόμου έτρεξε στους αγώνες του _________ και κέρδισε το _________ μετάλλιο.
   α. Πεκίνου / χρυσό   β. Τόκιο / αργυρό

9. Το σκορ στον αγώνα Ολυμπιακού-Α.Ε.Κ ήταν _________ .
   α. 4-4   β. 4-3

10. Η _________ νίκησε τη Σαμπντόρια με 2-1 στη _________ .
   α. Γιουβέντους / Γένοβα   β. Μίλαν / Ρώμη

4 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Είμαστε στους 87,1 μεγακύκλους στα FM.
2. Βασικό θέμα της συζήτησης μεταξύ των δύο Υπουργών, Έλληνα και Γάλλου, θα είναι οι ελληνογαλλικές σχέσεις.
3. Φέτος τα Πανεπιστήμια θα πάρουν μόνο 13 εκατομμύρια ευρώ.
4. Η ληστεία έγινε χθες στις 10 το βράδυ στη Νίκαια.
5. Οι ληστές σκότωσαν το θύμα κι έφυγαν μ' ένα κόκκινο αυτοκίνητο.
6. Ο 37χρονος Αιγύπτιος αρχαιολόγος Φάουζι αλ Χανούν πιστεύει ότι ανακάλυψε τον τάφο του Μεγάλου Αλεξάνδρου.
7. Η Σεζάρια Βέρντε, η «Μεγάλη Κυρία» από τη Βραζιλία θα τραγουδήσει για τρεις νύχτες στον Λυκαβηττό.
8. Η Μαρία Οικονόμου βγήκε πρώτη στα 60 μέτρα με χρόνο 6.96.
9. Ο Φερνάντο Αλφόνσο και η Φεράρι θριάμβευσαν στη Φόρμουλα 1.
10. Οι επόμενοι τίτλοι ειδήσεων είναι στις 12.

5 Ακούστε πάλι τις ειδήσεις, και συμπληρώστε τις προτάσεις.

1. Η αξιωματική αντιπολίτευση θέλει να γίνουν εθνικές εκλογές τον Ιούνιο, γιατί ____ .

2. Η κυβέρνηση δεν θέλει να γίνουν και εθνικές εκλογές τον Ιούνιο, διότι ____ .

3. Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου δήλωσε ότι με τα χρήματα που θα πάρουν φέτος, τα Πανεπιστήμια δεν είναι δυνατόν να έχουν ούτε ________________ , ούτε __________________ .

4. Ο Αιγύπτιος αρχαιολόγος Αλ Χανούν πιστεύει ότι ________________ ____ .

5. Η Σεζάρια Βέρντε θα τραγουδήσει για να ____________________ .

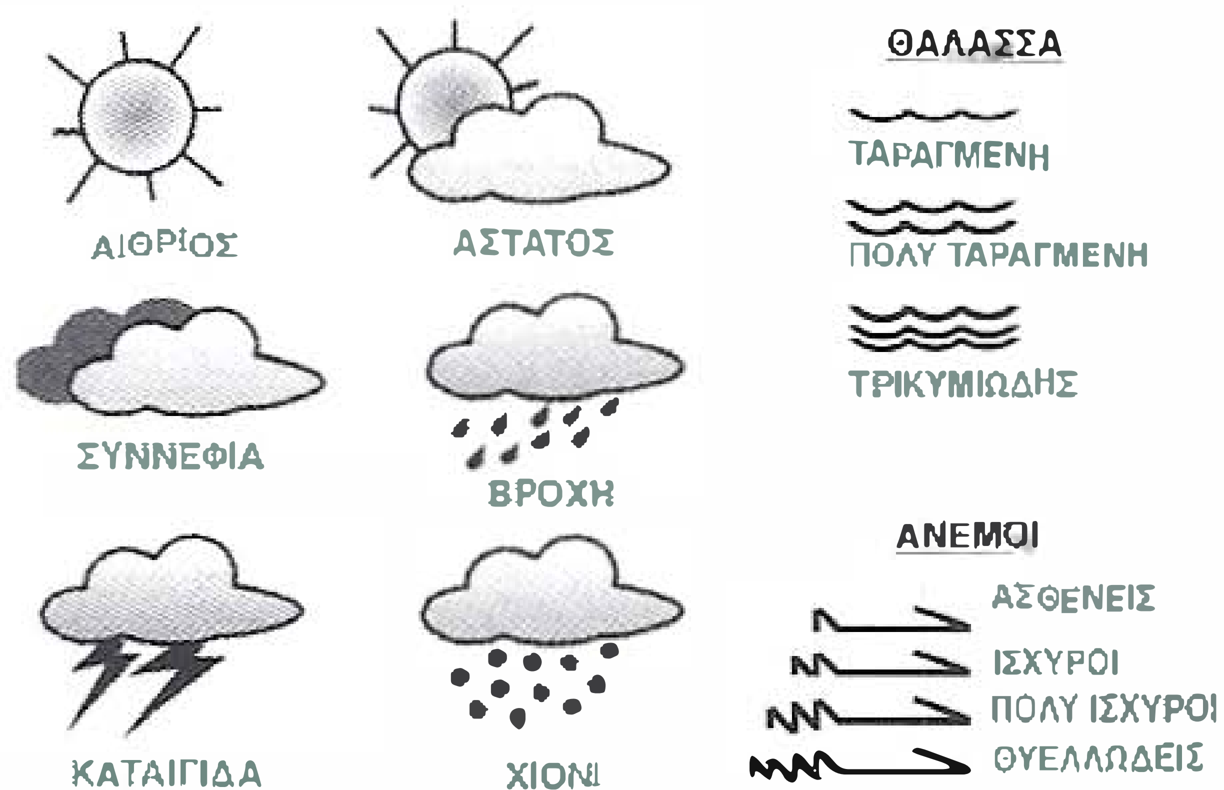
6. Ο αγώνας Ολυμπιακού - Α.Ε.Κ. ήταν σωστό θρίλερ, επειδή ____ .

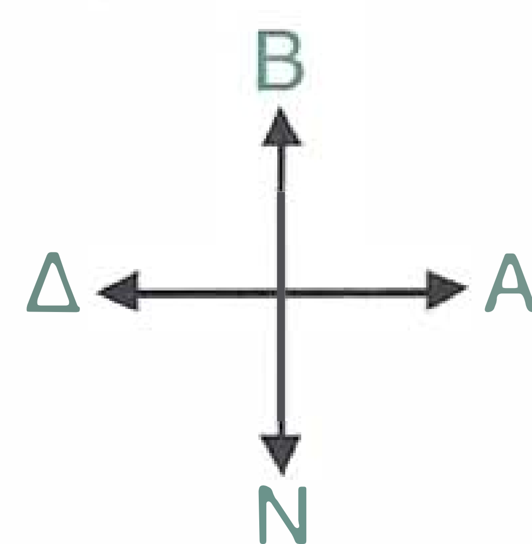
6 Τι ακούμε ακριβώς; Διαλέξτε τη σωστή λέξη.

1. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος *τόνισε/υπογράμμισε* ότι εθνικές εκλογές τον Ιούνιο, μόνο σε αστάθεια και αβεβαιότητα μπορεί να οδηγήσουν.
2. Ψαλίδι *στις δαπάνες* / *στα έξοδα* για τα ΑΕΙ!
3. Οι δύο άγνωστοι που *επέβαιναν* / *ήταν πάνω* σε μοτοσικλέτα, *χτύπησαν/τραυμάτισαν* ελαφρά στο πρόσωπο τον περιπτερά, πήραν τις εισπράξεις, και *διέφυγαν/έφυγαν* προς άγνωστη κατεύθυνση.
4. Έσπασε τα *ρολόγια/χρονόμετρα* η Μαρία Οικονόμου στο Πεκίνο. Η «κόρη του *ανέμου/αέρα*» έκανε τα 60 μέτρα σε 6.96.
5. «Αυτό το μετάλλιο είναι αποτέλεσμα *πολλής/σκληρής* και *επίμονης/υπομονετικής* δουλειάς, και είναι για *την πατρίδα μου* / *τη χώρα μου* δήλωσε χθες δακρυσμένη.
6. Νίκη της Γιουβέντους *επί/κατά* της Σαμπντόρια.

7 Παρακολουθήστε τις ειδήσεις στο ραδιόφωνο ή την τηλεόραση, και προσπαθήστε να τις καταλάβετε. Διαλέξτε τρεις ειδήσεις, όποιες θέλετε εσείς, γράψτε τις με τον δικό σας τρόπο, και διαβάστε τις στους συμμαθητές σας στο επόμενο μάθημα.

Β Βορράς
Ν Νότος
Α Ανατολή
Δ Δύση

1 Πριν ακούσετε το δελτίο καιρού, κοιτάξτε τα σύμβολα και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. "Ο καιρός είναι αίθριος" σημαίνει ότι _____ .
   α. έχει ήλιο β. έχει συννεφιά γ. βρέχει

2. "Έχει καταιγίδα" σημαίνει ότι _____ .
   α. βρέχει λίγο β. βρέχει και φυσάει πολύ γ. χιονίζει

3. Η θάλασσα είναι “ταραγμένη” σημαίνει ότι _____ .
α. έχει αρκετό κύμα β. έχει κύμα γ. έχει πάρα πολύ κύμα

4. Οι άνεμοι είναι “μέτριοι” σημαίνει ότι οι άνεμοι _____ .
α. είναι ασθενείς β. είναι δυνατοί
γ. δεν είναι ούτε ασθενείς ούτε δυνατοί

5. “Υπάρχουν νεφώσεις” σημαίνει ότι _____ .
α. έχει ήλιο β. βρέχει και φυσάει γ. έχει συννεφιά

2 Ταιριάξτε τους αριθμούς με τα γράμματα.

Ακούμε στο ραδιόφωνο / στην τηλεόραση / στο τηλέφωνο	Λέμε
1. προβλέπεται	α. θα έχει συννεφιά
2. θα κυμανθεί	β. δυνατοί
3. θα αναπτυχθούν νεφώσεις	γ. πιστεύουμε ότι θα είναι
4. υπάρχει πιθανότητα να	δ. θα είναι από... ώς...
5. ισχυροί	ε. μάλλον θα
6. εκδόθηκε	στ. η πρόβλεψη του τι καιρό θα έχουμε
7. θα πνέουν	ζ. βγήκε
8. μετεωρολογική	η. θα φυσάνε
9. πρόγνωση καιρού	θ. που λέει τον καιρό
10. παροδικά	ι. αδυνατίζω
11. προειδοποιήσεις	ια. λίγο λίγο
12. βροχοπτώσεις	ιβ. για λίγο
13. σταδιακά	ιγ. όταν λες κάτι από πριν για να είναι οι άλλοι προετοιμασμένοι
14. εξασθενώ	ιδ. σε μερικές περιοχές
15. κατά τόπους	ιε. βροχές

Πρώτο Δελτίο

3 Ακούστε το δελτίο, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Το δελτίο καιρού είναι για _____ .
   α. τη Δευτέρα β. την Τρίτη γ. την Τετάρτη
2. Το δελτίο εκδόθηκε στις _____ .
   α. 03:00 β. 10:00 γ. 06:00
3. Ο καιρός θα είναι _____ .
   α. άστατος β. σχεδόν αίθριος γ. βροχερός
4. Οι άνεμοι θα είναι _____ .
   α. ασθενείς β. μέτριοι γ. ισχυροί
5. Η θάλασσα θα είναι _____ .
   α. ταραγμένη β. πολύ ταραγμένη γ. τρικυμιώδης
6. Η θερμοκρασία θα κυμανθεί _____ .
   α. από 7 έως 8 βαθμούς β. από 17 έως 28 βαθμούς
   γ. από 7 έως 18 βαθμούς
7. Την επόμενη μέρα θα υπάρχουν _____ .
   α. λίγες βροχοπτώσεις β. λίγες νεφώσεις γ. λίγες χιονοπτώσεις
8. Την επόμενη μέρα η θερμοκρασία θα είναι _____ .
   α. σε μικρή άνοδο β. στα ίδια επίπεδα γ. σε μικρή πτώση

4 Ακούστε πάλι, και γράψτε τις λέξεις που λείπουν.

Από την Εθνική _______________ (1) Υπηρεσία σήμερα _______________ (2) και ώρα _______________ (3) το πρωί, εκδόθηκε το ακόλουθο Δελτίο Πρόγνωσης _______________ (4) Αττικής:
Για σήμερα _______________ (5), προβλέπεται σχεδόν _______________ (6) καιρός. Οι άνεμοι θα πνέουν _____________ (7).

Η θάλασσα θα είναι ______________ (8).
Η ______________ (9) *στην Αθήνα θα κυμανθεί από* ____________ (10) μέχρι δεκαοκτώ ____________ (11) Κελσίου. Για αύριο Τρίτη, λίγες ______________ (12), παροδικά ______________ (13), στα ____________ (14) του νομού. Θερμοκρασία σε μικρή ___________ (15).

Δεύτερο Δελτίο

5 Ακούστε το δελτίο, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Το δελτίο εκδόθηκε στις _____ .
   α. 13:00 β. 07:00 γ. 03:00
2. Το δελτίο είναι για _____ .
   α. σήμερα β. αύριο γ. το σαββατοκύριακο
3. Ο καιρός θα είναι _____ .
   α. σχεδόν αίθριος β. άστατος γ. ζεστός
4. Το απόγευμα θα αναπτυχθούν νεφώσεις στα _____ .
   α. δυτικά β. ανατολικά γ. νότια
5. Το απόγευμα υπάρχει πιθανότητα _____ .
   α. να χιονίσει β. να βρέξει γ. να έχει ήλιο
6. Στα δυτικά οι άνεμοι θα πνέουν _____ .
   α. ασθενείς β. μέτριοι γ. ισχυροί
7. Στα ανατολικά οι άνεμοι θα πνέουν _____ .
   α. μέτριοι β. ισχυροί γ. μέτριοι έως ισχυροί
8. Η θερμοκρασία θα κυμανθεί _____ .
   α. από 9 μέχρι 19 βαθμούς β. 19 μέχρι 41 βαθμούς
   γ. από 19 μέχρι 31 βαθμούς

6 Ακούστε, και γράψτε τις λέξεις που λείπουν.

Από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία σήμερα
_______________ (1) και ώρα _______________ (2) εκδόθηκε το
ακόλουθο Δελτίο Γενικής Πρόγνωσης Καιρού _______________ (3):
_______________ (4) καιρός προβλέπεται σήμερα στη χώρα. Το
_______________ (5) στα δυτικά θα αναπτυχθούν νεφώσεις και υπάρχει
πιθανότητα _______________ (6) βροχοπτώσεων στη δυτική
_______________ (7), την Ήπειρο και το Ιόνιο Πέλαγος, οι οποίες
_______________ (8) θα εξασθενήσουν. Οι άνεμοι θα πνέουν στα
_______________ (9) ασθενείς, στα _______________ (10) μέτριοι έως
_______________ (11), και στα νησιά του _______________ (12) κατά
τόπους _______________ (13). Η _______________ (14) θα κυμανθεί από
_______________ (15) μέχρι τριάντα _______________ (16) βαθμούς
Κελσίου.

7 Τι καιρό θα κάνει στην Ελλάδα σύμφωνα με το δελτίου καιρού που ακούσατε; Δέστε τον χάρτη στην επόμενη σελίδα, σημειώστε πάνω τα σωστά σύμβολα, και πέστε τον καιρό. Μετά, γράψτε ένα σύντομο δελτίο καιρού.

____

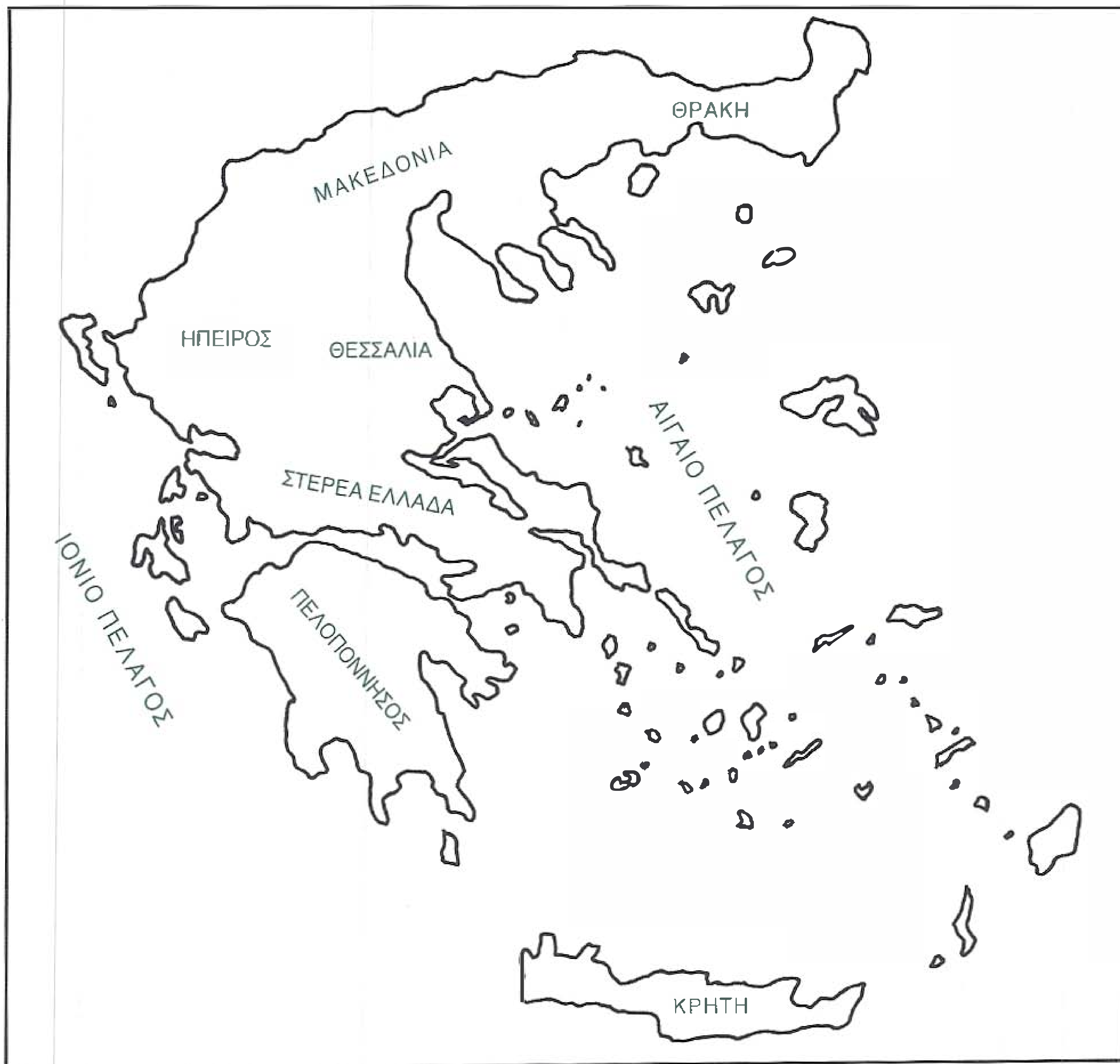
____

____

____

____

Δελτίο καιρού

8 **Γράψτε ένα γράμμα σ' έναν φίλο που μένει σε άλλη πόλη αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τι καιρό κάνει σήμερα στην πόλη όπου μένετε.**

1 Θέματα για συζήτηση.

1. Σας έχουν πάρει ποτέ συνέντευξη για δουλειά; Αν ναι, πώς ήταν αυτή η εμπειρία;

2. Έχετε πάρει ποτέ συνέντευξη από κάποιον άλλο για να τον προσλάβετε; Αν ναι, τι ερωτήσεις του κάνατε; Πώς νιώθατε εσείς; Πώς νομίζετε ότι ένιωθε εκείνος/εκείνη;

3. Ποιος νομίζετε ότι είναι ο καλύτερος τρόπος για να καταλάβει κανείς αν ένας άνθρωπος είναι κατάλληλος για μια δουλειά; Γιατί;

2 Πριν ακούσετε τον διάλογο, φτιάξτε προτάσεις ταιριάζοντας τα παρακάτω μεταξύ τους.

1. Παίρνω συνέντευξη από κάποιον για δουλειά σημαίνει	α. ένα δροσιστικό ποτό χωρίς αλκοόλ.
2. Έχω κάτι υπόψη μου σημαίνει	β. το χαρτί που βεβαιώνει ότι κάποιος έχει τελειώσει το Λύκειο.
3. Αναψυκτικό είναι	γ. του κάνω ερωτήσεις για να δω αν είναι ο κατάλληλος για τη δουλειά αυτή.
4. Απολυτήριο Λυκείου είναι	δ. η επιστήμη που ασχολείται με το πώς μπορεί κανείς να διευθύνει μια επιχείρηση
5. Διοίκηση επιχειρήσεων είναι	ε. ότι το γνωρίζω, το έχω στο μυαλό μου

3 Ακούστε τον διάλογο, και βάλτε σε κύκλο το σωστό / τα σωστά.

1. Η γραμματέας λέει στη Μαρίνα Θεοδωράκη ότι θα πρέπει να περιμένει _____ .
   α. μισή ώρα β. ένα τέταρτο γ. 5-10 λεπτά
2. Ο κύριος Γρηγοράκης, δε μπορεί να τη δεχτεί αυτή τη στιγμή, γιατί _____ .
   α. λείπει β. μιλάει στο τηλέφωνο γ. είναι σε σύσκεψη
3. Τον κύριο Γρηγοράκη τον ενδιαφέρει αν η κοπέλα μιλάει καλά _____ .
   α. γερμανικά β. ισπανικά γ. αγγλικά
4. Πρέπει να συζητήσει την πρόσληψη της κοπέλας _____ .
   α. με τον Πρόεδρο της εταιρείας β. με τη γραμματέα του
   γ. με το Διοικητικό Συμβούλιο

5. Η Μαρίνα Θεοδωράκη είναι _____ .
α. από τα Χανιά β. από το Ηράκλειο γ. από το Ρέθυμνο

6. Η κοπέλα καταλαβαίνει ότι ο κύριος Γρηγοράκης είναι κι αυτός Κρητικός _____ .
α. από την προφορά β. από το όνομα γ. από την συμπεριφορά

4 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Η Μαρίνα Θεοδωράκη είναι δημοσιογράφος και έχει έρθει να πάρει μια συνέντευξη.
2. Ο κύριος Γρηγοράκης έχει ήδη μελετήσει το βιογραφικό της.
3. Η κοπέλα θέλει να φύγει από την τωρινή δουλειά της, γιατί δεν είναι ευχαριστημένη από τη συνεργασία.
4. Η εταιρεία στην οποία θέλει να δουλέψει είναι μια διαφημιστική εταιρεία.
5. Η Μαρίνα Θεοδωράκη έχει γράψει τη διπλωματική της εργασία και την εργασία του μεταπτυχιακού της στα γερμανικά.
6. Ο κύριος Γρηγοράκης ζηλεύει που η κυρία Θεοδωράκη θα πάει στην Κρήτη για το Πάσχα.

5 Απαντήστε προφορικά στις πιο κάτω ερωτήσεις.

1. Γίνεται τώρα συζήτηση για τον μισθό της κοπέλας; Αν ήσασταν εσείς στη θέση της θα κουβεντιάζατε αμέσως για τα οικονομικά ή όχι; Γιατί;
2. Γιατί η κοπέλα θέλει να ενημερώσει εγκαίρως την εταιρεία της ότι θα φύγει; Συμφωνείτε μαζί της; Γιατί;
3. Είναι εύκολο να βρει κανείς δουλειά στη χώρα σας ή υπάρχει ανεργία; Αν υπάρχει, τι πιστεύετε ότι μπορεί να γίνει γι' αυτό;
4. Πιστεύετε ότι είναι εύκολο να βρει κανείς δουλειά στην Ελλάδα; Σε ποια επαγγέλματα υπάρχει μεγαλύτερη προσφορά και σε ποια μικρότερη ζήτηση;

6 **Ακούστε πάλι τον διάλογο, και συμπληρώστε τα στοιχεία που πληροφορηθήκατε στο βιογραφικό σημείωμα της κοπέλας που δίνει συνέντευξη.**

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ατομικά στοιχεία

Επώνυμο ______________________ Όνομα ______________

Τόπος και έτος γέννησης ______________________________

Διεύθυνση: *Ιθάκης 38, 11251 Αθήνα*

Τηλέφωνο: *210 8842761* e-mail: *marthe@hotmail.com*

Σπουδές

Λύκειο ____

Γ'βάθμιες σπουδές ___________________________________

____

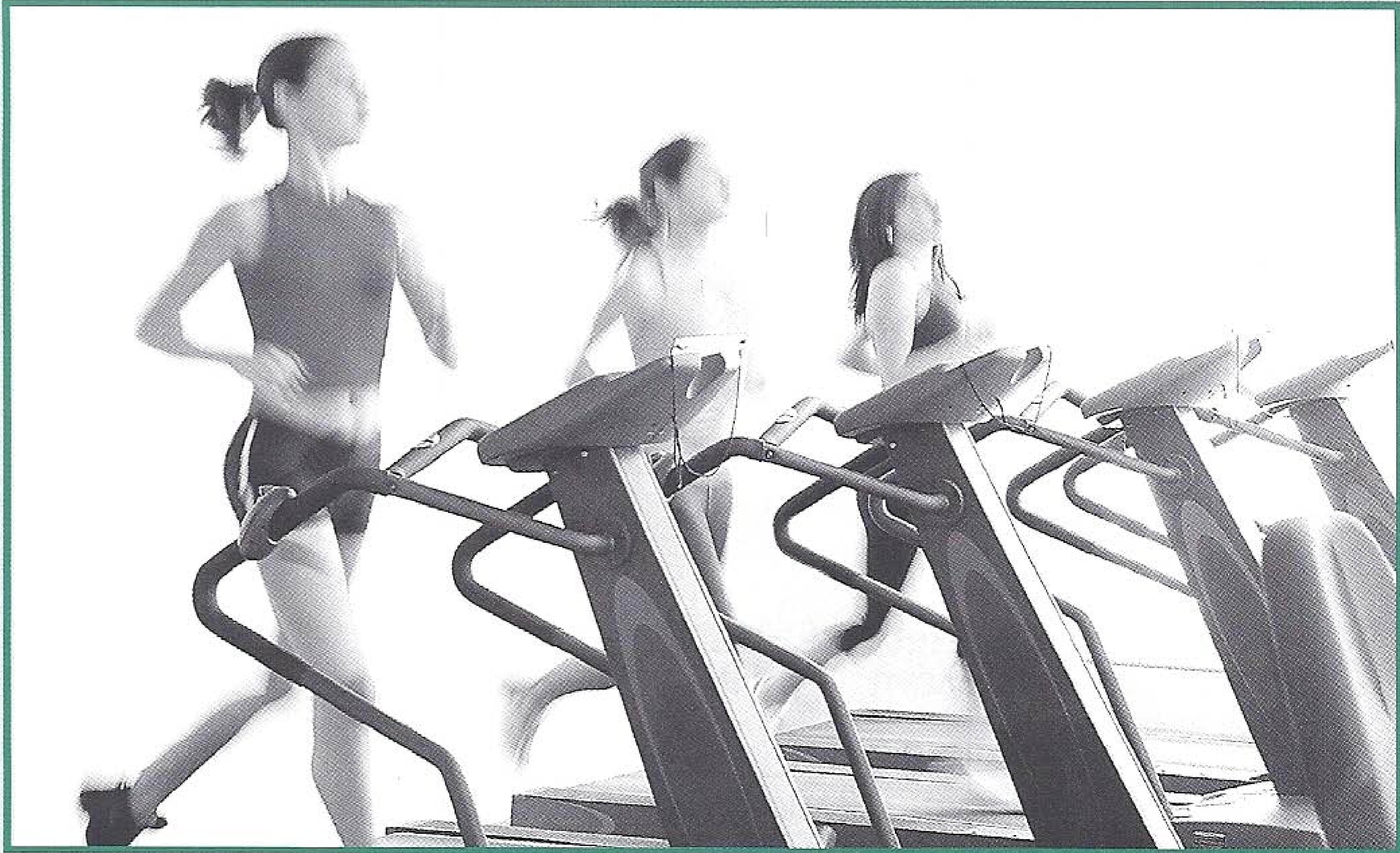
Προϋπηρεσία _______________________________________

____

Γλώσσες ____

____

7 **Φτιάξτε στα ελληνικά το βιογραφικό σας σημείωμα. Ανταλλάξτε τώρα βιογραφικά σημειώματα με τους συμμαθητές σας. Χωριστείτε σε ζευγάρια. Ο ένας είναι ο εργοδότης και ο άλλος αυτός που ζητάει εργασία. Πάρτε συνέντευξη ο ένας από τον άλλο.**

1 Θέματα για συζήτηση.

1. Τρώγατε όλα τα φαγητά όταν ήσασταν μικρός/μικρή; Τώρα τρώτε όλα τα φαγητά; Ποια κουζίνα σας αρέσει πιο πολύ; Σας αρέσει η ελληνική κουζίνα;
2. Πετάτε φαγητό που έχει μείνει στα σκουπίδια; Πιστεύετε ότι είναι δίκαιο άλλοι να πεινούν και άλλοι να κάνουν δίαιτα;
3. Θα επιτρέπατε να γυριστεί μια ταινία στο σπίτι σας; Τι σας αρέσει και τι όχι στην ιδέα αυτή;

2 Ακούστε τον διάλογο, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Οι δύο γυναίκες που ακούμε στον διάλογο είναι _______ .
   α. φίλες β. αδελφές γ. μητέρα και κόρη

2. Η πρώτη γυναίκα που ακούμε στον διάλογο μετράει επειδή _______ .
   α. κάνει γυμναστική β. θέλει να της περάσουν τα νεύρα
   γ. προσπαθεί να κοιμηθεί
3. Οι δύο γυναίκες βρίσκονται _______ .
   α. στο γυμναστήριο β. στο σπίτι τους γ. σ' ένα εστιατόριο
4. Το φαγητό που υπάρχει είναι _______ .
   α. κοτόπουλο βραστό β. κρέας βραστό γ. πατάτες βραστές
5. Η μία γυναίκα κάνει δίαιτα _______ .
   α. επειδή θα παίξει σε μια ταινία β. επειδή θα πάει ταξίδι
   γ. για λόγους υγείας
6. Η κοπέλα που μπαίνει λέγεται _______ .
   α. Αντιγόνη β. Ελένη γ. Ηλέκτρα
7. Η κοπέλα σπάει αυγά, γιατί _______ .
   α. είναι νευριασμένη β. θέλει να φτιάξει ομελέτα
   γ. θέλει να τα τηγανίσει
8. Η κοπέλα δε θέλει να φάει έξω, γιατί, όπως φαίνεται, _______ .
   α. της αρέσει το σπιτικό φαγητό β. είναι κρυωμένη
   γ. περιμένει τηλέφωνο από τον φίλο της
9. Ο φίλος της κοπέλας λέγεται _______ .
   α. Ιάσονας β. Οδυσσέας γ. Αχιλλέας
10. Η μητέρα θεωρεί ότι οι ταινίες που γυρίζει ο φίλος της κόρης της είναι _______ .
    α. έξυπνες β. ανόητες γ. αξιόλογες

3 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Η μητέρα στην αρχή δεν απαντάει στις ερωτήσεις της κόρης.
2. Η κοπέλα θυμώνει, γιατί η μητέρα της έφαγε όλα τα φαγώσιμα που υπήρχαν.
3. Η μητέρα αποφάσισε να κάνει δίαιτα-σοκ.
4. Η μητέρα απεχθάνεται τις τηγανιτές πατάτες.

5. Η μητέρα λέει στην κόρη της να μην πάει έξω να φάει.
6. Ο Ιάσονας είναι σκηνοθέτης.
7. Η ταινία του πήρε βραβείο στο φεστιβάλ της Καρδίτσας.
8. Η ταινία του Ιάσονα άρεσε πολύ στη μητέρα της κοπέλας.
9. Ο Ιάσονας γύρισε την προηγούμενη ταινία του στο σπίτι των δύο γυναικών.
10. Το σπίτι τους μετά το γύρισμα της ταινίας ήταν μια χαρά.

4 Ποιο από τα δύο ακούμε; Το (α) ή το (β);

1. α. Είχα κανένα τηλέφωνο;
   β. Με πήρε κανείς τηλέφωνο;
2. α. Υπάρχει τίποτα να φάω;
   β. Έχει τίποτα για φαΐ;
3. α. Τι συμβαίνει εδώ;
   β. Τι γίνεται εδώ;
4. α. Αφού ξέρεις, δεν τρώω κοτόπουλο βραστό.
   β. Αφού το ξέρεις πως δεν τρώω κοτόπουλο βραστό.
5. α. Θα τηγανίσω και καμιά πατάτα.
   β. Θα τηγανίσω και μερικές πατάτες.
6. α. Δεν έχουμε πατάτες.
   β. Δεν υπάρχει πατάτα.
7. α. Δε μου λες; Τι θα γίνει με σένα;
   β. Δε μου λες; Τι θα κάνουμε με σένα;
8. α. Το έχω πάρει απόφαση.
   β. Είμαι αποφασισμένη.

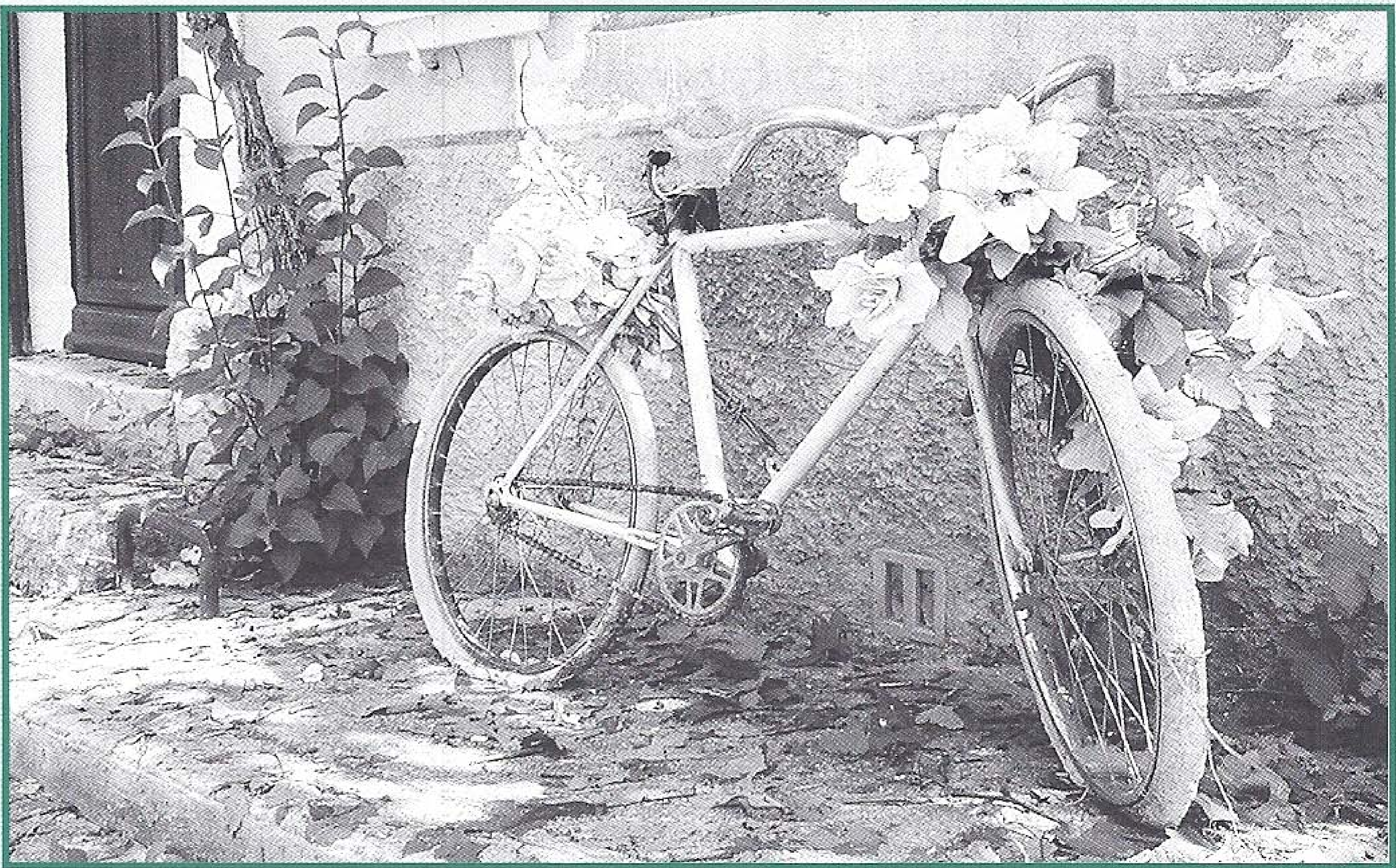
5 **Αντικαταστήστε κάθε υπογραμμισμένη λέξη ή φράση του κειμένου διαλέγοντας από το πλαίσιο μια άλλη με την ίδια ή περίπου την ίδια σημασία.**

χορηγό - για να ξαναφτιάξω το σπίτι - εκεί - σε ποιον μιλάς - δεν υπάρχει περίπτωση - απόρησαν - μάστορες δεν μπαίνουν - για να μη χαλάω τη δίαιτά μου

1. Για να μην παρασύρομαι ______
2. Τι κάνεις αυτού; ______
3. Πού απευθύνεσαι; ______
4. Ψάχνει για σπόνσορα ______
5. Γιατί εδώ μέσα αποκλείεται ______
6. Άλλη φορά εδώ μέσα συνεργείο δε μπαίνει ______
7. Ενάμισι εκατομμύριο έδωσα για να φέρω το σπίτι στα ίσα ______
8. Μπήκαν οι μαστόροι και κάναν τον σταυρό τους ______

6 **Απαντήστε ελεύθερα στις πιο κάτω ερωτήσεις.**

1. Πώς νομίζετε ότι είναι η σχέση μεταξύ των δύο γυναικών; Είναι συνηθισμένη μια τέτοιου είδους σχέση μεταξύ μητέρας και κόρης στη χώρα σας; Στην Ελλάδα;
2. Στην Ελλάδα το φεστιβάλ ταινιών μεγάλου μήκους γίνεται στη Θεσσαλονίκη και το φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους στη Δράμα. Υπάρχει κάποιο ανάλογο φεστιβάλ στη χώρα σας; Το παρακολουθήσατε ποτέ;
3. Σας αρέσει το σινεμά; Ποιο είδος ταινιών προτιμάτε; Ποιοι είναι οι αγαπημένοι σας ηθοποιοί; Έχετε μια πολύ αγαπημένη ταινία ή έναν/μία πολύ αγαπημένο/-η ηθοποιό ή σκηνοθέτη;

1 **Τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις ή εκφράσεις που θα ακούσετε στη συνέντευξη; Βάλτε σε κύκλο το σωστό.**

1. ανηφόρες
   α. δρόμοι που ανεβαίνουν   β. δρόμοι που κατεβαίνουν
2. είναι μέσα στο πράσινο
   α. έχει πολλά δέντρα   β. δεν έχει καθόλου δέντρα
3. Η ιδανικότερη διαδρομή είναι η εξής
   α. η προηγούμενη   β. η ακόλουθη
4. κακά τα ψέματα
   α. δεν πρέπει να λέμε ψέματα   β. για να πω την αλήθεια
5. μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού
   α. είναι πολύ λίγοι   β. είναι αρκετοί

6. για τους αρχάριους
   α. γι' αυτούς που τώρα αρχίζουν να μαθαίνουν κάτι
   β. γι' αυτούς που ξέρουν κάτι καλά
7. παρθένα δάση
   α. που όλοι έχουν πάει εκεί β. που δεν έχει πάει κανείς εκεί

Πρώτο Μέρος

2 Ακούστε τη συνέντευξη, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Η εκπομπή που ακούμε έχει θέμα _________ .
   α. τις μηχανές β. το αυτοκίνητο γ. το ποδήλατο
2. Ο καλεσμένος της εκπομπής λέγεται _________ .
   α. Διονύσης Βαλιάνος β. Δημήτρης Βαλιάνος γ. Διονύσης Βασιλείου
3. Ο καλεσμένος της εκπομπής είναι _________ ενός ποδηλατικού συλλόγου.
   α. πρόεδρος β. γραμματέας γ. ταμίας
4. Ο σύλλογος λέγεται _________ .
   α. «Το ποδήλατο και οι φίλοι του» β. «Οι φίλοι του ποδηλάτου»
   γ. «Το ποδήλατο έχει φίλους»
5. Ο δημοσιογράφος πιστεύει ότι ο καλεσμένος του είναι _________ .
   α. ρεαλιστής β. κυνικός γ. ρομαντικός
6. Ο καλεσμένος του χρησιμοποιεί το ποδήλατο _________ .
   α. καθημερινά β. συχνά γ. σπάνια
7. Άρχισε να κάνει ποδήλατο _________ .
   α. από παιδί β. πριν 6 χρόνια γ. πριν 16 χρόνια
8. Χρησιμοποίησε για πρώτη φορά το ποδήλατο στη _________ .
   α. Λέσβο β. Λήμνο γ. Λευκάδα

3 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Ο δημοσιογράφος και ο καλεσμένος του ήταν παιδικοί φίλοι.
2. Ο καλεσμένος της εκπομπής πιστεύει ότι το ποδήλατο είναι μια ρεαλιστική λύση για την καθημερινή ζωή μόνο στην εξοχή.

3. Δεν υπάρχουν ασφαλείς ποδηλατόδρομοι στο κέντρο της πόλης.
4. Δεν υπάρχουν πολλά μέρη για να κάνεις μια βόλτα με ποδήλατο μέσα στην Αττική.
5. Η βόλτα στον περιφερειακό της Πάρνηθας είναι πολύ όμορφη.
6. Η κίνηση στον περιφερειακό της Πάρνηθας είναι πολύ μεγάλη.
7. Στην Κηφισιά μπορείς να πας μόνο με το ποδήλατο.

4 Τι ακούμε ακριβώς; Διαλέξτε τη σωστή λέξη.

Η σημερινή μας εκπομπή, φίλοι *ακροατές/τηλεθεατές*, *μιλάει για / είναι αφιερωμένη σ'* έναν παιδικό μας φίλο. Έναν φίλο που θα μπορούσε να είναι και *παντοτινός / για πάντα*. Οι *περισσότεροι / πιο πολλοί* από μας, περάσαμε *ατελείωτες/αμέτρητες* ώρες, όταν ήμασταν παιδιά, πάνω σ' ένα ποδήλατο.
Για *αρκετούς/κάποιους* όμως, το ποδήλατο δεν είναι μόνο μια γλυκιά *θύμηση/ανάμνηση*, αλλά και μια καθημερινή πραγματικότητα.

5 Ακούστε πάλι, και συμπληρώστε τις προτάσεις με τη σωστή λέξη.

1. Η αλήθεια είναι πως δεν υπάρχει καμιά ______________ από την πλευρά του ______________ για ______________ ποδηλατοδρόμους στο κέντρο της ______________ .
2. Η ιδανικότερη ______________ είναι ______________ :
______________ - Βαρυμπόμπη - Τατόι - Πάρνηθα και
______________ μέσω Εκάλης.
3. Από το σταθμό του ______________ στο Μαρούσι πάλι, μπορείς να κάνεις μια ______________ μέχρι την Παλαιά Πεντέλη.

Δεύτερο Μέρος

6 Ακούστε τη συνέντευξη, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Εκείνοι που αποφασίζουν να κάνουν διακοπές με ποδήλατο είναι ______ .
α. πολλοί β. λίγοι γ. ελάχιστοι

2. _______ να ταξιδέψει ένας αρχάριος στα βουνά της Πίνδου με ποδήλατο.
α. Είναι πολύ δύσκολο β. Είναι πολύ εύκολο
γ. Δεν είναι ούτε δύσκολο ούτε εύκολο
3. Ο Δ. Β. λέει ότι οι δρόμοι στα βουνά της Πίνδου είναι _______ .
α. πολύ καλοί β. πολύ κακοί γ. μέτριοι
4. Η διαδρομή μέσα από το φαράγγι του Βίκου είναι _______ .
α. πιο όμορφη β. πιο δύσκολη γ. πιο εύκολη
5. Ο Δ.Β. προτιμάει τις διαδρομές _______ .
α. κοντά στη θάλασσα β. μέσα στο βουνό γ. και τις δύο
6. Ο Δ.Β. λέει ότι φέτος θα πάει διακοπές με το ποδήλατό του _______ .
α. στην Πίνδο β. στο φαράγγι του Βίκου γ. στη Ροδόπη
7. Ο Δ.Β. λέει ότι στα βουνά της Ροδόπης έχει πολύ όμορφα _______ .
α. δάση β. ποτάμια γ. ζώα
8. Ο δημοσιογράφος πιστεύει ότι ο Δ.Β. έδωσε στους ακροατές πολλές _______ ιδέες.
α. ενδιαφέρουσες β. πρωτότυπες γ. πρωτόγνωρες

7 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Δεν μπορεί κανείς να κάνει πιο μακρινές εκδρομές με ποδήλατο.
2. Για να κάνεις πιο μακρινές εκδρομές πρέπει να έχεις ταξιδιωτικό ποδήλατο και αξεσουάρ.
3. Στην Ελλάδα οι φίλοι του ταξιδιωτικού ποδηλάτου μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού.
4. Ο Δ.Β.πιστεύει πως δεν είναι τόσο όμορφη η περιοχή της Πίνδου για να ταξιδέψεις με ποδήλατο.
5. Ανεβαίνοντας το φαράγγι του Βίκου συναντάς χωριά με παραδοσιακή αρχιτεκτονική.
6. Ο Δ.Β. βρίσκει το βουνό πιο ενδιαφέρον.

7. Ο δημοσιογράφος πιστεύει ότι κανένας από τους ακροατές δεν θα δοκιμάσει να ακολουθήσει τις ιδέες του Δ.Β.

8 Ακούστε τη συνέντευξη, και διαλέξτε το σωστό.

Δ.Β. *Εξίσου/Το ίδιο* όμορφη είναι και *η ανάβαση / το ανέβασμα* μέσα από το *βουνό/φαράγγι* του Βίκου. Η διαδρομή αυτή είναι πιο εύκολη κι ακόμη μπορεί κανείς να *απολαύσει/ευχαριστηθεί* την *λαϊκή/παραδοσιακή* αρχιτεκτονική των χωριών που *συναντάει/περνάει*.
Δημ. Όπως *βλέπω/καταλαβαίνω*, προτιμάτε τις *ορεινές/βουνίσιες* από τις *θαλασσινές/παραθαλάσσιες* διαδρομές.

9 Ακούστε πάλι, και συμπληρώστε τις προτάσεις με τη σωστή λέξη.

1. Υπάρχει η ______________ και για πιο μακρινές ______________ ;
2. Πρέπει να έχει κανείς, βέβαια, ______________ ποδήλατο και όλα τα ______________ αξεσουάρ.
3. Κακά τα ______________ !
4. Υπάρχουν όμως πάντα και οι ______________ του είδους.
5. Κατά τη ______________ μου, η πιο όμορφη ______________ είναι τα βουνά της Πίνδου.

10 Απαντήστε ελεύθερα στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Κάνατε ποδήλατο όταν ήσασταν παιδί; Αν όχι, ποιο άλλο σπορ σας άρεσε να κάνετε;
2. Ο Διονύσης Βαλιάνος πιστεύει πως το ποδήλατο είναι τρόπος ζωής. Ποια είναι η δική σας γνώμη;
3. Χρησιμοποιείτε ποτέ το ποδήλατο στις καθημερινές σας μετακινήσεις;
4. Είναι εύκολο να κυκλοφορήσει κανείς με ποδήλατο στο κέντρο της πόλης σας;

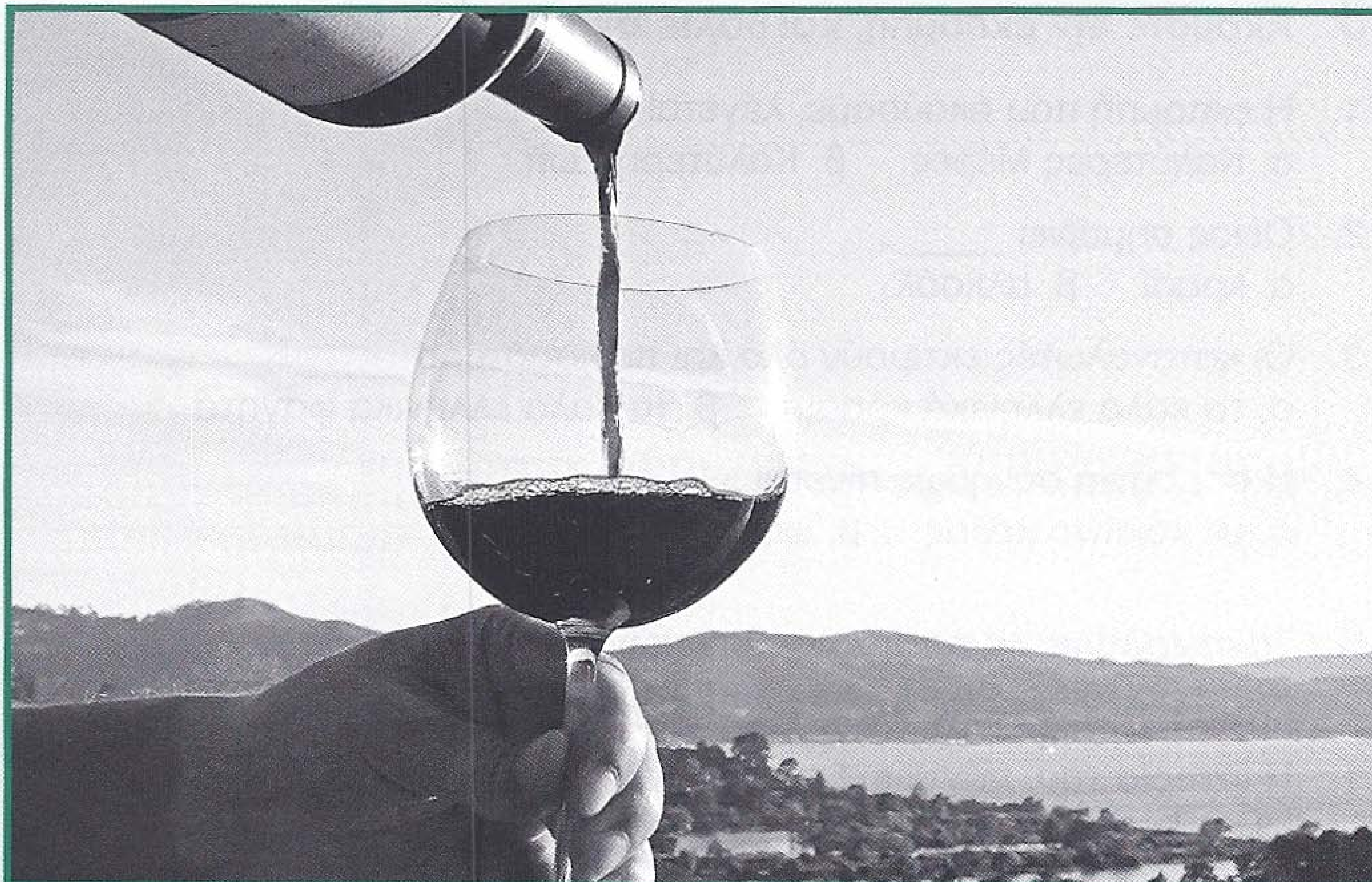
6. Τι είδους διακοπές σάς αρέσει να κάνετε; Γιατί;

5. Ποιο από τα παρακάτω νομίζετε ότι είναι το πιο ασφαλές μέσο μεταφοράς; Το πιο ευχάριστο;

αυτοκίνητο - πλοίο - λεωφορείο - ποδήλατο - μηχανάκι - αεροπλάνο - τρόλεϊ - πατίνια - τραμ - τρένο - σκέιτμπορντ

11 Γράψτε μια παράγραφο για ένα από τα παρακάτω θέματα.

1. Το πρώτο μου ποδήλατο.
2. Ο αγαπημένος μου περίπατος.

Πρώτο Μέρος

1 Πριν ακούσετε την εκπομπή, ταιριάξτε τους αριθμούς με τα γράμματα.

1. σχάρα	α. μέχρι πάνω στο ποτήρι
2. δένει	β. πηγαίνει, ταιριάζει
3. παραμένει	γ. γκριλ
4. μέχρι τα χείλη	δ. είναι πάντα

2 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Δεν ξέρουμε πότε ακριβώς φτιάχτηκε το κρασί.
2. Το κρασί φτιάχτηκε ακριβώς πριν από τρεις χιλιάδες χρόνια.
3. Είναι ένα από τα βασικότερα προϊόντα της ελληνικής οικονομίας.
4. Όλα τα κρασιά πηγαίνουν με όλα τα φαγητά.

3 Ακούστε την εκπομπή, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Η εκπομπή που ακούσαμε, λέγεται _____ .
   α. Καλύτερες Μέρες β. Καλύτερη Ζωή
2. Οίνος σημαίνει _____ .
   α. κρασί β. αλκοόλ
3. Οι καταναλωτές εκτιμούν όλο και περισσότερο _____ .
   α. τα καλά ελληνικά κρασιά β. τα καλά ελληνικά φαγητά
4. Η σαμπάνια συνήθως πίνεται _____ .
   α. με κόκκινο κρέας β. ως απεριτίφ

4 Ξαναγράψτε τις προτάσεις κρατώντας το νόημά τους, χωρίς να χρησιμοποιήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις ή φράσεις.

1. Η ιστορία του, πάντως, <u>ξεπερνά</u> τα τέσσερις χιλιάδες χρόνια.
2. ...θα σας προτείνουμε κάποιους <u>συνδυασμούς</u> γεύσεων.
3. ...αν και αυτό <u>είναι θέμα γούστου</u>...
4. Τα κόκκινα και πλούσια σε άρωμα κρασιά <u>δεν ταιριάζουν παρά μόνο</u> με κόκκινο κρέας και κυνήγι.
5. Η σαμπάνια, αν και συνήθως πίνεται ως απεριτίφ, μπορεί <u>ωστόσο θαυμάσια να συνοδεύσει</u> ένα ολόκληρο γεύμα.

5 Σημειώστε με ✔ ποιο κρασί πάει με κάθε φαγητό.

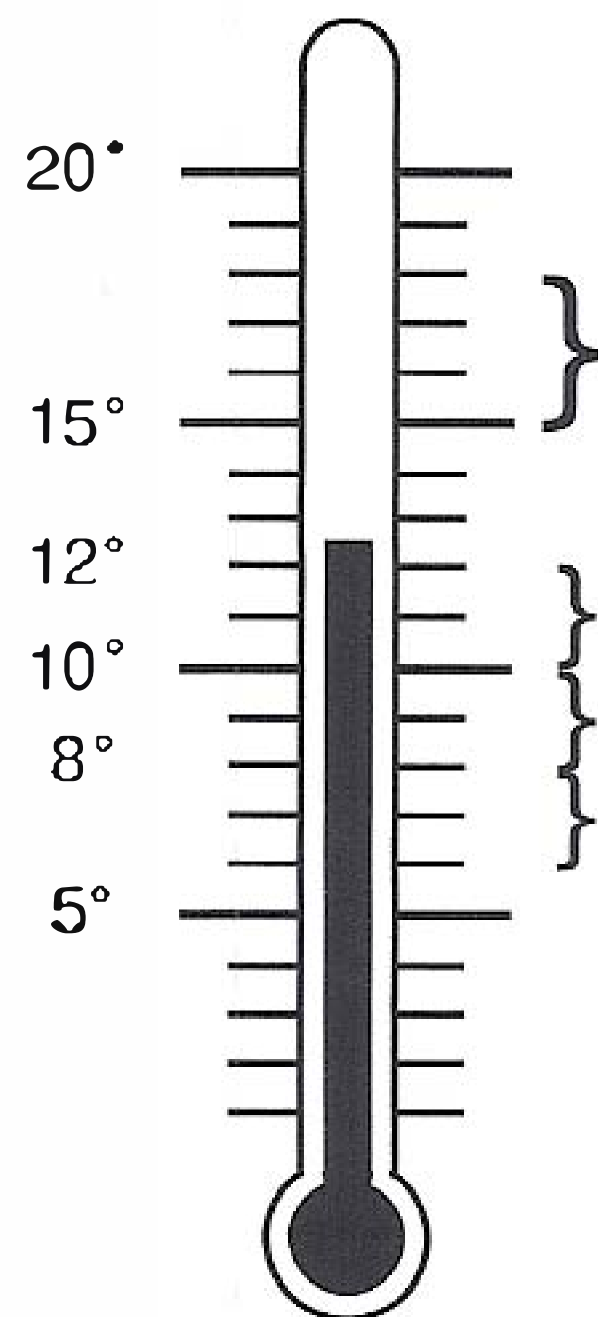
ΚΡΑΣΙ	Ορεκτικά	Σαλάτες	Κόκκινο κρέας και κυνήγι	Άσπρο κρέας σχάρας	Ψάρια και ελληνική κουζίνα	Επιδόρπια	Πουλερικά
Λευκό							
Κόκκινο							
Ρετσίνα							
Σαμπάνια							

Δεύτερο Μέρος

6 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Είναι πολύ σημαντική η θερμοκρασία στην οποία πρέπει να σερβίρεται το κάθε κρασί.
2. Τα ξηρά λευκά κρασιά σερβίρονται πάντα παγωμένα.
3. Το ποτήρι του κρασιού πρέπει να είναι διαφανές και λεπτό.
4. Ο καλύτερος τρόπος για να παγώσεις το κρασί είναι να το βάλεις στο ψυγείο.

7 Σημειώστε δίπλα στο θερμόμετρο ποιο κρασί πίνεται σε κάθε θερμοκρασία.

8 Ακούστε την εκπομπή, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Αν παγώσει το κρασί, _____ .
   α. θα χάσει τη γεύση και το άρωμά του.
   β. θα έχει καλύτερη γεύση και άρωμα.
2. Πρέπει να γεμίζουμε το ποτήρι του κρασιού _____ .
   α. μέχρι τα χείλη β. κατά τα 2/3 του
3. Το ποτήρι του κρασιού πρέπει _____ .
   α. να έχει λεπτό πόδι β. να είναι λεπτό χωρίς πόδι

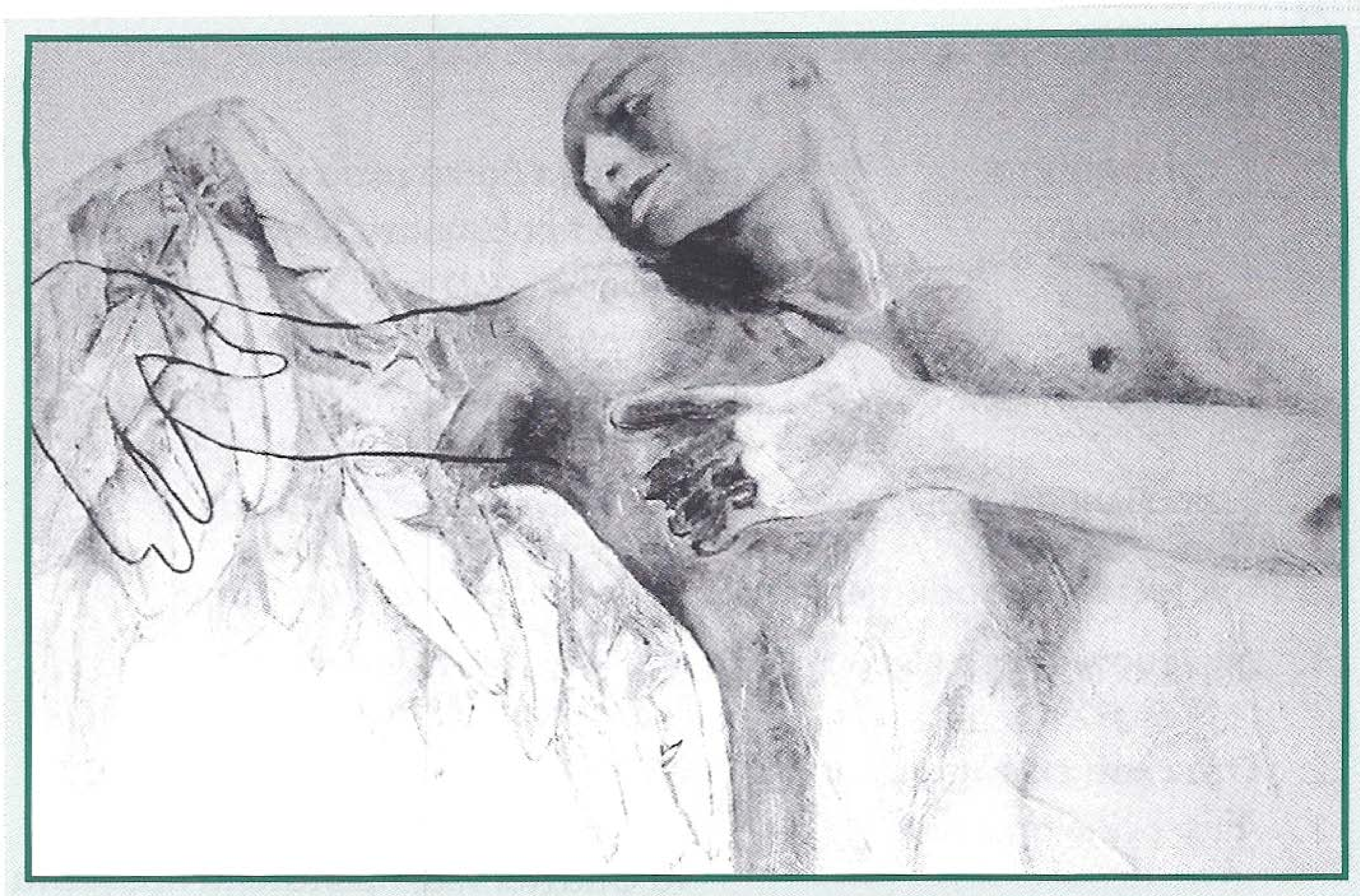
9 Ξαναγράψτε τις προτάσεις κρατώντας το νόημά τους, χωρίς να χρησιμοποιήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις ή φράσεις.

1. Για κάθε κρασί, λοιπόν, υπάρχει μία ιδανική θερμοκρασία.
2. Ιδανική θεωρείται η θερμοκρασία των 8-12 βαθμών Κελσίου.
3. Τα γλυκά λευκά κρασιά και οι σαμπάνιες χρειάζεται να είναι λίγο πιο δροσερά στο σερβίρισμα.
4. Η θερμοκρασία τους κυμαίνεται από 6 ως 8 βαθμούς Κελσίου.
5. Το ποτήρι πρέπει να έχει λεπτό πόδι για να μη μεταφέρεται η θερμότητα του χεριού στο κρασί.

10 Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις δικαιολογώντας την απάντησή σας, όταν νομίζετε ότι χρειάζεται.

1. Σας αρέσουν τα αλκοολούχα ποτά; Πίνετε κρασί;
2. Έχετε πιει ποτέ κάποιο ελληνικό κρασί; Αν ναι, θυμάστε τι κρασί ήταν; Σας άρεσε;
3. Πιστεύετε ότι είναι σημαντικό να συνοδεύει κανείς ένα γεύμα με το κατάλληλο ποτό; Γιατί;

11 Υπάρχει κάποιο προϊόν στη χώρα σας που φτιάχνεται από πολύ παλιά, όπως το κρασί στην Ελλάδα; Γράψτε ένα μικρό κείμενο και μιλήστε στην τάξη γι' αυτό.

Μιχάλης Παπαδόπουλος, «Θέλω να πετάξω», ακρυλικό σε ξύλο, 80x80 εκ. (Λεπτομέρεια)

1 Θέματα για συζήτηση.

1. Εικαστικές τέχνες (Ζωγραφική - Γλυπτική), Λογοτεχνία - Ποίηση, Μουσική, Χορός, Θέατρο, Κινηματογράφος, Φωτογραφία:
Υπάρχει μια μορφή τέχνης που αγαπάτε περισσότερο και, αν ναι, για ποιους λόγους; Τι είναι αυτό που σας προσφέρει; Υπάρχει ένα συγκεκριμένο καλλιτεχνικό δημιούργημα που σας εκφράζει; (ένας ζωγραφικός πίνακας ή ένα γλυπτό, ένα θεατρικό ή ένα κινηματογραφικό έργο, μια μουσική, ένα βιβλίο ή κάτι άλλο;)

2. Κοιτάξτε για λίγο τον ζωγραφικό πίνακα στη φωτογραφία, και δοκιμάστε να τον περιγράψετε. Συζητήστε γι' αυτόν στην τάξη: τι σκέψεις σας φέρνει στον νου, τι πιστεύετε ότι θέλει να εκφράσει;

3. Τι πιστεύετε ότι μπορεί να αποτελέσει την έμπνευση για έναν καλλιτέχνη;

4. Πιστεύετε ότι η πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα επηρεάζουν την τέχνη κάθε εποχής; Αν ναι, έχετε κάποιο παράδειγμα στο μυαλό σας;

2 Πριν ακούσετε τη συνέντευξη, ταιριάξτε τους αριθμούς με τα γράμματα.

1. εγκαινιάζεται	α. ζούσα βαθιά μέσα μου
2. προέκυψε	β. όχι προβλήματα, αλλά σκέψεις
3. βίωνα	γ. φέρνει μαζί του
4. αυθόρμητα	δ. ήρθε ως αποτέλεσμα
5. κουβαλά	ε. όταν κάτι γίνεται από μόνο του, φυσικά και αβίαστα
6. προβληματισμούς	στ. ανοίγει, αρχίζει επίσημα

3 Ταιριάξτε τα παρακάτω μεταξύ τους φτιάχνοντας φράσεις.

1. Δημιουργικότητα είναι	α. με έχει κάνει να μεγαλώσω, να νιώθω έτοιμος/-η, ολοκληρωμένος/-η
2. Όταν κάτι εκλείπει, σημαίνει	β. δείχνω, αποδίδω με εικόνα
3. Απεικονίζω σημαίνει	γ. η ικανότητα που έχει ο άνθρωπος να φτιάχνει νέα, πρωτότυπα πράγματα
4. Κάτι που μας εξελίσσει	δ. όλα όσα μας επηρεάζουν από το περιβάλλον μας
5. Οι επιρροές μας είναι	ε. ότι χάνεται σιγά-σιγά
6. Μ' έχει ωριμάσει σημαίνει	στ. είναι κάτι που μας προχωρά, που μας κάνει να προοδεύουμε

4 Ακούστε τη συνέντευξη, και βάλτε σε κύκλο το σωστό / τα σωστά.

1. Ο Μιχάλης Παπαδόπουλος γεννήθηκε _____ .
   (α) στη Λάρνακα (β) στην Αμμόχωστο
2. Σπούδασε _____ .
   (α) Καλές Τέχνες (β) Νομικά
3. Συνεργάστηκε με περιοδικά ως _____ .
   (α) αρθρογράφος (β) φωτογράφος
4. Ήταν βοηθός σκηνογράφος στην παιδική σκηνή του _____ .
   (α) Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (β) Εθνικού Θεάτρου
5. Όταν ζωγραφίζει αισθάνεται _____ .
   α) μεγάλη ευθύνη β) μεγάλη αγωνία

5 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Ο Μ.Π. είναι από την Κρήτη.
2. Ο Μ.Π. σπούδασε στη Γερμανία, την Ελλάδα και την Αγγλία.
3. Κάνει έκθεση στην γκαλερί Ηλιοτρόπιο λίγο πριν το Πάσχα.
4. Ο Μ.Π. επηρεάστηκε από το έντονο πολιτικό κλίμα που χαρακτήριζε την παιδική του ηλικία.
5. Αυτό που ήθελε πάντα να κάνει ήταν να γίνει σκηνοθέτης.
6. Κατά τη γνώμη του, τα αξιόλογα έργα γεννιούνται μέσα από σκληρή δουλειά και δυνατή σκέψη.
7. Με τη ζωγραφική, έχασε το παιδί που είχε μέσα του.

6 Ανακαλύψτε 5 εικόνες που κρύβονται στη συνέντευξη.

1. Η ζωγραφική είναι πλέον τόσο σημαντική στη ζωή μου, όσο και το ______________ .
2. Ο κάθε άνθρωπος ______________ μαζί του τις δικές του σκέψεις, τους δικούς του προβληματισμούς.
3. Όταν ______________ ένα έργο, σημαίνει πως μίλησε στην ψυχή του αγοραστή.
4. Το ταλέντο ενός ανθρώπου είναι σαν το ______________ .
5. Αν η ζωή του ήταν ένας ζωγραφικός πίνακας, θ' απεικόνιζε ανθρώπους να ______________ , να ______________ , να ______________ .

7 Ακούστε πάλι τη συνέντευξη, και απαντήστε ελεύθερα στις ερωτήσεις.

1. Για ποιο λόγο θα χαρακτήριζε ο Μ.Π. τη δουλειά του ειλικρινή;
2. Γιατί δεν τολμά να δώσει λύσεις μέσα από τα έργα του;
3. Πότε πιστεύει ότι ένα έργο τέχνης μπορεί να αντέξει στο χρόνο; Πώς κρίνεται κατά την άποψή του το σπουδαίο στην τέχνη;
4. Ποιες είναι οι επιρροές του;

8 **Διαβάστε το κείμενο που έγραψε ο Μ.Π. για τον κατάλογο της έκθεσης καθώς και την αναγγελία της έκθεσης σ' ένα περιοδικό. Μετά, (α) ψάξτε και βρείτε τα κοινά σημεία με τη συνέντευξη που ακούσαμε, (β) εντοπίστε τις νέες πληροφορίες που δεν υπάρχουν στη συνέντευξη, και (γ) βρείτε πού και πώς φαίνεται στα κείμενα αυτά ότι η ζωγραφική του Μ.Π. είναι ανθρωποκεντρική.**

Αγαπώ τους όμορφους ανθρώπους. Μοιάζουν με ηθοποιούς που με τα έντονα βλέμματά τους θέλουν να με ανεβάσουν στο σανίδι τους.

Αυτό το βλέμμα της αποπλάνησης προσπάθησα να αποτυπώσω με αυτή τη σειρά.

Η γραφή που συχνά συνοδεύει τη δουλειά μου, περιμένει και αυτή να αποκρυπτογραφηθεί. Είναι παλιά, χαμένη στο χρόνο, όπως και τα γονίδια των μεσογειακών μου ανθρώπων. Οι φιγούρες μου, πάλι, παίζουν παντομίμα. Μέσα από αυτές προσπάθησα να εκφράσω την ανάγκη του ανθρώπου για ελευθερία. Την ανάγκη του να ονειρευτεί και να ξεφύγει.

Η δουλειά αυτή είναι αφιερωμένη στους μαθητές μου. Σ' αυτούς που μου έδωσαν πίσω τη χαμένη μου όραση.

Η γκαλερί Ηλιοτρόπιο παρουσιάζει έκθεση ζωγραφικής με έργα του εικαστικού Μιχάλη Παπαδόπουλου, που διερευνούν τη σχέση του ανθρώπου με το επιθυμητικό του είναι.
Εγκαίνια 7.30 μ.μ. από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού.
Διάρκεια έως 22/12. Τηλ. 2462922

Μικρή βοήθεια στο λεξιλόγιο

βλέμμα: ο τρόπος που κοιτάζουμε
σανίδι: η σκηνή του θεάτρου
αποπλάνηση: το να γοητεύσεις ή να γοητευθείς από κάποιον
αποτυπώνω: απεικονίζω πολύ ζωντανά
αποκρυπτογραφώ: ανακαλύπτω τον τρόπο ανάγνωσης ενός κώδικα γραφής
γονίδιο: η βασική φυσική μονάδα κληρονομικότητας (ένα μόριο DNA)

9 **Γράψτε δύο δικές σας ερωτήσεις που θα κάνατε στον Μ. Π.**

1 Θέματα για συζήτηση.

1. Έχετε δει ποτέ περιστεριώνα; Αν ναι, πού;
2. Θα σας άρεσε να προσφέρετε στέγη και τροφή σε ένα ζώο ή πτηνό χωρίς να το έχετε «δικό σας»; Γιατί;
3. Όταν ταξιδεύετε σ' έναν τόπο, ενδιαφέρεστε για την αρχιτεκτονική του; Αν ναι, γιατί και με ποιον τρόπο;
4. Προτιμάτε τις σύγχρονες ή τις παραδοσιακές τάσεις στην αρχιτεκτονική; Για ποιους λόγους;
5. Νομίζετε ότι είναι σημαντική η διάσωση της λαϊκής αρχιτεκτονικής; Γιατί;

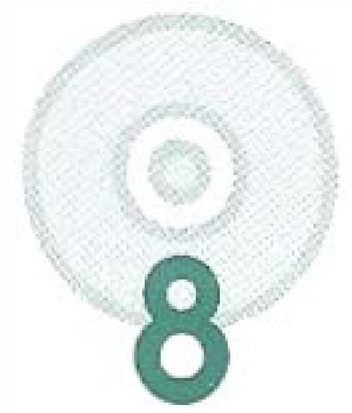

2 Πριν ακούσετε την ομιλία, ταιριάξτε κάθε λέξη με τη σωστή της σημασία.

1. σοκάκια	α. σημάδια
2. αποκλειστικά	β. πάρα πολύ απλό
3. πρόσφυγες	γ. έχει / δείχνει
4. δίπατος	δ. στενά δρομάκια
5. αποθήκη	ε. που αξίζει να το προσέξουμε
6. στάβλος	στ. μόνο και μόνο
7. παρουσιάζει	ζ. διώροφος
8. λιτό	η. ο στεγασμένος χώρος στον οποίο μένουν τα μεγάλα ζώα σε ένα αγρόκτημα
9. ίχνη	θ. άνθρωποι που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους
10. αξιοπρόσεκτο	ι. ένας κλειστός χώρος μέσα ή έξω από το σπίτι, όπου φυλάμε διάφορα πράγματα

3 Ακούστε την ομιλία, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Ακούμε μία _____ .
   α. συζήτηση β. διάλεξη γ. συνέντευξη
2. Η ομιλήτρια είναι καθηγήτρια._____ .
   α. Λαογραφίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών
   β. Εθνολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών
   γ. Ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών
3. Το θέμα της είναι _____ .
   α. η κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική γενικά
   β. οι κυκλαδίτικοι ανεμόμυλοι γ. οι κυκλαδίτικοι περιστεριώνες
4. Οι περιστεριώνες εμφανίστηκαν για πρώτη φορά _____ .
   α. στην Τήνο β. στη Σύρο γ. στη Μήλο
5. Μερικοί πιστεύουν ότι τα περιστέρια τα έφεραν _____ .
   α. Άγγλοι αριστοκράτες β. Βενετοί αριστοκράτες
   γ. Γάλλοι αριστοκράτες

6. Ο τυπικός περιστεριώνας είναι _____ .
   α. μονώροφος β. διώροφος γ. τριώροφος
7. Στην Τήνο υπάρχουν _____ .
   α. 19 περιστεριώνες β. 109 περιστεριώνες
   γ. 1009 περιστεριώνες
8. Το ανέφερε ο Γερμανός αρχιτέκτονας Ματέι σε ομιλία του _____ .
   α. στο Ινστιτούτο Γκαίτε β. στο Γαλλικό Ινστιτούτο
   γ. στο Βρετανικό Συμβούλιο
9. Σήμερα οι περιστεριώνες _____ .
   α. έχουν χαθεί β. κινδυνεύουν να χαθούν γ. έχουν ανακαινιστεί

4 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Οι περι τεριώνες εμφανίστηκαν για πρώτη φορά τον 17ο αιώνα.
2. Ο τυπικός περιστεριώνας είναι ένα μικρό πολυγωνικό κτίσμα.
3. Η κάθε πλευρά του είναι 2,5 με 3 μέτρα.
4. Τα πουλιά μπαίνουν από ειδικά ανοίγματα που βρίσκονται στην οροφή.
5. Το μοτίβο βασίζεται στα πανάρχαια μυστικιστικά γεωμετρικά σύμβολα: το τετράγωνο, το τρίγωνο και τον κύκλο.
6. Η ομιλήτρια καλεί το Υπουργείο Οικονομίας να βοηθήσει για τη διάσωση των περιστεριών.
7. Το θέμα του επόμενου ομιλητή είναι η μακεδονίτικη αρχιτεκτονική.

5 Αντικαταστήστε κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μία συνώνυμή της λέξη ή φράση που θα βρείτε στο πλαίσιο.

θαυμάσιο - άλλες φορές - χτισμένο - είπε - πάει - άσπρο - πάρα πολύ όμορφο - άλλες φορές - είναι

1. ...προς ένα λευκό / ___________ σπιτάκι φτιαγμένο / ___________ με πολλή φαντασία.
2. Όσοι κατάγονται / ___________ από κάποιο κυκλαδονήσι...

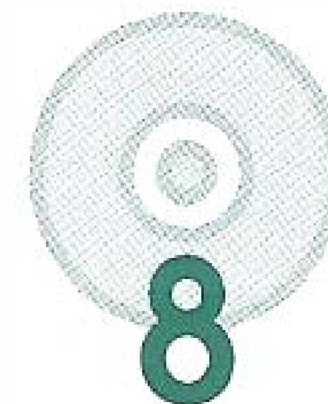

3. ...άλλοτε / ____________ δίπλα στο σπίτι και άλλοτε / ____________ πολύ μακριά απ' αυτό...
4. Η απλότητα αυτή ταιριάζει / ___________ απόλυτα με το κυκλαδίτικο τοπίο...
5. ...όπως ο γερμανός αρχιτέκτονας Ματέι ανέφερε / ___________ στην ομιλία του...
6. Κι όμως, αυτό το υπέροχο / ___________ δείγμα κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής, κινδυνεύει σήμερα να χαθεί.

6 Ακούστε πάλι την ομιλία, και συμπληρώστε τη σωστή λέξη.

1. _________ , περπατώντας στα _________ σοκάκια των _________ νησιών, μπορούσες να δεις _________ περιστέρια να πετούν πάνω από το κεφάλι σου _________ ένα λευκό σπιτάκι, φτιαγμένο με _________ φαντασία και _________ γούστο αποκλειστικά για τους φτερωτούς _________ του.
2. Τα _________ μοτίβα όμως των περιστεριώνων, τα έφεραν στην Τήνο τον ίδιο _________ πρόσφυγες από τη _________ _________ , τη Θάσο, τη _________ , τα Ψαρά και την _________ .
3. _________ ενδιαφέρον παρουσιάζει και η _________ των περιστεριώνων.
4. Η απλότητα αυτή ταιριάζει _________ με το κυκλαδίτικο _________, στολίζοντας με τον _________ της τα _________ βουνά των Κυκλάδων.
5. Αν λοιπόν δεν δείξουμε _________, αυτό το _________ κομμάτι της _________ του νησιού, αλλά και των ανθρώπων του, θα _________ .

7 Τι ξέρετε τώρα για τους περιστεριώνες; Γράψτε μια μικρή παράγραφο γι' αυτούς.

8 Μερικά ζώα ή πουλιά συμβολίζουν για τους ανθρώπους ιδέες. Το περιστέρι, για παράδειγμα, συμβολίζει την ειρήνη. Άλλα πάλι τα συναντάμε στους μύθους ή στα παραμύθια να έχουν ορισμένα σταθερά στοιχεία στον χαρακτήρα τους. Δοκιμάστε να βρείτε τι συμβολίζει το κάθε ζώο για τους Έλληνες, ή ποιο είναι το βασικό χαρακτηριστικό του, ταιριάζοντας τους αριθμούς με τα γράμματα. Μετά, συζητήστε μεταξύ σας τι συμβολίζουν τα ζώα αυτά στη χώρα του καθενός. Ποιες διαφορές παρατηρείτε από τις ιδιότητες που έχουν τα ίδια ζώα στην Ελλάδα;

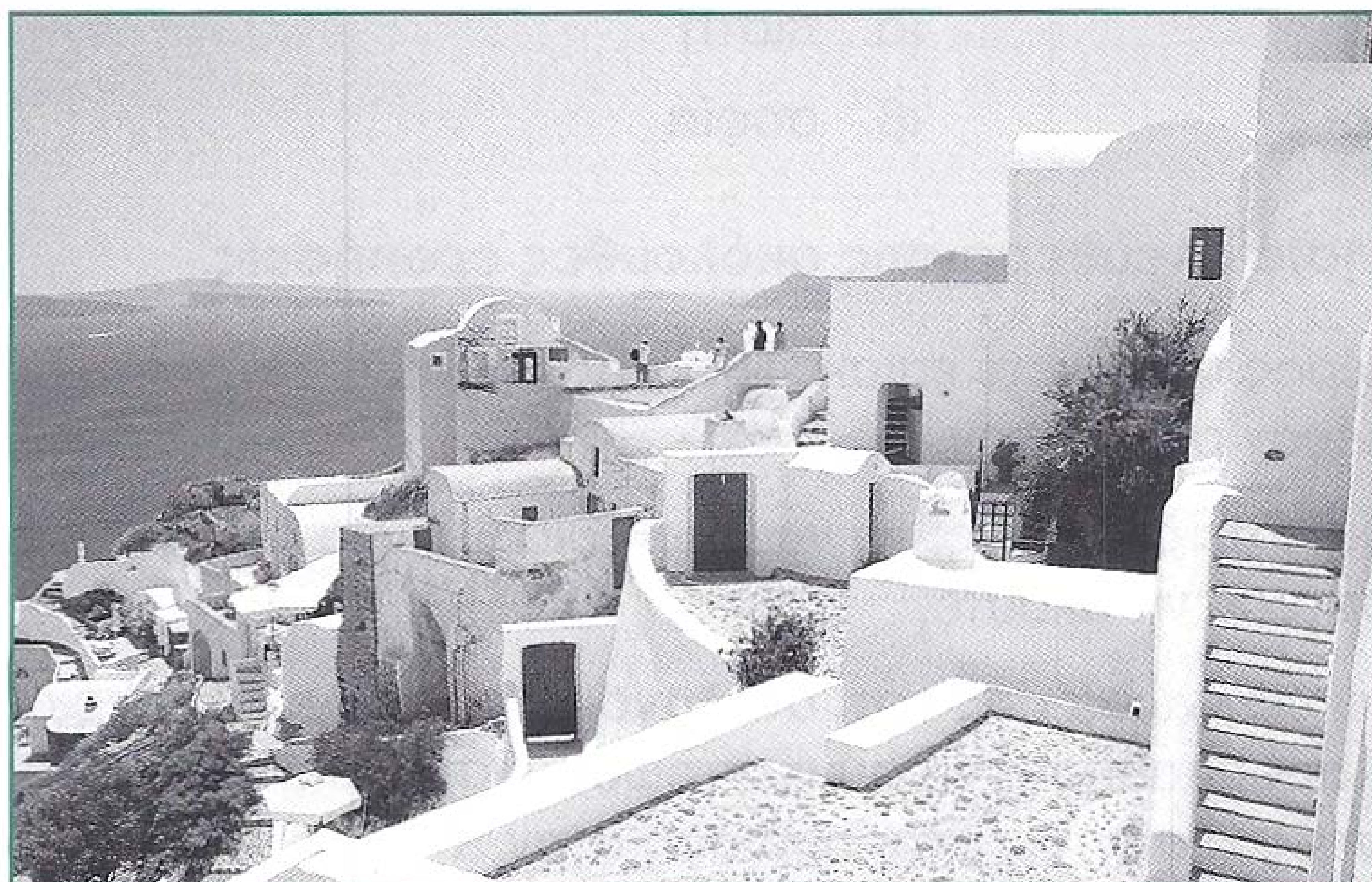
1. περιστέρι	α. μεγαλείο / δύναμη
2. κουκουβάγια	β. ταχύτητα / δειλία
3. μέλισσα	γ. ειρήνη
4. σκύλος	δ. επιθετικότητα / δυναμισμός
5. τζίτζικας	ε. χάρη / ταχύτητα
6. μυρμήγκι	στ. ομορφιά / κομψότητα
7. ταύρος	ζ. εργατικότητα
8. λαγός	η. πονηριά / ευρηματικότητα
9. αλεπού	θ. δημιουργικότητα / συνεργασία
10. κύκνος	ι. τεμπελιά / ανεμελιά
11. ελάφι	ια. πίστη
12. λιοντάρι	ιβ. σοφία

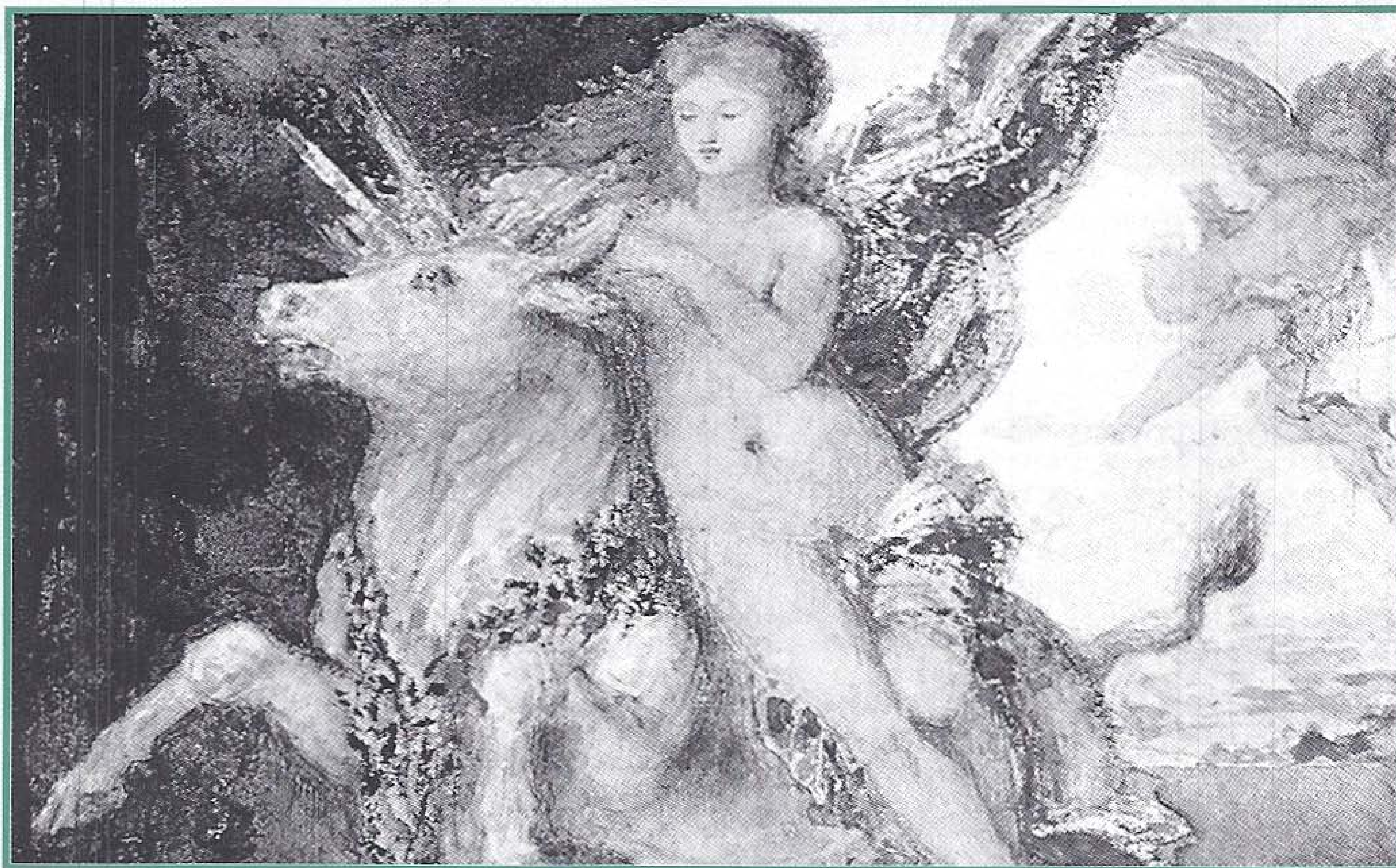
9 Απαντήστε ελεύθερα στις ακόλουθες ερωτήσεις.

1. Ποιο μέρος που έχετε επισκεφθεί σας άρεσε ή σας φάνηκε ενδιαφέρον αρχιτεκτονικά; Γιατί;
2. Πηγαίνετε σε διαλέξεις; Αν ναι, για ποια θέματα σας ενδιαφέρει περισσότερο να ακούτε;
3. Υπάρχει στη χώρα σας κάτι ανάλογο με τον ελληνικό περιστεριώνα; Αν ναι, προσπαθήστε να συγκεντρώσετε στοιχεία και φωτογραφίες, και κάντε μια σύντομη παρουσίαση στην τάξη.

10 **Διαβάστε τις σημειώσεις που κράτησε μια φοιτήτρια της φιλολογίας στο μάθημα της Λαογραφίας, και μιλήστε στους συμμαθητές σας για τις Κυκλάδες και την κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική.**

Κυκλάδες	σύμπλεγμα νησιών σε κύκλο, κεντρικό Αιγαίο
Κλίμα	ηλιοφάνεια πολλούς μήνες τον χρόνο, φως, δυνατοί άνεμοι
Έδαφος	βραχώδες, συχνά ηφαιστειογενές (π.χ. Σαντορίνη, Θήρα, Μήλος, Κίμωλος)
Αισθητική	λιτότητα + λειτουργικότητα, τα σπίτια δένουν με το τοπίο, δεν επιβάλλονται σ' αυτό
Αρχιτεκτονική	λαϊκή σοφία των τεχνιτών, σπίτια μικρά σαν κουτιά - όχι στέγες ή πολυώροφα κτίσματα - μικρά παράθυρα
Πολεοδομία	συχνά ομόκεντροι κύκλοι γύρω από κεντρική πλατεία
Κάστρα	προστασία από πειρατικές επιδρομές - το τείχος σχηματίζεται από τους εξωτερικούς τοίχους των σπιτιών
Χρώματα	κυρίως λευκό και γαλάζιο - έντονα, φωτεινά χρώματα
Οικισμοί	διατηρητέοι στις μέρες μας
Νέα κτίσματα	ακολουθούν την παράδοση - μικρές επεμβάσεις

G. Moreau, 1869, υδατογραφία

1 Πριν ακούσετε:

(α) Κοιτάξτε ένα ελληνικό νόμισμα των δύο ευρώ από την πλευρά της «κορώνας», δηλαδή την πλευρά που έχει την εικόνα.

(β) «Ξεπατικώστε» την πλευρά αυτή του νομίσματος μ' ένα μολύβι σ' ένα χαρτί. Αν δεν έχετε νόμισμα, κοιτάξτε στη σελ. 56.

(γ) Περιγράψτε την παράσταση που βλέπετε στο νόμισμα και στον ζωγραφικό πίνακα. Ξέρετε ποια είναι αυτή η κοπέλα; Γνωρίζετε τον μύθο της; Αν ναι, γράψτε με δυο λόγια τις πληροφορίες που γνωρίζετε.

____

____

____

____

2 Ταιριάξτε τα παρακάτω μεταξύ τους:

1. Η Ευρώπη
2. Η Μεσόγειος
3. Δορυφόρος
4. Το ευρώ
5. Πεντάμορφη

είναι

α. το ευρωπαϊκό νόμισμα.
β. μία από τις ηπείρους της γης
γ. μια πανέμορφη κοπέλα.
δ. η θάλασσα που βρίσκεται ανάμεσα στις ακτές της Ευρώπης, της Αφρικής, και της Ασίας.
ε. ένα ουράνιο σώμα που περιστρέφεται γύρω από έναν πλανήτη.

3 Ποιες από τις ακόλουθες λέξεις νομίζετε ότι θα ακούσετε στον μύθο;

πεντάμορφη - ταύρος - θάλασσα - Κρήτη - μουσική - Αθήνα - γάμος - ναός - Κύπρος - θεός - ανάσταση - εκκλησία

4 Ακούστε τον μύθο μέχρι τη φράση «Σε λίγο η Ευρώπη, χαρούμενη και γελαστή, κάθισε στην πλάτη του». Τι νομίζετε εσείς ότι έγινε μόλις η Ευρώπη ανέβηκε στη ράχη του ταύρου; Κάντε τη δική σας υπόθεση για τη συνέχεια του μύθου, γράψτε την, και διηγηθείτε την στους συμμαθητές σας.

5 Ακούστε πάλι από την αρχή την παρουσίαση, και βάλτε σε κύκλο το σωστό / τα σωστά.

1. Ακούμε _____ .

α. μια εκπομπή β. μια παρουσίαση σε μάθημα γ. μια διάλεξη

2. Η Ευρώπη είναι _____ .
   α. μία ήπειρος β. ένας δορυφόρος γ. ένα μυθικό πρόσωπο
3. Η Ευρώπη σύμφωνα με τη μυθολογία ήταν _____ .
   α. θεά β. βασιλοπούλα γ. νύμφη
4. Για να την κάνει δική του, ο Δίας μεταμορφώθηκε σε _____ .
   α. αετό β. λιοντάρι γ. ταύρο
5. Η Ευρώπη μάζευε λουλούδια _____ .
   α. κοντά στη θάλασσα β. κοντά σε μια λίμνη γ. στο βουνό
6. Όταν ο Δίας την πλησίασε, η Ευρώπη _____ .
   α. έβαλε τις φωνές β. τρόμαξε κι έφυγε
   γ. κάθισε στην πλάτη του
7. Ο Δίας με την Ευρώπη έφτασαν _____ .
   α. στην Κύπρο β. στην Κρήτη γ. στην Σπάρτη
8. Αργότερα η Ευρώπη παντρεύτηκε _____ .
   α. τον βασιλιά της Κρήτης β. τον βασιλιά της Φοινίκης
   γ. τον Δία
9. Η γιορτή της Ευρώπης ήταν γιορτή _____ .
   α. του φωτός β. των ναυτικών γ. για την ανάσταση της φύσης
10. Ο Δίας ήταν _____ .
   α. πολυγαμικός β. μονογαμικός γ. παρθένος

6 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Η Ευρώπη ήταν κόρη του βασιλιά της Συρίας.
2. Ο βασιλιάς αυτός λεγόταν Μίνωας.
3. Ο βασιλιάς αυτός είχε δυο γιους και μια κόρη.
4. Η Ευρώπη ήταν πεντάμορφη.
5. Όταν ο Δίας είδε την Ευρώπη, την ερωτεύτηκε με πάθος.
6. Όταν οι φίλες της Ευρώπης είδαν το Δία μεταμορφωμένο, φοβήθηκαν κι άρχισαν να τρέχουν.
7. Όταν η Ευρώπη κάθισε στην πλάτη του, ο Δίας άρχισε να τρέχει.
8. Ο Ποσειδώνας, ο αδελφός του Δία, προκάλεσε τρικυμία στη θάλασσα.

9. Τ' αδέλφια της Ευρώπης, όταν δε βρήκαν την αδελφή τους, γύρισαν στην πατρίδα τους.
10. Οι αρχαίοι ελληνικοί μύθοι κρύβουν συνήθως κάποιον συμβολισμό.

7 Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή λέξη.

Ανοίγοντας μια _____________ (1) διαβάζουμε:
«Ευρώπη: (α) Μία από τις ηπείρους της ______ (2), η λεγόμενη «γηραιά __________ (3)». Συνορεύει ανατολικά με την _______ (4), από την οποία __________ (5) με τα Ουράλια όρη, την Κασπία και τον Καύκασο, και _________ (6) βόρεια από τον ___________ (7) Παγωμένο Ωκεανό, δυτικά από τον ___________ (8) και ___________ (9) από τη Μεσόγειο. (β) Ένας από τους δορυφόρους του __________ (10) Δία.
Καθημερινά εξάλλου ___________ (11) το ευρώ ή μιλάμε για την Ευρωπαϊκή __________ .

8 Τώρα που ακούσατε τον μύθο, αντικαταστήστε την υπογραμμισμένη λέξη με μία συνώνυμη ή περίπου συνώνυμή της που θα βρείτε στον πίνακα. Μία από τις λέξεις του πίνακα δεν ταιριάζει σε καμία πρόταση.

ήσυχο	γυρίσουν	αναγέννηση
σκέφτηκε πονηρά	επειδή/όταν	πάρα πολύ όμορφο
κάτασπρο	ανακάλυψη	έφυγαν

1. Ο Δίας για να κάνει δική του την Ευρώπη <u>μηχανεύτηκε</u> / ________________ ένα σχέδιο.
2. Μεταμορφώθηκε σε ταύρο <u>πανέμορφο</u> / ____________ , <u>ολόλευκο</u> / ____________ , και <u>ήμερο</u> / ____________ .
3. Ο πατέρας της Ευρώπης είχε πει στους γιους του να μην <u>επιστρέψουν</u> / __________ , αν δεν βρουν την αδελφή τους. Έτσι, τα τρία παλικάρια <u>κίνησαν</u> / ____________ από τον τόπο τους, και

σαν / _________ δεν μπόρεσαν να την βρουν, έμειναν καθένας στη χώρα που τον έβγαλε ο δρόμος του.

4. Η γιορτή της Ευρώπης ήταν γιορτή για την ανάσταση / ___________ της φύσης.

9 **Ακούστε το τέλος της εκπομπής, και γράψτε τις λέξεις που λείπουν.**

Ίσως κάνει _____________ (1) ότι, σύμφωνα με την _________ (2) ελληνική μυθολογία, ο _____________ (3) Ζευς έχει ανθρώπινα ________________ (4). Κι ακόμη ότι, αν και παντρεμένος με την Ήρα, είναι _________________ (5).

Θα ήταν όμως _____________ (6) να κρίνουμε με τη σύγχρονη ___________ (7) την αρχαία ελληνική _________________ (8).

Προτιμότερο είναι να δούμε τους ________________ (9) που κρύβουν οι μύθοι. Πάντως, είτε πιστεύουμε σε αυτούς _____________(10) όχι, είναι _____________ (11) να σκεφτόμαστε πως η γηραιά μας ήπειρος κρύβει ένα τέτοιο _____________ (12) στο παρελθόν της...

10 **Αν θέλετε να μάθετε περισσότερες πληροφορίες για τον μύθο αυτό, προσπαθήστε να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από το πλαίσιο τη σωστή λέξη. Παρατηρήστε, παράλληλα, πώς λειτουργεί ο "μαγικός" αριθμός 3. Υπάρχει και μία λέξη που θα χρησιμοποιήσετε τρεις φορές. Ποιες απ' τις παρακάτω πληροφορίες θυμάστε να ακούσατε πριν;**

τρεις - γίγαντα - τίποτα - γιους - Κάδμο - Μεσόγειο - Μίνωα - μαγικό - τρία - βέλη - Φοίνικα - δώρα - Κιλικία - χρυσό - τρία

1. Η Ευρώπη είναι η μικρότερη από τις _______ ηπείρους του παλαιού κόσμου.
2. Η Ευρώπη βρέχεται από _________ θάλασσες: τον Βόρειο Παγωμένο Ωκεανό, τον Ατλαντικό και τη Μεσόγειο Θάλασσα.

3. Ο Δίας πρόσφερε στην αγαπημένη του ______ μοναδικά __________ : τον Τάλω, έναν ____________ που προστάτευε την Κρήτη, έναν ____________ σκύλο, που ______ δεν μπορούσε να του ξεφύγει, κι ένα τόξο με μαγικά βέλη.

4. Η Ευρώπη έφερε στον κόσμο ____ _______ , τον _________ , τον Ραδάμανθη, και τον Σαρπηδόνα.

5. Η Ευρώπη είχε _________ αδέλφια: τον ___________ , ο οποίος κατοίκησε στη χώρα που απ' αυτόν ονομάστηκε Φοινίκη, τον Κίλικα, ο οποίος κατοίκησε στη χώρα που απ' αυτόν ονομάστηκε _________ και τον ____________ που έχτισε την Καδμεία, αυτήν που αργότερα την είπαν Θήβα.

11 **Η Ευρώπη είναι η μία από τις δύο ηπείρους που τ' όνομά τους δεν αρχίζει από Α. Ποια είναι η άλλη; Ποιες είναι οι υπόλοιπες ήπειροι; Βάλτε μπροστά απ' την ονομασία τους το σωστό άρθρο. Τι παρατηρείτε;**

η Ευρώπη, _ Α _ _ _, _ Α _ _ _ _ _, _ Α _ _ _ _ _ _,

_ Ω _ _ _ _ _ _ και, στον Νότιο Πόλο, _ Α _ _ _ _ _ _ _ _ _ .

12 **Ακούσαμε στην εκπομπή τις λέξεις *πεντάμορφη*, *πανέμορφο*, *ολόλευκο*, *ολοκάθαρο* που δείχνουν ότι αυτό που σημαίνει το β' συνθετικό (το β' μέρος της λέξης) ισχύει σε πολύ μεγάλο βαθμό.**

(α) Γράψτε ένα δικό σας παράδειγμα με καθεμιά απ' αυτές τις λέξεις.

1. ____

2. ____

3. ____

4. ____

(β) Βρείτε μία ή περισσότερες λέξεις που να αρχίζουν από *παν-/παγ-*, *ολο-*, *πεντα-*, *κατά-* (π.χ. παγκόσμιος, πεντακάθαρος, *κατάμαυρος* κ.λπ.). Ρωτήστε τους συμμαθητές σας τι σημαίνει η λέξη που βρήκατε. Όποιος βρει τις περισσότερες λέξεις, κερδίζει!

13 Διαβάστε το β' μέρος της ιστορίας, όπως το διηγείται χιουμοριστικά ο συγγραφέας Νίκος Τσιφόρος.

Ξαφνικά, όπως την είχε στη ράχη του την Ευρώπη, φεύγει σαν αστραπή και τρέχει στη θάλασσα.
Η Ευρώπη τάχασε.
—Σταθείτε, κύριε ταύρε. Θα πέσω.
Και γαντζώνεται από τα κέρατά του μην πέσει και σκοτωθεί το κορίτσι (...) κι από πίσω τρέχουνε Τρίτωνες και Νεράιδες, με γέλια και χαρές, κι η Ευρώπη έχασε το μπούσουλα.
—Καλέ ταύρος είν' αυτός ή αεριωθούμενο;
Σε δέκα λεφτά φτάνουνε στην Κρήτη. Από μακρυά οι Εποχές είδανε το Δία που ερχότανε, πάνε σε μια σπηλιά που τη λέγανε Δικταίο, κι ετοιμάζουνε ένα νυφικό κρεβάτι από λουλούδια.
Ο Δίας, μόλις έφτασε στη σπηλιά, ξανάγινε Δίας. Η μικρή τρελάθηκε.
—Εσείς αυτοπροσώπως;
—Ναι, γλύκα μου.
—Και...
—Ναι, γλύκα μου.
—Αλλά, ξέρετε...
—Έλα τώρα, γλύκα μου.
Πολύ του άρεσε του Δία η μικρά, γιατί γέννησε μαζί της δυο γιους. Τον Μίνωα και τον Ραδάμανθυ... Λένε μάλιστα κι έναν τρίτο, το Σαρπηδόνα, που πέθανε, κι ας ήτανε γιος Θεού.

Ν. Τσιφόρου (1997), Ελληνική Μυθολογία, Αθήνα: Ερμής, σσ. 61-63.

14 (α) Παρατηρείτε διαφορές από τον μύθο όπως τον ακούσατε; Αν ναι, ποιες είναι αυτές;

(β) Γνωρίζετε κι εσείς κάποιον μύθο, θρύλο ή παραμύθι (αρχαίο ελληνικό, της χώρας σας ή κάποιο άλλο); Διηγηθείτε το στους άλλους, χιουμοριστικά ή σοβαρά, και μετά γράψτε την περίληψή του.

1 Θέματα για συζήτηση.

1. Ξέρετε πώς γίνεται μια βάφτιση στην Ορθόδοξη Εκκλησία; Τι ρόλο παίζουν τα αντικείμενα που βλέπετε στη φωτογραφία;
2. Ξέρετε τι σημαίνει ο τίτλος του μαθήματος; Αν όχι, ρωτήστε τον δάσκαλο / τη δασκάλα ή τους συμμαθητές σας ποιος, πότε και πού λέει αυτή τη φράση.
3. Μήπως ξέρετε τι ευχή δίνουμε στους γονείς και στους συγγενείς του παιδιού σε μια βάφτιση στην Ελλάδα;
4. Νομίζετε ότι είναι σημαντική η στιγμή της επιλογής του ονόματος ενός παιδιού; Γιατί;

2 Φτιάξτε φράσεις ταιριάζοντας τις λέξεις με τις σημασίες τους.

1. Η αφορμή για κάτι είναι...
2. Μακαρίτη λέμε...
3. Υποκοριστικό είναι...
4. Ληξιαρχείο είναι...

α. κάποιον που έχει πεθάνει.
β. ο φαινομενικός λόγος που γίνεται αυτό.
γ. η δημοτική υπηρεσία όπου δηλώνουμε γεννήσεις, γάμους, βαπτίσεις κ.λπ.
δ. το χαϊδευτικό όνομα.

Πρώτο Μέρος

3 Ακούστε την εκπομπή, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Η εκπομπή που ακούσαμε, λέγεται _____ .
   α. Κυριακάτικο πρωινό β. Κυριακάτικο ξύπνημα
2. Ο δημοσιογράφος της εκπομπής την περασμένη Κυριακή πήγε _____ .
   α. σ' ένα γάμο β. σε μια βάφτιση
3. Το μωρό βαφτίστηκε _____ .
   α. Δανάη β. Δάφνη
4. Το όνομα αυτό είναι _____ .
   α. ξένο β. αρχαίο ελληνικό
5. Υπήρξε διαφωνία για το όνομα του μωρού ανάμεσα _____ .
   α. στις δύο γιαγιάδες β. στους δύο παππούδες
6. Ο δημοσιογράφος πήρε το όνομα του παππού του, που _____ .
   α. τον φοβόταν πολύ β. τον αγαπούσε πολύ

4 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Ο δημοσιογράφος δεν είναι πολύ ευχαριστημένος με το όνομά του.
2. Φαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι γονείς διαλέγουν για τα παιδιά τους αρχαία ελληνικά ονόματα.
3. Οι γονείς σήμερα προτιμούν να φωνάζουν τα παιδιά τους με υποκοριστικά, περισσότερο απ' ό,τι παλιότερα.
4. Στην Ελλάδα μπορεί κανείς σήμερα να δηλώσει όνομα για το παιδί του κατευθείαν στο ληξιαρχείο.

5 Τι νομίζετε ότι σημαίνουν οι λέξεις και οι εκφράσεις που είναι υπογραμμισμένες; Βρείτε μια συνώνυμή τους ή εξηγήστε τις με δικά σας λόγια.

1. Έτσι οι γονείς πάτησαν πόδι και είπαν ότι δε δέχονταν επεμβάσεις στην απόφασή τους.
2. Εμένα με λένε Κώστα, έτσι λέγανε τον μακαρίτη τον παππού μου, που του είχα μεγάλη αδυναμία.

Δεύτερο Μέρος

6 Ακούστε πάλι την εκπομπή, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Η πρώτη ακροάτρια που παίρνει τηλέφωνο έδωσε στην κορούλα της το όνομα της θεάς των δασών, γιατί _____ .
   α. αυτό ήταν το όνομα της μητέρας της.
   β. αυτή και ο άντρας της αγαπούν πολύ τη φύση.
2. Η θεά των δασών ήταν _____ .
   α. η Άρτεμις   β. η Δήμητρα
3. Ο ακροατής που παίρνει τηλέφωνο έχει _____ .
   α. μία κόρη   β. δύο κόρες
4. Επειδή η κόρη του γεννήθηκε τον καιρό της δικτατορίας, της έδωσαν το όνομα _____ .
   α. Δημοκρατία   β. Ελευθερία
5. Ο λόγος ήταν ότι _____ .
   α. αυτό έλειπε τότε από την Ελλάδα   β. αυτό είχε τότε η Ελλάδα
6. Ο δημοσιογράφος πιστεύει ότι _____ .
   α. αν αγαπήσεις έναν άνθρωπο, θ' αγαπήσεις και τ' όνομά του
   β. αν αγαπήσεις ένα όνομα, θ' αγαπήσεις και τον άνθρωπο που το έχει

7 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Σύμφωνα με τους κοινωνιολόγους, το όνομα συνδέεται με την πολιτικοκοινωνική, οικονομική και πολιτισμική πραγματικότητα.

2. Δεν μπορούμε να μιλάμε για μόδα στα ονόματα.
3. Ο κύριος Γεωργίου ήταν στο Παρίσι, όταν γεννήθηκε η μεγαλύτερη κόρη του.
4. Ο δημοσιογράφος λέει ότι μερικές φορές συμβαίνουν οικογενειακά δράματα για το όνομα ενός παιδιού.

8 Τι νομίζετε ότι σημαίνουν οι λέξεις και οι εκφράσεις που είναι υπογραμμισμένες; Βρείτε μια συνώνυμή τους ή εξηγήστε τις με δικά σας λόγια.

1. Υπάρχουν όμως ήδη κάποια τηλεφωνήματα που είναι έτοιμα να βγουν στον αέρα.
2. Με ειδοποίησαν λοιπόν πως γέννησε η γυναίκα μου.

9 (α) Ποιες είναι οι τρεις ερωτήσεις που τίθενται στους ακροατές στην αρχή της εκπομπής; Γράψτε τις και μετά ζητήστε απ' τον διπλανό σας να σας δώσει τη δική του απάντηση σ' αυτές.

(β) Γράψτε δύο δικές σας ερωτήσεις που να έχουν σχέση με το θέμα του Μαθήματος (π.χ. Σ' αρέσει τ' όνομά σου; Έχεις γίνει νονός/νονά;), και ρωτήστε ο ένας τον άλλο.

10 Απαντήστε ελεύθερα στις πιο κάτω ερωτήσεις.

1. Με ποια κριτήρια διαλέγετε συνήθως τα ονόματα των παιδιών στη χώρα σας;
2. Συμφωνείτε με την άποψη του δημοσιογράφου ότι «αν αγαπήσεις έναν άνθρωπο, θ' αγαπήσεις και τ' όνομά του»;
3. Γάμος, βάφτιση, κηδεία: πώς γίνονται αυτές οι τελετές στη χώρα σας; Διαλέξτε μία απ' αυτές και περιγράψτε την σε μια παράγραφο.

11 Παίξτε κρεμάλα:

Η λέξη που ψάχνουμε είναι ένα από τα ιστορικά ονόματα που προτιμούν οι έλληνες γονείς τα τελευταία χρόνια:

Α _ _ _ _ _ _ _ _ Σ

Μόνο στον κόσμο των παιχνιδιών;

11

1 Θέματα για συζήτηση.

1. Διαβάστε τον τίτλο, κοιτάξτε τη φωτογραφία και συζητήστε με τους συμμαθητές σας: ποιο νομίζετε ότι είναι το θέμα της συνέντευξης που θ' ακούσετε;
2. Γνωρίζετε είδη ζώων που κινδυνεύουν να εξαφανιστούν και γι' αυτό έχουν χαρακτηριστεί προστατευόμενα; Αν ναι, ποια;
3. Πιστεύετε ότι είναι χρήσιμη η ύπαρξη οργανώσεων που σκοπό τους έχουν την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος;
4. Από τι πιστεύετε ότι κινδυνεύει περισσότερο το περιβάλλον στις μέρες μας; Γιατί; Εσείς, προβληματίζεστε για την καταστροφή του περιβάλλοντος ή θεωρείτε υπερβολική την ανησυχία για το θέμα αυτό;

2 **Ποιες από τις λέξεις ή τις εκφράσεις που ακολουθούν πιστεύετε ότι θα ακούσετε στη συνέντευξη; Προτιμήστε να δουλέψετε σε ομάδες των δύο ή των τριών. Εξηγήστε στους υπόλοιπους γιατί τις επιλέξατε.**

οργάνωση - ψυχολογικά προβλήματα - θαλάσσιες έρευνες - ανταγωνισμός - φυσικός πλούτος - προστασία - εξαφάνιση - εθελοντική εργασία - ατμοσφαιρική ρύπανση

3 **Φτιάξτε φράσεις ταιριάζοντας τα παρακάτω.**

1. Ντέφι είναι...	α. φαγητό.
2. Κτηνίατρος είναι...	β. το κράτος.
3. Επιβιώνω σημαίνει...	γ. ένα κρουστό μουσικό όργανο.
4. Τροφή σημαίνει...	δ. οι Κοινότητες, οι Δήμοι και οι νομαρχίες.
5. Πολιτεία είναι...	ε. επιζώ.
6. Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι...	στ. ο γιατρός για τα ζώα.

4 **Ποιες είναι οι πέντε αισθήσεις; Ταιριάξτε κάθε αίσθηση με το σωστό εικονίδιο. Πιστεύετε ότι υπάρχει και άλλη αίσθηση εκτός από αυτές τις πέντε;**

1. όραση 2. ακοή 3. όσφρηση 4. γεύση 5. αφή

α. β. γ. δ. ε.

Πρώτο Μέρος

5 **Ακούστε τη συνέντευξη, και βάλτε σε κύκλο το σωστό.**

1. Η εκπομπή που ακούμε λέγεται _____ .
α. "Φύση και Ζωή" β. "Φυσική Ζωή"

2. Η αρκούδα ζει στον πλανήτη μας εδώ και _____ .
   α. 35 χιλιάδες χρόνια   β. 35 εκατομμύρια χρόνια
3. Οι περισσότερες αρκούδες στη Δυτική Ευρώπη πριν από 10 χρόνια ζούσαν _____ .
   α. στην Ισπανία   β. στην Ελλάδα

6 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Το θέμα της συζήτησης είναι η προστασία της καφέ αρκούδας και η σχετική προσπάθεια που κάνει ο «Αρκτούρος».
2. "Ursus arctos" σημαίνει αρκούδα.
3. Το κυνήγι της αρκούδας απαγορεύτηκε μόλις πριν μία δεκαετία.
4. Η Ελλάδα είχε πριν δέκα χρόνια τις λιγότερες αρκούδες στη Δυτική Ευρώπη.

7 Κοιτάξτε τη φωτογραφία.

(α) Περιγράψτε την αρκούδα-χορεύτρια στην εικόνα που βλέπετε.

(β) Τι συνέβαινε με τα ζώα αυτά, σύμφωνα με το Α' μέρος της συνέντευξης που ακούσατε; Στην απάντησή σας μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις: *«αρκούδα-χορεύτρια», αρκουδιάρης, χωριά, ντέφι, χαρούμενη, φοβάται, εκπαίδευση*.

8 Ποιες είναι οι ενέργειες που έκανε ο «Αρκτούρος» σχετικά με τις «αρκούδες-χορεύτριες»; Ακούστε πάλι το CD, και συμπληρώστε τα κενά στις ακόλουθες προτάσεις.

1. Μόλις εντόπιζαν μια αρκούδα χορεύτρια, την ________________ και την ______________________________________ .

2. Πρώτα την φρόντίζαν οι ______________________________ .
3. Έπειτα η αρκούδα μεταφερόταν στο __________________ στον ______________________________ , όπου ζούσε ελεύθερη για ____ .

9 **Στις προτάσεις που ακολουθούν, θα συναντήσετε λέξεις ή εκφράσεις που ακούσατε. Αντικαταστήστε τις με μία συνώνυμή τους λέξη ή φράση που θα διαλέξετε από το πλαίσιο.**

που προκαλούσε πολύ πόνο - το έργο - χαθεί - ενημερώσει το να νιώσουμε όλοι μας υπεύθυνοι - σπουδαία

1. Η κυρία Εύα Παπαγεωργίου θα μας διαφωτίσει / ______________ σχετικά με τις δραστηριότητες / ______________ του «Αρκτούρου».
2. Η ευαισθητοποίηση όλων μας / ______________________ είναι πολύ σημαντική / _________ για την προστασία του φυσικού μας πλούτου.
3. Η αρκούδα αυτή που νομίζαμε ότι χόρευε χαρούμενα, στην πραγματικότητα φοβόταν μήπως την πονέσουν. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα μιας εκπαίδευσης πολύ οδυνηρής / ______________ .

Δεύτερο Μέρος

10 **Ακούστε πάλι τη συνέντευξη, και διαλέξτε το σωστό.**

1. Η αρκούδα όταν καταλάβει ότι έχει «επισκέπτες», ____ .
   α. επιτίθεται   β. εξαφανίζεται
2. Ζει _____ .
   α. 20 με 30 χρόνια   β. 40 με 50 χρόνια
3. Γεννάει _____ .
   α. κάθε χρόνο από 2 ως 3 μικρά
   β. κάθε 2 ή 3 χρόνια, από 1 ως 2 μικρά

11 Βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. *Η αρκούδα είναι ζώο μοναχικό.*
2. Είναι πολύ έξυπνη.
3. Δεν έχει πολύ καλή μνήμη.
4. Απ' όλα τα φαγητά, έχει προτίμηση στο κρέας.

12 Στις προτάσεις που ακολουθούν, θα βρείτε λέξεις ή εκφράσεις που ακούσατε. Αντικαταστήστε τις με μία συνώνυμή τους λέξη ή φράση που θα διαλέξετε από το πλαίσιο.

> αν λείψει - θα νιώσουμε - αρχαιότατης - που τρώει τα πάντα
> περιλαμβάνει

1. Η αρκούδα είναι ζώο παμφάγο / ____________________ .
2. Η αρκούδα είναι η συνέχεια μιας ζωής πανάρχαιης / ____________ . Με την απουσία της / ______________ θα αισθανθούμε / _______________ όλοι λίγο πιο φτωχοί, λίγο πιο λυπημένοι.
3. Το βαλιτσάκι περιέχει / ______________ εκπαιδευτικό υλικό για δύο ομάδες μαθητών.

13 Με ποιους συνεργάζεται ο «Αρκτούρος»; Ακούστε το τέλος της συνέντευξης, και συμπληρώστε τα κενά.

1. Με άλλες ________________ οργανώσεις.
2. Με την ________________ .
3. Με το ________________ .
4. Με ________________ από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
5. Με την ________________ Αυτοδιοίκηση.
6. Με τις ________________ χώρες της ________________ .

14 Τι μάθατε για την αρκούδα ακούγοντας τη συνέντευξη; Γράψτε μια μικρή παράγραφο.

____

____

____

____

____

____

15 Τι μάθατε για τον Αρκτούρο ακούγοντας τη συνέντευξη; Γράψτε μια μικρή παράγραφο.

____

____

____

____

____

____

16 (α) Τι λέει ο μύθος του Αρκτούρου; Ψάξτε και βρείτε την ιστορία του.

(β) Τι γνωρίζετε για τον αστερισμό της Μικρής και της Μεγάλης Άρκτου; Αναζητήστε πληροφορίες.

17 Παίξτε το "Μαντέψτε τη λέξη". Χρησιμοποιήστε λέξεις που έχουν σχέση με το θέμα του μαθήματος (π.χ. εξαφανίζομαι, οδυνηρή).

1 Πριν ακούσετε την εκπομπή, ταιριάξτε τις λέξεις με τις σημασίες τους.

1. Σύνταγμα	α. μάχη μεταξύ πλοίων
2. ρήτορας	β. μαχητής
3. οδοιπόρος	γ. το σύνολο των πλοίων μιας χώρας ή μιας εταιρείας
4. αγωνιστής	δ. αυτός που ασχολείται με την τέχνη του λόγου
5. στόλος	ε. ο θεμελιώδης νόμος του κράτους
6. ναυμαχία	στ. αυτός που ταξιδεύει πεζός, περπατώντας

2 Φτιάξτε προτάσεις ταιριάζοντας τα παρακάτω μεταξύ τους.

1. Σεργιανάω σημαίνει...	α. ένας δρόμος με πολλά μαγαζιά.
2. Εμπορικός δρόμος είναι...	β. πιθανολογώ.
3. Απαιτώ σημαίνει...	γ. ρωτώ τον εαυτό μου.
4. Μαντεύω σημαίνει...	δ. ζητώ με επιμονή κάτι που θεωρώ ότι μου οφείλουν, ότι μου ανήκει.
5. Αναρωτιέμαι σημαίνει...	ε. κάνω βόλτα χωρίς συγκεκριμένο σκοπό.

Πρώτο Μέρος

3 Ακούστε την εκπομπή, βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Οι πληροφορίες που μας δίνει αυτή η εκπομπή, προέρχονται από ένα βιβλίο με τον τίτλο «Οδωνυμικά».
2. Είναι πολλά αυτά που δε γνωρίζουμε για τα ονόματα των δρόμων και των πλατειών.
3. Η οδός Ερμού είναι ένας από τους πιο ασήμαντους δρόμους της Αθήνας.
4. Ο Ερμής ήταν ο πατέρας των θεών του Ολύμπου.
5. Την 3η Σεπτεμβρίου του 1843, ο λαός ξεσηκώθηκε εναντίον του βασιλιά ζητώντας Σύνταγμα.
6. Ο βασιλιάς αυτός λεγόταν Κωνσταντίνος.
7. Τελικά ο λαός πέτυχε αυτό που ήθελε.

4 Βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Η οδός Ερμού συνδέει την πλατεία Συντάγματος _____ .
   α. με το Μοναστηράκι β. με την Ομόνοια
2. Η οδός 3ης Σεπτεμβρίου είναι ένας από τους δρόμους που περιβάλλουν την πλατεία _____ .
   α. Ομονοίας β. Συντάγματος
3. Ο λαός ξεσηκώθηκε εναντίον του βασιλιά, γιατί ήθελε _____ .
   α. άλλο βασιλιά β. Σύνταγμα

4. Ο βασιλιάς αυτός ήταν από _____ .
   α. τη Βουλγαρία   β τη Βαυαρία
5. Στην προετοιμασία σημαντικό ρόλο είχε παίξει ο στρατηγός _____ .
   α. Κολοκοτρώνης   β. Μακρυγιάννης
6. Η πλατεία που βρίσκεται μπροστά από τη Βουλή, λέγεται πλατεία _____ .
   α. Συντάγματος   β. Βουλής

5 Ακούστε πάλι ένα απόσπασμα από την αρχή της εκπομπής, και γράψτε τις λέξεις που λείπουν.

Κάθε μέρα περπατάμε ____________ (1) ή σεργιανάμε ____________ (2), συναντιόμαστε, μιλάμε, ____________ (3) σε δρόμους και ____________ (4). Με όνομα και ____________ (5).
Άνδρας: Αλήθεια, πόσες φορές την ημέρα ____________ (6) το όνομα __________ (7) δρόμου ή μιας πλατείας;
Γυναίκα: «Ραντεβού στο ____________ (8), μπροστά στο ____________(9)».
Άνδρας: «Ιπποκράτους και ____________ (10) είναι εντάξει;».
Γυναίκα: «Βικτώρια, στο σταθμό του ____________ (11)».
Άνδρας: «______ είδα ______________ την Ερμού».
Γυναίκα: «______________ (14) μποτιλιάρισμα στη ____________ (15) Αλεξάνδρας».

6 Αντικαταστήστε την υπογραμμισμένη λέξη ή έκφραση με μία συνώνυμη ή περίπου συνώνυμή της που θα επιλέξετε από το πλαίσιο.

είδαμε/καταλάβαμε - το παλιό παλάτι - μεγάλη κίνηση - ενώνει - βρίσκονται γύρω από - δε γνωρίζουμε καθόλου - ταχυδρόμος

1. Μποτιλιάρισμα / ________________ στη λεωφόρο Αλεξάνδρας.
2. Με έκπληξη διαπιστώσαμε / ______________ πόσες είναι οι πληροφορίες που αγνοούμε / _________________________ .

3. Η οδός Ερμού συνδέει / ______________ την πλατεία Συντάγματος με το Μοναστηράκι.
4. Ο Ερμής ήταν ο αγγελιοφόρος / ______________ των θεών του Ολύμπου.
5. Η οδός 3ης Σεπτεμβρίου είναι ένας από τους δρόμους που περιβάλλουν / ________________________ την πλατεία Ομονοίας.
6. Η πλατεία που είναι μπροστά από τα Παλαιά Ανάκτορα / ___________________, τη σημερινή Βουλή δηλαδή, ονομάστηκε πλατεία Συντάγματος.

Δεύτερο Μέρος

7 Ακούστε την εκπομπή, βάλτε (Σ) στα σωστά, και διορθώστε τα λάθη.

1. Η πιο γνωστή φοιτητική γειτονιά της Αθήνας είναι το Κολωνάκι.
2. Ο Θεμιστοκλής ήταν ένας μεγάλος Αθηναίος πολιτικός κατά την αρχαιότητα.
3. Ο Διονύσιος Σολωμός είναι εθνικός ποιητής της Ελλάδας.
4. Στην περιοχή του Δημαρχείου βρίσκεις ονόματα αρχαίων τραγικών και κωμικών ποιητών.
5. Το μεγαλύτερο μέρος των ονομασιών των δρόμων και των πλατειών της Αθήνας ανήκει σε γυναίκες.
6. Πολλές αγίες της ορθόδοξης εκκλησίας έχουν δώσει τ' όνομά τους σε δρόμους της Αθήνας.
7. Η επόμενη εκπομπή θα γίνει την άλλη Παρασκευή στις 8 το βράδυ.

8 Βάλτε σε κύκλο το σωστό.

1. Η κεντρική πλατεία των Εξαρχείων λέγεται Πλατεία _____ .
   α. Εξαρχείων β. Σολωμού
2. Η πλατεία αυτή πήρε το όνομά της από _____ .
   α. έναν χασάπη, κρητικό β. έναν μπακάλη, ηπειρώτη

3. Ο Θεμιστοκλής πέτυχε μια μεγάλη νίκη _____ .
   α. το 480 π.Χ. β. το 580 π.Χ.
4. Η νίκη αυτή ήταν εναντίον _____ .
   α. των Σπαρτιατών β. των Περσών
5. Αρχηγός της άλλης πλευράς ήταν _____ .
   α. ο Δαρείος β. ο Ξέρξης
6. Ο Εθνικός Ύμνος της Ελλάδας αποτελείται από _____ .
   α. πέντε τετράστιχα β. τρία τετράστιχα
7. Η περιοχή Ιπποκράτους λέγεται και _____ .
   α. Νεάπολη β. Καλλίπολη

9 Ακούστε ένα απόσπασμα της εκπομπής, και γράψτε τις λέξεις που λείπουν.

...Γωνία στην οποία συναντιούνται, η αρχαία με τη ____________ (1) Ελλάδα, η ιστορία με την _______________ (2). Από τη μια ο _______________ (3) , ο μεγάλος ____________ (4) πολιτικός χάρη ________ ________ (5) οι Έλληνες νίκησαν τον Ξέρξη και τον Περσικό στόλο στη ναυμαχία της _______________ (6) το 480 π.Χ. Από την άλλη, ο Διονύσιος Σολωμός, ο μεγάλος _____________ (7) ποιητής, που εμπνευσμένος από την Ελληνική _______________ (8) του 1821 έγραψε το «Ύμνο εις την ______________ (9)», τα τρία _______________ (10) τετράστιχα _________ __________ (11) αποτελούν τον Εθνικό μας _________ .

10 Αντικαταστήστε την υπογραμμισμένη λέξη ή έκφραση με μία συνώνυμη ή περίπου συνώνυμή της που θα επιλέξετε από το πλαίσιο.

για παράδειγμα - το όνομα - κατά - επόμενη - γειτονιά - έχει πάρα πολύ κόσμο - μπακάλικο - ήλιο - με το ίδιο όνομα - πνευματικών ανθρώπων - δεν θα πούμε τη γνώμη μας - όλη - ανθρώπων από άλλες χώρες που αγάπησαν και βοήθησαν την Ελλάδα

1. Στα τραπεζάκια της ομώνυμης πλατείας /_________________ , όταν έχει λιακάδα / ____________ , γίνεται χαμός από κόσμο / _________________________ .
2. Ολόκληρη /_____________ η συνοικία / ______________ πήρε την ονομασία / ______________ της από κάποιον Έξαρχο, που είχε παντοπωλείο / ______________ στη γωνία των οδών Θεμισ οκλέους και Σολωμού.
3. Οι ονομασίες των δρόμων αλλάζουν ανά /________ περιοχή. Παραδείγματος χάριν / __________________ στην περιοχή του Δημαρχείου βρίσκει κανείς ονόματα αρχαίων τραγικών και κωμικών ποιητών.
4. Στου Φιλοπάππου βρίσκει κανείς ονόματα φιλελλήνων / _______________________________ , ενώ στα Πατήσια βρίσκεις ονόματα λογοτεχνών και λογίων / ________________________ .
5. Χωρίς σχόλια! / ____________________________ !
6. Ας ανανεώσουμε το ραντεβού μας για την ερχόμενη / ____________ Πέμπτη στις 8 το βράδυ.

11 **Ακούστε το δεύτερο μέρος της εκπομπής, και σημειώστε με ✔ ποια περιοχή αντιστοιχεί σε κάθε ονομασία.**

ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ / ΠΕΡΙΟΧΕΣ	Φιλοπάππου	Κυψέλη	Δημαρχείο	Πλάκα / Θησείο	Πατήσια	Ιπποκράτους / Νεάπολη
αρχαίοι τραγικοί και κωμικοί ποιητές						
αρχαία ελληνική ιστορία (γενικά)						
ήρωες επανάστασης του '21 και φιλέλληνες						
λογοτέχνες και λόγιοι						
νησιά και γεωγρ. όροι						
βυζαντινή ιστορία						

12 **Προσπαθήστε να μαντέψετε από πού πήρε την ονομασία του καθένας από τους παρακάτω δρόμους.**

1. Πανεπιστημίου	α. από τον ποιητή της Ιλιάδας και της Οδύσσειας
2. Ιπποκράτους	β. από τη θεά της σοφίας, προστάτιδα της Αθήνας
3. Αθηνάς	γ. από τον πατέρα της Ιατρικής
4. Λυκαβηττού	δ. από τον αρχαίο τραγικό ποιητή
5. Ομήρου	ε. από τον ήρωα της Επανάστασης του '21
6. Σοφοκλέους	στ. από το Πανεπιστήμιο
7. Κολοκοτρώνη	ζ. από τον ομώνυμο λόφο της Αθήνας

13 **Έχετε προσέξει ότι όλες οι ονομασίες των δρόμων είναι σε πτώση γενική; Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό; Συζητήστε με τους συμμαθητές σας γι' αυτό το θέμα.**

14 **Ποια είναι η διεύθυνσή σας; Γιατί λέγεται έτσι ο δρόμος σας; Προσπαθήστε να βρείτε πληροφορίες για τον δρόμο του σπιτιού, της δουλειάς, του σχολείου σας ή για έναν δρόμο ή μια πλατεία που το όνομά τους σας τράβηξε την προσοχή ή που σας άρεσε. Γράψτε μια παράγραφο.**

Ακουστικό υλικό

1 Κυρίες και κύριοι, καλημέρα σας

...«Άνεμος». Ο δικός σας μουσικός σταθμός, στους 87,1. Είναι οι τίτλοι των ειδήσεων στις 10 με τη Μαρία Ιωάννου και τον Κώστα Καπλάνη.

Μ.Ι. Κυρίες και κύριοι, καλημέρα σας. «Διπλές εκλογές τον Ιούνιο, εθνικές και ευρωπαϊκές είναι η μόνη δημοκρατική διέξοδος που θα βγάλει τη χώρα από τη σημερινή πολιτική κρίση», δήλωσε χθες ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Απαντώντας σε σχετική ερώτηση των δημοσιογράφων, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος τόνισε ότι εθνικές εκλογές τον Ιούνιο, μόνο σε αστάθεια και αβεβαιότητα μπορεί να οδηγήσουν.
Κ.Κ. Ο Υπουργός Εξωτερικών υποδέχτηκε σήμερα το πρωί τον γάλλο ομόλογό του. Βασικό θέμα της μεταξύ τους συζήτησης θα είναι η κρίση στη Μέση Ανατολή.
Μ.Ι. Ψαλίδι στις δαπάνες για τα ΑΕΙ. Τα πανεπιστήμια θα πάρουν φέτος 23 εκατομμύρια ευρώ, ενώ πέρσι είχαν πάρει 25. «Με τα χρήματα αυτά δεν είναι δυνατόν να έχουμε ούτε αύξηση των φοιτητών ούτε νέα προγράμματα», μας δήλωσε ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών.
Κ.Κ. Ληστεία σε περίπτερο έγινε χθες στις 10 το βράδυ στη Νίκαια. Οι δύο άγνωστοι που επέβαιναν σε μοτοσικλέτα, πήραν τις εισπράξεις, τραυμάτισαν ελαφρά στο πρόσωπο τον περιπτερά, και διέφυγαν προς άγνωστη κατεύθυνση.
Μ.Ι. Ο 77χρονος Αιγύπτιος αρχαιολόγος Φάουζι αλ Χανούν πιστεύει ότι ανακάλυψε τον τάφο του Μεγάλου Αλεξάνδρου στο Λατινικό Νεκροταφείο της Αλεξάνδρειας.
Κ.Κ. Η Σεζάρια Βέρντε, η «Μεγάλη Κυρία» από τη Βραζιλία, θα τραγουδήσει στον Λυκαβηττό σήμερα και αύριο για να μαγέψει και την Αθήνα.

Τα σπορ στον «Άνεμο»

Μ.Ι. Έσπασε τα χρονόμετρα η Μαρία Οικονόμου στο Πεκίνο. Η «κόρη του ανέμου» έτρεξε τα 60 μέτρα σε 6.96, αφήνοντας πίσω της την Πάουελ, και κέρδισε το χρυσό μετάλλιο. «Αυτό το μετάλλιο είναι αποτέλεσμα σκληρής κι επίμονης δουλειάς, και είναι για τη χώρα μου», δήλωσε χθες δακρυσμένη.
Κ.Κ. Σωστό θρίλερ στον αγώνα Ολυμπιακού - Α.Ε.Κ. με το χθεσινό 4-4. Νίκη της Γιουβέντους επί της Σαμπντόρια με 2-1 στη Γένοβα.
Μ.Ι. Ο Φερνάντο Αλόνσο και η Μακ Λάρεν θριάμβευσαν στο παγκόσμιο πρωτάθλημα της Φόρμουλα 1.
Φίλες και φίλοι, καλή σας μέρα. Επόμενοι τίτλοι ειδήσεων από τους 87,1 στις 12.

2 Προβλέπεται αίθριος καιρός

ΠΡΩΤΟ ΔΕΛΤΙΟ

Από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία σήμερα Δευτέρα και ώρα έξι το πρωί εκδόθηκε το ακόλουθο Δελτίο Πρόγνωσης Καιρού Αττικής. Για σήμερα, Δευτέρα, προβλέπεται σχεδόν αίθριος καιρός. Οι άνεμοι θα πνέουν μέτριοι, η θάλασσα θα

είναι ταραγμένη, η θερμοκρασία στην Αθήνα θα κυμανθεί από επτά μέχρι δεκαοκτώ βαθμούς Κελσίου. Για αύριο Τρίτη, λίγες νεφώσεις παροδικά αυξημένες στα δυτικά του νομού. Θερμοκρασία σε μικρή πτώση.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΔΕΛΤΙΟ

Από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία σήμερα Πέμπτη και ώρα δεκατρείς εκδόθηκε το ακόλουθο Δελτίο Γενικής Πρόγνωσης Καιρού Ελλάδας. Γενικά χαρακτηριστικά, προειδοποιήσεις. Άστατος καιρός προβλέπεται σήμερα στη χώρα. Το απόγευμα στα δυτικά θα αναπτυχθούν νεφώσεις και υπάρχει πιθανότητα ασθενών βροχοπτώσεων στη δυτική Μακεδονία, την Ήπειρο και το Ιόνιο πέλαγος, οι οποίες σταδιακά θα εξασθενήσουν. Οι άνεμοι θα πνέουν στα δυτικά ασθενείς, στα ανατολικά μέτριοι έως ισχυροί, και στα νησιά του Αιγαίου κατά τόπους θυελλώδεις. Η θερμοκρασία θα κυμανθεί από δεκαεννέα μέχρι τριάντα έναν βαθμούς Κελσίου.

3 Ελπίζω να συνεργαστούμε

κα Θεοδωράκη Καλημέρα.
Γραμματέας Καλημέρα σας.
κα Θεοδ. Ο κύριος Γρηγοράκης, παρακαλώ;
Γρ. Έχετε ραντεβού;
κα Θεοδ. Ναι.
Γραμματέας Το όνομά σας;
κα Θεοδ. Μαρίνα Θεοδωράκη. Έχω έρθει για συνέντευξη…
Γρ. Το έχω υπόψη μου, κυρία Θεοδωράκη. Μόνο που αυτή τη στιγμή ο κύριος Γρηγοράκης είναι σε σύσκεψη. Θα καθυστερήσει 5-10 λεπτά. Θα θέλατε μήπως έναν καφέ ή ένα αναψυκτικό;
κα Θεοδ. Ένα ποτήρι νερό μόνο, αν σας είναι εύκολο.
Γρ. Ευχαρίστως.
. . . .
κος Γρηγ. Καλημέρα.
κα Θεοδ. Καλημέρα σας.
κος Γρηγ. Ελπίζω να μην περιμένατε πολύ.
κα Θεοδ. Μόνο 5 λεπτά.
κος Γρηγ. Ωραία. Ας περάσουμε στα δικά μας. Μελέτησα το βιογραφικό σας σημείωμα. Όπως βλέπω, γεννηθήκατε στο Ηράκλειο της Κρήτης, πήρατε απολυτήριο με άριστα από το Λύκειο, και τελειώσατε με πολύ καλό βαθμό το τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου το 2003.
κα Θεοδ. Μάλιστα.
κος Γρηγ. Πώς και αποφασίσατε να συνεχίσετε με μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων;
κα Θεοδ. Κοιτάξτε, η Διοίκηση Επιχειρήσεων σου επιτρέπει να εφαρμόσεις πρακτικά πολλές από τις τεχνικές σου γνώσεις. Μπορώ να πω ότι το μεταπτυχιακό που έκανα στο Λονδίνο μου άνοιξε τους ορίζοντές μου σχετικά μ' αυτό.

κος Γρηγ. Μάλιστα. Και για ποιο λόγο θέλετε να φύγετε από την εταιρεία στην οποία εργάζεστε δύο χρόνια τώρα;
κα Θεοδ. Είμαι αρκετά ευχαριστημένη από τη συνεργασία, αλλά θέλω να δοκιμάσω τις δυνάμεις μου και σε κάτι άλλο. Η θέση που υπάρχει στην εταιρεία σας μου επιτρέπει, νομίζω, να αξιοποιήσω πιο δημιουργικά τις γνώσεις και την εμπειρία μου.
κος Γρηγ. Υποθέτω ότι αφού κάνατε το Μεταπτυχιακό σας στο UCL, τα αγγλικά σας θα είναι σε πολύ καλό επίπεδο.
κα Θεοδ. Ασφαλώς.
κος Γρηγ. Μας ενδιαφέρει επίσης η γνώση της γερμανικής γλώσσας, την οποία αναφέρετε στο βιογραφικό σας. Ως εταιρεία τεχνικών έργων συνεργαζόμαστε συχνά με γερμανικές κατασκευαστικές εταιρείες. Είναι τα γερμανικά σας πράγματι σε ικανοποιητικό επίπεδο;
κα Θεοδ. Ναι, είναι. Μάλιστα ένα μεγάλο μέρος της βιβλιογραφίας που μελέτησα για να γράψω, τόσο τη διπλωματική μου εργασία, όσο και την εργασία του master μου ήταν στα γερμανικά. Έχω άνεση όμως και στην ομιλία.
κος Γρηγ. Ωραία... Λοιπόν... Από τη δική μου πλευρά, θα ήθελα να συνεργαστούμε. Θα πρέπει όμως πρώτα να το συζητήσω με το Διοικητικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια θα σας ειδοποιήσω για να κανονίσουμε ένα νέο ραντεβού, οπότε θα μιλήσουμε και για το οικονομικό.
κα Θεοδ. Εε... θα... θα πρέπει να ενημερώσω την εταιρεία μου ένα μήνα νωρίτερα τουλάχιστον. Το λέω απλώς για να...
κος Γρηγ. Καταλαβαίνω, γι' αυτό και θα φροντίσω να σας ειδοποιήσω μέσα σ' αυτήν την εβδομάδα. Ειλικρινά, ελπίζω να συνεργαστούμε.
κα Θεοδ. Ωραία... Με συγχωρείτε. Να σας κάνω μια ερώτηση. Μήπως είστε Κρητικός κι εσείς;
κος Γρηγ. Ναι, είμαι από τα Χανιά. Πώς το καταλάβατε;
κα Θεοδ. Από το όνομα, τη συμπεριφορά...
κος Γρηγ. Έχετε σχέσεις με την Κρήτη;
κα Θεοδ. Πάντοτε! Να, τώρα το Πάσχα θα πάω, να δω και τους γονείς μου.
κος Γρηγ. Σας ζηλεύω! Εγώ έχω πολύ καιρό να κατέβω.
κα Θεοδ. Κρίμα. Λοιπόν, σας χαιρετώ.
κος Γρηγ. Γεια σας. Να πάτε στο καλό.

4 Και τώρα τι θα φάω εγώ;

Στο σπίτι της Αλέκας στην Κηφισιά. Βράδυ. Η Αλέκα κάνει ποδήλατο γυμναστικής.

Αλέκα *(μετράει)* 106... 107... 108... *(Ήχος από μηχανάκι που παρκάρει. Μπαίνει η Ηλέκτρα).*
Ηλέκτρα Τι βλέπω - τι βλέπω;
Αλέκα 112... 113... 114...

Ηλέκτρα Είχα κανένα τηλέφωνο;
Αλέκα 118... 119... 120...
Ηλέκτρα Έχει μετρητή το ποδήλατο. Μην κουράζεσαι.
Αλέκα 126... 127... 128...
Ηλέκτρα Έχει τίποτα για φαΐ; *(Ανοίγει το ψυγείο)*.
Αλέκα 132... 133... 134...
Ηλέκτρα Τι γίνεται εδώ;
Αλέκα 135... 136... 137...
Ηλέκτρα Ούτε τυρί... ούτε ψωμί... ούτε ζαμπόν... ούτε τίποτα. Πού πήγαν αυτά, ρε μαμά;
Αλέκα Τα πέταξα. Για να μην παρασύρομαι... 150... 151... 152...
Ηλέκτρα Ωχ, ρε μαμά... άρχισες πάλι τη δίαιτα... Άρχισες πάλι τη δίαιτα... Και τι θα φάω εγώ τώρα;
Αλέκα Έχει κοτόπουλο βραστό.
Ηλέκτρα Κοτόπουλο βραστό; Αφού ξέρεις, δεν τρώω κοτόπουλο βραστό.
Αλέκα Φάε αβγά.
Ηλέκτρα Θα φάω αβγά. Αβγά, αβγά. Τι να κάνουμε... Θα τηγανίσω και καμιά πατάτα...
Αλέκα Μη σου ανοίγει η όρεξη. Δεν υπάρχει πατάτα.
Ηλέκτρα Δεν υπάρχει πατάτα;
Αλέκα Τις έδιωξα τις πατάτες. Τις πέταξα.
Ηλέκτρα Δε μου λες; Τι θα γίνει με σένα;
Αλέκα Είναι δίαιτα σοκ. Γιατί μου είπε ο γιατρός - λέει «θέλετε απλώς να κάνετε δίαιτα ή δίαιτα σοκ;» Του λέω «Δίαιτα σοκ, γιατί βιάζομαι. Πρόκειται να φύγω ταξίδι». Τι με κοιτάς, Ηλέκτρα; Είμαι αποφασισμένη.
Ηλέκτρα Κατάλαβα... *(Αρχίζει να σπάει ένα-ένα τα βρασμένα αβγά. Η Αλέκα πετάγεται)*.
Αλέκα Τι κάνεις αυτού; Σπας τ' αβγά;
Ηλέκτρα Δεν είπες έχει αβγά;
Αλέκα Τι κάνεις αυτού, παιδί μου;
Ηλέκτρα Κι αυτό βρασμένο... Κι αυτό βρασμένο... Κι αυτό βρασμένο...
Αλέκα Τρελάθηκες;
Ηλέκτρα Ψάχνω να βρω αβγό να κάνω ομελέτα.
Αλέκα Τι ομελέτα, παιδί μου; Όλα τ' αβγά είναι βρασμένα.
Ηλέκτρα Και τι θα φάω εγώ τώρα;
Αλέκα «Θέλω αβγά τηγανιτά ... Θέλω πατάτες τηγανιτές ...» Πού απευθύνεσαι και θες πατάτες τηγανιτές; Σε άνθρωπο που κάνει δίαιτα; Και αφού ξέρεις ότι οι πατάτες τηγανιτές ειδικώς είναι η αδυναμία μου. Τρελαίνομαι για πατάτες τηγανιτές. Κι έρχεσαι εσύ και μου λες για πατάτες τηγανιτές. Να πας έξω να φας.
Ηλέκτρα Δε θέλω να πάω έξω να φάω.
Αλέκα Άλλες φορές ξέρεις να τρως έξω. Σήμερα δε θέλεις να φας έξω.

Γιατί περιμένεις τηλέφωνο από αυτόν τον μ... Ψάχνει κι ο Ιάσονας για σπόνσορα... Να κάνει ταινία... Θα 'ναι κι αυτή καμιά μαλακία. Σαν την προηγούμενη...

Ηλέκτρα Τι η προηγούμενη; Η προηγούμενη πήρε βραβείο.

Αλέκα Ναι... Στο φεστιβάλ της Καρδίτσας...

Ηλέκτρα Ποιας Καρδίτσας;

Αλέκα Της Δράμας, τέλος πάντων.

Ηλέκτρα Όχι «τέλος πάντων».

Αλέκα Και... πού θα τη γυρίσετε αυτή την ταινία;

Ηλέκτρα Ε, θα δούμε...

Αλέκα Γιατί εδώ μέσα, βέβαια, αποκλείεται.

Ηλέκτρα Θα δούμε. Θα δούμε.

Αλέκα Όχι, θα δούμε. Άλλη φορά εδώ μέσα συνεργείο δεν μπαίνει. Ενάμισι εκατομμύριο έδωσα την άλλη φορά για να φέρω το σπίτι στα ίσα. Μπήκαν οι μαστόροι και κάναν το σταυρό τους. Λένε «τι είν' αυτό;» ...Ακούς τι σου λέω;

5 Ένας παιδικός φίλος

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Δημοσιογράφος Η σημερινή μας εκπομπή, φίλοι ακροατές, είναι αφιερωμένη σ' έναν παιδικό μας φίλο. Έναν φίλο που θα μπορούσε να είναι και παντοτινός. Οι πιο πολλοί από μας, περάσαμε ατελείωτες ώρες, όταν ήμασταν παιδιά, πάνω σ' ένα ποδήλατο. Για κάποιους όμως, το ποδήλατο δεν είναι μόνο μια γλυκιά ανάμνηση, αλλά και μια καθημερινή πραγματικότητα. Ένας απ' αυτούς τους ωραίους ρομαντικούς, είναι σήμερα μαζί μας. Ο Διονύσης Βαλιάνος, πρόεδρος του συλλόγου «Οι Φίλοι του Ποδηλάτου», πιστεύει πως το ποδήλατο είναι τρόπος ζωής. Δεν ειν' έτσι, κύριε Βαλιάνο;

Δ. Β. Ακριβώς έτσι. Μόνο που αυτό που εσείς ονομάζετε ρομαντισμό, θα μπορούσε να γίνει μια πολύ ρεαλιστική λύση για την καθημερινή ζωή, τόσο στην πόλη, όσο και στην εξοχή.

Δημ. Εσείς χρησιμοποιείτε το ποδήλατο στις καθημερινές σας μετακινήσεις;

Δ. Β. Ναι, αν και η αλήθεια είναι πως δεν υπάρχει καμιά φροντίδα από την πλευρά του κράτους για ασφαλείς ποδηλατοδρόμους στο κέντρο της πόλης.

Δημ. Θα κάνατε ποδήλατο από μικρός.

Δ. Β. Και όμως, όχι! Άργησα να μάθω ποδήλατο. Πριν από 6 χρόνια πήγα να δουλέψω στη Λήμνο. Εκεί αναγκάστηκα να χρησιμοποιήσω για πρώτη φορά το ποδήλατο.

Δημ. Κι από τότε δεν το αποχωριστήκατε ξανά, ε; Για πείτε μας, πού μπορεί να κάνει κανείς μια βόλτα με ποδήλατο μέσα στην Αττική.

Δ. Β. Κοιτάξτε, υπάρχουν πολλά μέρη. Είναι πολύ όμορφη η βόλτα στον περιφερειακό της Πάρνηθας. Δεν έχει καθόλου ανηφόρες, η κίνηση στον δρόμο είναι

πολύ μικρή και είναι μέσα στο πράσινο. Η ιδανικότερη διαδρομή είναι η εξής: Κηφισιά - Βαρυμπόμπη - Τατόι - Πάρνηθα και επιστροφή μέσω Εκάλης.
Δημ. Και πώς φτάνει κανείς μέχρι την Κηφισιά; Με ποδήλατο;
Δ. Β. Όχι, δεν είν' ανάγκη! Μπορείς να πας με τον ηλεκτρικό μέχρι την Κηφισιά. Από το σταθμό του ηλεκτρικού στο Μαρούσι, πάλι, μπορείς να κάνεις μια βόλτα μέχρι την Παλαιά Πεντέλη.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Δημ. Υπάρχει η δυνατότητα και για πιο μακρινές εκδρομές;
Δ. Β. Μα φυσικά! Πρέπει να έχει κανείς, βέβαια, ταξιδιωτικό ποδήλατο και όλα τα απαραίτητα αξεσουάρ.
Δημ. Είναι πολλοί εκείνοι που αποφασίζουν να κάνουν διακοπές με ποδήλατο;
Δ. Β. Κακά τα ψέματα. Στη χώρα μας οι φίλοι του ταξιδιωτικού ποδηλάτου μετριούνται στα δάχτυλα του ενός χεριού. Υπάρχουν όμως πάντα και οι φανατικοί του είδους.
Δημ. Και πού ταξιδεύουν αυτοί;
Δ. Β. Να σας πω. Κατά τη γνώμη μου η πιο όμορφη περιοχή είναι τα βουνά της Πίνδου. Βέβαια η περιοχή αυτή είναι πολύ δύσκολη για τους αρχάριους.
Δημ. Α, ναι; Γιατί;
Δ. Β. Γιατί οι δρόμοι είναι πολύ κακοί. Τα τοπία όμως είναι μοναδικής ομορφιάς. Εξίσου όμορφη είναι και η ανάβαση μέσα από το φαράγγι του Βίκου. Η διαδρομή αυτή είναι πιο εύκολη, κι ακόμη μπορεί κανείς να απολαύσει την παραδοσιακή αρχιτεκτονική των χωριών που συναντάει.
Δημ. Όπως καταλαβαίνω, προτιμάτε τις ορεινές από τις παραθαλάσσιες διαδρομές.
Δ. Β. Ναι. Για να πω την αλήθεια, βρίσκω το βουνό πιο ενδιαφέρον.
Δημ. Πού θα πάτε, λοιπόν, φέτος διακοπές με το ποδήλατό σας;
Δ. Β. Στα βουνά της Ροδόπης, στη Βορειοανατολική Μακεδονία. Μπορείς να δεις εκεί πανέμορφα, παρθένα δάση.
Δημ. Καλές διακοπές, λοιπόν. Σας ευχαριστώ, και εγώ και οι ακροατές μας, για τις πρωτότυπες ιδέες που μας δώσατε. Κάποιοι από μας θα προσπαθήσουμε να τις ακολουθήσουμε.
Δ. Β. Κι εγώ ευχαριστώ.

6 Και... στην υγειά σας!

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Ραδιοφωνικός σταθμός Κορίνθου, στους 108,6. Και τώρα η εκπομπή "Καλύτερη Ζωή".
Παρουσιαστής Κανείς δεν ξέρει πότε φτιάχτηκε για πρώτη φορά. Η ιστορία του, πάντως, ξεπερνά τα τέσσερις χιλιάδες χρόνια. Σήμερα, είναι ένα από τα βασικότερα προϊόντα της ελληνικής οικονομίας. Το όνομά του; Οίνος. Το αγαπημένο μας κρασί! Οι καταναλωτές εκτιμούν όλο και περισσότερο τα καλά ελληνικά κρα-

σιά, και φαίνεται πως ενδιαφέρονται πια να μάθουν για το κρασί και τον κόσμο του.
Στη σημερινή εκπομπή το κρασί θα μας πει κάποια από τα μυστικά του. Κι επειδή όλα τα κρασιά δεν πηγαίνουν με όλα τα φαγητά – αν και αυτό είναι θέμα γούστου – θα σας προτείνουμε κάποιους συνδυασμούς γεύσεων.

Θα πρέπει να ξέρετε λοιπόν ότι:

- Τα λευκά κρασιά πηγαίνουν θαυμάσια με τα ορεκτικά, τις σαλάτες, τα αλλαντικά, τα ψάρια και γενικότερα την παραδοσιακή ελληνική κουζίνα, το άσπρο κρέας της σχάρας και της σούβλας, όπως και με τα ελαφριά τυριά.
- Η ρετσίνα πηγαίνει πάρα πολύ με τις σαλάτες, τα αλλαντικά, τα ψάρια, την ελληνική κουζίνα, τα πουλερικά και τα φαγητά της σχάρας και της σούβλας.
- Τα κόκκινα και πλούσια σε άρωμα κρασιά δεν ταιριάζουν παρά μόνο με κόκκινο κρέας και κυνήγι, όπως και με δυνατά πικάντικα τυριά.
- Η σαμπάνια, αν και συνήθως πίνεται ως απεριτίφ, μπορεί ωστόσο θαυμάσια να συνοδεύσει ένα ολόκληρο γεύμα.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Δεν είναι αρκετό, όμως, να ξέρετε ποιο κρασί δένει με ποιο φαγητό, αν δεν ξέρετε τις σωστές θερμοκρασίες στις οποίες πρέπει να σερβίρεται το κάθε κρασί, πάντα για την καλύτερη δυνατή γεύση. Για κάθε κρασί, λοιπόν, υπάρχει μια ιδανική θερμοκρασία.

- Τα ξηρά λευκά κρασιά δεν σερβίρονται ποτέ παγωμένα. Ιδανική θεωρείται η θερμοκρασία των 8 έως 12 βαθμών Κελσίου.
- Τα γλυκά λευκά κρασιά και οι σαμπάνιες χρειάζεται να είναι λίγο πιο δροσερά στο σερβίρισμα και η θερμοκρασία τους να κυμαίνεται από 6 έως 8 βαθμούς.
- Τα ελαφρά φρουτώδη κόκκινα κρασιά σερβίρονται σε θερμοκρασία 10 έως 12 βαθμών. Τα υπόλοιπα κόκκινα κρασιά σερβίρονται σε θερμοκρασία δωματίου – δηλαδή, στους 15 ως 18 βαθμούς.

Προσοχή, όμως, μην αφήσετε το κρασί να παγώσει: θα χάσει τη γεύση και το άρωμά του. Ο καλύτερος τρόπος για να το διατηρήσετε κρύο παραμένει η σαμπανιέρα.
Και φυσικά, μεγάλη σημασία έχει το ποτήρι. Πρέπει να έχει λεπτό πόδι για να μη μεταφέρεται η θερμότητα του χεριού στο κρασί και να είναι μεγάλο. Ποτέ δε γεμίζουμε το ποτήρι μέχρι τα χείλη, αλλά κατά τα δύο τρίτα του. Το ποτήρι του κρασιού πρέπει να είναι διαφανές και λεπτό, ώστε να μπορούμε να βλέπουμε το χρώμα και τη λαμπερότητά του.

Αυτά για σήμερα! Στην επόμενή μας εκπομπή θα έχουμε κοντά μας έναν ειδικό που θα μας μιλήσει για τον τρόπο επιλογής του κρασιού, την ηλικία, και γι' άλλα μικρά και μεγάλα μυστικά του οίνου.

Μέχρι την επόμενη εβδομάδα γεια σας και... στην υγειά σας!

7 Εμπνέομαι από τους ανθρώπους

Δημοσιογράφος Μεγάλωσε στη Λάρνακα, αλλά είναι από την Αμμόχωστο της Κύπρου. Σπούδασε στη Λειψία της Γερμανίας Ιστορία της Τέχνης, Νομικά στη Θεσσαλονίκη, και τέλος Καλές Τέχνες στην Αθήνα και την Αγγλία. Εργάστηκε ως φωτογράφος σε διάφορα περιοδικά και ως βοηθός σκηνογράφος στην παιδική σκηνή του Εθνικού Θεάτρου στην Αθήνα. Μετά την πρώτη του ατομική έκθεση στο Λονδίνο, πήρε μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις. Σήμερα διδάσκει ζωγραφική, Ιστορία της Τέχνης, και ζωγραφίζει. Αυτές τις μέρες παρουσιάζει στη γκαλερί Ηλιοτρόπιο της Λάρνακας τη δεύτερη ατομική του έκθεση ζωγραφικής. Ο Μιχάλης Παπαδόπουλος είναι σήμερα μαζί μας, για να μας μιλήσει για τη δουλειά του. Μιχάλη, καλησπέρα.

Μ.Π. Καλησπέρα, Μαρίνα.

Δημ. Είδαμε πριν από λίγο μαζί τους πίνακές σου, τον «κόσμο» σου. Πες μας, από πού προέκυψε η ενασχόλησή σου με την τέχνη;

Μ.Π. Από την ανάγκη που είχα να εκφράσω όλα αυτά που έβλεπα γύρω μου: τις καταστάσεις που βίωνα, το έντονο πολιτικό κλίμα που χαρακτήριζε την παιδική μου ηλικία.

Δημ. Πότε άρχισες να ζωγραφίζεις;

Μ.Π. Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, κράταγα πάντα ένα μολύβι και σχεδίαζα. Αυτό ήθελα πάντα να κάνω στη ζωή μου.

Δημ. Πόσο σημαντική, θα έλεγες, είναι η ζωγραφική για σένα;

Μ.Π. Είναι πλέον τόσο σημαντική στη ζωή μου, όσο και το φαΐ μου. Λειτουργεί αυτόματα, αυθόρμητα, κάτι σαν ένστικτο.

Δημ. Αλήθεια, όταν ζωγραφίζεις, τι αισθάνεσαι;

Μ.Π. Περισσότερο από κάθε τι άλλο αισθάνομαι μεγάλη ευθύνη.

Δημ. Μμ.... Τι είναι όμως εκείνο που σε εμπνέει;

Μ.Π. Οι άνθρωποι γύρω μου. Ξέρεις, ο καθένας κουβαλά μαζί του τις δικές του σκέψεις, τους δικούς του προβληματισμούς. Μια ιστορία, μια περιπέτεια. Η δουλειά μου είναι, επομένως, ανθρωποκεντρική. Γι' αυτό και θα τη χαρακτήριζα «ειλικρινή».

Δημ. Ξέρω ότι εδώ και κάποιον καιρό διδάσκεις. Τι είναι αυτό που σε παρακίνησε να ξεκινήσεις τη διδασκαλία;

Μ.Π. Λίγο πριν αρχίσω να διδάσκω, ένιωσα τη δημιουργικότητά μου να εκλείπει. Ένιωσα ότι δεν είχα και πολλά να πω. Τα παιδιά – οι μαθητές μου – μου έδωσαν πίσω την έμπνευση.

Δημ. Ακούω καλλιτέχνες να λένε ότι μέσα από τα έργα τους στέλνουν κάποιο μήνυμα στο κοινό. Ισχύει κάτι τέτοιο και για τα δικά σου έργα;

Μ.Π. Κοίτα, στα έργα μου απεικονίζω την κατάσταση, το συναίσθημα, μια πραγματικότητα. Δεν τολμώ να δώσω λύσεις. Αυτές είναι για τον καθένα ξεχωριστές, δικές του. Ο καθένας, επομένως, διαλέγει και παίρνει το δικό του μήνυμα μέσα από αυτά.

Δημ. Ξέρουμε ότι τα έργα σου αγοράζονται. Αυτό, βέβαια, κάτι δείχνει. Για σένα όμως τι σημαίνει αυτό;

Μ.Π. Όταν «φεύγει» ένα έργο, σημαίνει πως μίλησε στην ψυχή του αγοραστή. Ξέρεις, είμαι πολύ επικοινωνιακός. Δεν έχω, δεν κρατώ αγαπημένα έργα. Τ' αγαπώ όλα.
Δημ. Λύσε μου μια απορία που έχω. Πότε, κατά τη γνώμη σου, ένα έργο αντέχει στον χρόνο;
Μ.Π. Μμ... Θα σου έλεγα, όταν αγγίζει τα βασικά συναισθήματα: τον έρωτα, τη μοναξιά, τη λύπη, τη χαρά. Όλα αυτά θα συνεχίσουν να υπάρχουν, έτσι είναι η ανθρώπινη φύση. Αν ένα έργο ξυπνά αυτά τα συναισθήματα, φαντάζομαι πως θα μπορεί να συνεχίσει να ζει.
Δημ. Επομένως το σπουδαίο στην τέχνη κρίνεται...;
Μ.Π. Από τη διάρκεια ζωής του, ναι. Από την ικανότητά του να μας προκαλεί συναισθήματα και να μας εξελίσσει.
Δημ. Πώς πιστεύεις ότι γεννιούνται τα σπουδαία, τα αξιόλογα έργα;
Μ.Π. Μέσα από σκληρή δουλειά και δυνατή σκέψη.
Δημ. Τι σε επηρέασε και τι σε επηρεάζει στη δουλειά σου;
Μ.Π. Οι επιρροές μου... Φαντάζομαι πως είναι όλοι οι κλασικοί, οι δάσκαλοί μου, οι φίλοι μου, οι μαθητές μου, η ίδια η ζωή...
Δημ. Αλήθεια, Μιχάλη, τι σου πρόσφερε μέχρι τώρα η ζωγραφική;
Μ.Π. Πιστεύω πως η ζωγραφική μ' έχει ωριμάσει ως άνθρωπο και συγχρόνως κράτησε ζωντανό το παιδί μέσα μου.
Δημ. Ο καλύτερος συνδυασμός. Και για το ταλέντο, τι πιστεύεις; Είναι χάρισμα που το έχουμε για όλη μας τη ζωή;
Μ.Π. Χάρισμα; Ίσως. Θεωρώ, πάντως, πως το ταλέντο ενός ανθρώπου μπορεί να χαθεί, αν δεν αξιοποιηθεί σωστά. Κι αυτό, γιατί είναι σαν... το αλφάβητο. Αν δεν το δουλέψεις, δεν πρόκειται να γράψεις πρόταση, πόσο μάλλον βιβλίο!
Δημ. Και η τελευταία μου ερώτηση: αν η ζωή σου ήταν ένας ζωγραφικός πίνακας, τι θ' απεικόνιζε;
Μ.Π. Σίγουρα ανθρώπους να γελούν, να ερωτεύονται, να ζουν.
Δημ. Το περίμενα... Είναι κρίμα που ο χρόνος μας τελειώνει! Κλείνοντας θα ήθελες να μας πεις ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;
Μ.Π. Δεν έχω κάτι συγκεκριμένο να σου πω για το άμεσο μέλλον. Φιλοδοξώ, πάντως, να συνεχίσω να ζωγραφίζω και να μαθαίνω. Να συνεχίσω να δημιουργώ και να αντλώ μέσα από τη ζωή και τους ανθρώπους μου την έμπνευση.
Δημ. Θα αφιέρωνες κάπου τη δουλειά αυτή;
Μ.Π. Στους μαθητές μου. Σ' αυτούς που μου έδωσαν πίσω τη χαμένη μου όραση.

8 Πολυκατοικίες περιστεριών

Παρουσιάστρια Τον λόγο έχει τώρα η κυρία Μουστάκα, καθηγήτρια Λαογραφίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, που θα μας μιλήσει με θέμα τους κυκλαδίτικους περιστεριώνες. Κυρία Μουστάκα.

Κυρία Μουστάκα Ευχαριστώ. Καλησπέρα σας.
Κάποτε, περπατώντας στα γραφικά σοκάκια των κυκλαδίτικων νησιών, μπορούσες

να δεις δεκάδες περιστέρια να πετούν πάνω από το κεφάλι σου προς ένα λευκό σπιτάκι, φτιαγμένο με πολλή φαντασία και λεπτό γούστο, αποκλειστικά για τους φτερωτούς επισκέπτες του.

Όσοι κατάγονται από κάποιο κυκλαδονήσι, θα έφεραν σίγουρα στη μνήμη τους τη φιγούρα του περιστεριώνα. Της πολυκατοικίας των περιστεριών.

Οι κυκλαδίτικοι περιστεριώνες εμφανίστηκαν για πρώτη φορά στην Τήνο τον 17ο αιώνα. Μερικοί μάλιστα πιστεύουν ότι τα περιστέρια τα έφεραν Βενετοί αριστοκράτες, ενώ άλλοι διαφωνούν με την άποψη αυτή.

Τα διακοσμητικά μοτίβα όμως των περιστεριώνων, τα έφεραν στην Τήνο τον ίδιο αιώνα πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία, τη Θάσο, τη Χίο, τα Ψαρά και την Κρήτη.

Οι περιστεριώνες βρίσκονται μέσα στο μεγάλο κτήμα με το σπίτι του νοικοκύρη, άλλοτε δίπλα στο σπίτι και άλλοτε πολύ μακριά απ' αυτό. Ο τυπικός μοναχικός περιστεριώνας είναι ένα μικρό τετράγωνο κτίσμα. Η κάθε πλευρά του είναι 2,5 με 3 μέτρα και είναι δίπατος. Στο ισόγειο έχει μια μικρή αποθήκη ή έναν στάβλο, ενώ ο πάνω όροφος είναι η πολυκατοικία των περιστεριών. Η είσοδος των πουλιών γίνεται από ειδικά ανοίγματα στους εξωτερικούς τοίχους γύρω στα 14 εκατοστά του μέτρου.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η αισθητική των περιστεριώνων. Το μοτίβο είναι συνήθως λιτό, βασισμένο στα πανάρχαια μυστικιστικά γεωμετρικά σύμβολα: το τετράγωνο, το τρίγωνο και τον κύκλο.

Η απλότητα αυτή ταιριάζει απόλυτα με το κυκλαδίτικο τοπίο, στολίζοντας με τον λυρισμό της τα γυμνά βουνά των Κυκλάδων.

Και μη νομίζετε ότι πρόκειται για λίγα μόνο κτίσματα: όπως ο Γερμανός αρχιτέκτονας Ματέι ανέφερε στην ομιλία του στο Ινστιτούτο Γκαίτε, μόνο στην Τήνο υπάρχουν 1.009 περιστεριώνες.

Κι όμως, αυτό το υπέροχο δείγμα κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής, κινδυνεύει σήμερα να χαθεί. Ο χρόνος δυστυχώς έχει αφήσει τα ίχνη του επάνω στους περιστεριώνες, που μένουν σιωπηλοί στις θέσεις τους, χωρίς τους φασαριόζους κατοίκους τους.

Αν λοιπόν δε δείξουμε ενδιαφέρον, αυτό το σημαντικό κομμάτι της ιστορίας του νησιού θα καταστραφεί.

Αξιοπρόσεκτο είναι πάντως το γεγονός, ότι τα τελευταία χρόνια αρκετοί είναι αυτοί που προσπαθούν να διασώσουν τις «πολυκατοικίες» των περιστεριών.

Ας ελπίσουμε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού θα βοηθήσει, τόσο οικονομικά, όσο και τεχνικά την προσπάθεια αυτή, για να σωθεί αυτό το πανέμορφο δείγμα της ελληνικής λαϊκής αρχιτεκτονικής.

Ευχαριστώ πολύ.

Παρουσιάστρια Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Μουστάκα. Ο επόμενος ομιλητής μας θα μας μιλήσει για τη μακεδονίτικη αρχιτεκτονική. Κύριε Πλατή, έχετε τον λόγο.

9 Ταξίδι στον κόσμο

Καθηγήτρια Παιδιά, καλημέρα! Όπως είχαμε προγραμματίσει στο προηγούμενο μάθημα, σήμερα η Λαρίσα και ο Λιάν θα μας παρουσιάσουν την εργασία τους με θέμα "Ο μύθος της Ευρώπης". Λαρίσα, Λιάν, είστε έτοιμοι;
Λαρίσα Ναι!
Λιάν Μάλιστα.
Λαρίσα Ανοίγοντας μια εγκυκλοπαίδεια διαβάζουμε: «Ευρώπη: (α) Μία από τις ηπείρους της γης, η λεγόμενη «γηραιά ήπειρος». Συνορεύει ανατολικά με την Ασία από την οποία χωρίζεται με τα Ουράλια όρη, την Κασπία και τον Καύκασο, και βρέχεται βόρεια από τον Βόρειο Παγωμένο Ωκεανό, δυτικά από τον Ατλαντικό και νότια από τη Μεσόγειο. (β) Ένας από τους δορυφόρους του πλανήτη Δία». Επιπλέον, όπως ξέρετε, καθημερινά χρησιμοποιούμε το ευρώ ή μιλάμε για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία ανήκει ένα μεγάλο μέρος από τις χώρες της Ευρώπης.
Σήμερα όμως δε θα μιλήσουμε για την πολιτική ή την οικονομία της Ευρώπης. Θα μιλήσουμε για το όνομά της, και θα διηγηθούμε τον μύθο της, έναν από τους ομορφότερους αρχαίους ελληνικούς μύθους.
Λιάν Μια φορά κι έναν καιρό ήτανε, λέει, στη Συρία ένας βασιλιάς που λεγόταν Αγήνορας. Ο βασιλιάς αυτός είχε τρεις γιους και μια κόρη πεντάμορφη, την Ευρώπη. Τόση ήταν η ομορφιά της, που την είδε ο Δίας, ο βασιλιάς των θεών, και την ερωτεύτηκε με πάθος. Και για να την κάνει δική του, μηχανεύτηκε ένα σχέδιο. Μια μέρα που η Ευρώπη μαζί με τις φίλες της μάζευε λουλούδια κοντά στη θάλασσα, ο Δίας πλησίασε τα κορίτσια μεταμορφωμένος σε ταύρο. Αλλά τι ταύρο! Πανέμορφο, ολόλευκο, με χρυσά κέρατα και ήμερο σα σκυλάκι. Αφού πέρασε δίπλα από τις άλλες κοπέλες ο ταύρος πήγε και ξαπλώθηκε μπρος στα πόδια της Ευρώπης. Τα κορίτσια άρχισαν να τον κοιτάζουν με θαυμασμό. Σε λίγο η Ευρώπη, χαρούμενη και γελαστή, κάθισε στην πλάτη του. Αυτό περίμενε ο ταύρος-Δίας! Σηκώθηκε κι άρχισε να τρέχει προς το πέλαγος. Ο αδελφός του Δία, ο Ποσειδώνας, είχε ηρεμήσει τη θάλασσα, κι έτσι ο θεϊκός ταύρος με την Ευρώπη έφτασαν στην Κρήτη. Εκεί ο Δίας πήρε και πάλι την αρχική του μορφή κι ενώθηκε με την Ευρώπη. Έτσι, η Ευρώπη έφερε στον κόσμο τρεις γιους.
Στο μεταξύ ο πατέρας της είχε στείλει τους γιους του να ψάξουν για την αδελφή τους, και να μην επιστρέψουν αν δεν τη βρουν. Τα τρία παλικάρια κίνησαν από τον τόπο τους και πήραν το καθένα τον δικό του δρόμο. Και σα δεν μπόρεσαν να βρουν την αδερφή τους πουθενά, δεν είχαν το κουράγιο να ξαναγυρίσουν στον πατέρα τους κι έμειναν ο καθένας στη χώρα όπου τον έβγαλε ο δρόμος του. Ύστερα από καιρό η Ευρώπη παντρεύτηκε τον βασιλιά της Κρήτης, που υιοθέτησε τα παιδιά της από τον Δία. Μετά τον θάνατό της τιμήθηκε από θεούς και ανθρώπους, και η γιορτή της ήταν γιορτή χαράς για την ανάσταση της φύσης.
Λαρίσα Ίσως κάνει εντύπωση ότι, σύμφωνα με την αρχαία ελληνική μυθολογία, ο παντοδύναμος Ζευς έχει ανθρώπινα πάθη. Κι ακόμη ότι, αν και παντρεμένος με την Ήρα, είναι πολυγαμικός. Θα ήταν όμως λάθος να κρίνουμε με τη σύγχρονη ηθική την

αρχαία ελληνική μυθολογία. Προτιμότερο είναι να δούμε τους συμβολισμούς που κρύβουν οι μύθοι. Έτσι, ο Δίας δεν είναι μόνο ο ισχυρότερος από τους θεούς που κυβερνά αλλά και προστατεύει τους ανθρώπους, αλλά συμβολίζει και τη γονιμότητα. Πάντως, είτε πιστεύουμε στους μύθους είτε όχι, είναι γοητευτικό να σκεφτόμαστε πως η «γηραιά» μας ήπειρος κρύβει ένα τέτοιο πάθος στο παρελθόν της...

10 Και το όνομα αυτού...

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Δημοσιογράφος "Κυριακάτικο Ξύπνημα". Κυριακή πρωί σήμερα, κι ελπίζουμε να είχατε ένα ευχάριστο κυριακάτικο ξύπνημα.

Μερικοί από σας, ίσως έχετε να πάτε σε κάποια βάφτιση. Σκέφτεστε: τι όνομα θα δοθεί άραγε στο μωρό; Είναι τ' όνομα του παππού, της γιαγιάς ή ένα όνομα που άρεσε στους γονείς; Εσείς, πώς πήρατε τ' όνομά σας; Και, με τη σειρά σας, τι όνομα σκέφτεστε να δώσετε ή δώσατε ήδη στα παιδιά σας;

Σε όλες αυτές τις ερωτήσεις μπορείτε να απαντήσετε σήμερα, τηλεφωνώντας στο γνωστό νούμερο: 2310 - 722112.

Η αφορμή γι' αυτή την εκπομπή ήτανε μια κουβέντα που ανοίχτηκε στο τραπέζι την περασμένη βδομάδα, μετά τη βάφτιση της μικρής κόρης ενός φιλικού ζευγαριού. Η μικρή βαφτίστηκε Δανάη, πήρε δηλαδή ένα όμορφο όνομα από την αρχαία ελληνική μυθολογία. Φαίνεται όμως ότι υπήρξε διαφωνία για το όνομά της ανάμεσα στις δύο γιαγιάδες. Τελικά, οι γονείς πάτησαν πόδι και είπαν ότι δε δέχονταν επεμβάσεις στην απόφασή τους.

Μετά άρχισα να το σκέφτομαι. Εμένα με λένε Κώστα, έτσι λέγανε τον μακαρίτη τον παππού μου που του είχα μεγάλη αδυναμία, γι' αυτό χαίρομαι που πήρα τ' όνομά του. Έχω ωστόσο φίλους που νιώθουν δυστυχείς για το δικό τους όνομα.

Η αλήθεια είναι πως η συνήθεια στην Ελλάδα είναι να δίνουμε στα παιδιά μας τα ονόματα των γονιών μας. Τα στοιχεία όμως που έχω στα χέρια μου, δείχνουν ότι όλο και περισσότεροι γονείς διαλέγουν για τα παιδιά τους ονόματα από την αρχαιότητα.

Τώρα: ανεξάρτητα από το αν έχουν δώσει στα παιδιά τους αρχαίο ή άλλο όνομα, κάποιοι προτιμούν να τα φωνάζουν με υποκοριστικά, όπως Βίκυ, Μπάμπης, Λία κ.ά. Γενικά όμως οι γονείς σήμερα προτιμούν να φωνάζουν τα παιδιά με τα ονόματά τους ολόκληρα, πολύ περισσότερο απ' ό,τι παλιότερα.

Να σημειώσουμε ότι στην Ελλάδα σήμερα μπορούμε να δώσουμε όνομα στο παιδί μας με δύο τρόπους. Με τη βάφτιση στην εκκλησία ή με την απλή ονοματοδοσία στο ληξιαρχείο. Οι περισσότεροι, πάντως, φαίνεται ότι επιλέγουν τη βάφτιση, ακολουθώντας την παράδοση.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Δημ. Υπάρχουν όμως ήδη κάποια τηλεφωνήματα που είναι έτοιμα να βγουνε στον αέρα. Καλημέρα!

1η ακροάτρια Καλημέρα σας. Ήθελα να πω ότι ο σεβασμός προς τους γονείς μας δεν εξαρτάται μόνο από το αν τα παιδιά μας θα πάρουν τ' όνομά τους.
Δημ. Εσείς έχετε παιδιά;
1η ακρ. Ναι, έχω μια κορούλα, την Άρτεμη.
Δημ. Υπάρχει κάποιος ιδιαίτερος λόγος που της δώσατε τ' όνομα αυτό;
1η ακρ. Κοιτάξτε, εμείς με τον άντρα μου αγαπάμε πολύ τη φύση, και η Άρτεμις ήταν η θεά των δασών.
Δημ. Μάλιστα. Μάλιστα. Σας ευχαριστούμε πολύ.
Σύμφωνα με τους κοινωνιολόγους, το όνομα συνδέεται με την πολιτικοκοινωνική, οικονομική και πολιτισμική πραγματικότητα. Μπορούμε, μάλιστα, να μιλάμε ακόμη και για μόδα στα ονόματα... Έχουμε όμως ακόμη ένα τηλεφώνημα. Σας ακούμε.
2ος ακροατής Γεια σας. Λέγομαι Δημήτρης Γεωργίου και έχω δύο κόρες. Η μεγαλύτερη γεννήθηκε τον Δεκέμβριο του 1972, ενώ ήμουν φυλακισμένος από τη δικτατορία. Με ειδοποίησαν, λοιπόν, πως γέννησε η γυναίκα μου. Της δώσαμε τ' όνομα «Ελευθερία», μια και αυτό έλειπε, τόσο από μας, όσο και από την Ελλάδα τότε.
Δημ. Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Γεωργίου.
Αυτό που σκέφτομαι, πάντως, είναι πως αν αυτό που μας χαρακτηρίζει, τελικά, είναι η προσωπικότητά μας, δεν υπάρχει λόγος για τόσα "οικογενειακά δράματα". Όλοι ξέρουμε ότι αν αγαπήσεις έναν άνθρωπο, θ' αγαπήσεις και τ' όνομά του. Ήρθε όμως η ώρα να σας αποχαιρετήσω για σήμερα και να σας ευχηθώ μια καλή, καλή Κυριακή!

11 Μόνο στον κόσμο των παιχνιδιών;

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Δημ. Φίλοι της εκπομπής «Φύση και Ζωή», καλημέρα!
Όπως σας είχαμε υποσχεθεί, σήμερα θα μιλήσουμε για το έργο του «Αρκτούρου», μιας μη κυβερνητικής περιβαλλοντικής οργάνωσης που σκοπό έχει την προστασία της άγριας πανίδας και χλωρίδας στην Ελλάδα, και ιδιαίτερα της καφέ αρκούδας. Κοντά μας είναι η κυρία Εύα Παπαγεωργίου, που θα μας διαφωτίσει σχετικά με τις δραστηριότητες του «Αρκτούρου». Καλώς ήρθατε στην εκπομπή μας, κυρία Παπαγεωργίου.
κα Παπαγεωργίου Ευχαριστούμε για την πρόσκλησή σας. Η ευαισθητοποίηση όλων μας είναι, βλέπετε, πολύ σημαντική για την προστασία του φυσικού μας πλούτου. Ο πολύς κόσμος, για παράδειγμα, δεν ξέρει ότι μετά από 35 εκατομμύρια χρόνια ζωής, η αρκούδα ή ursus arctos κινδυνεύει να εξαφανιστεί!
Δημ. Και ποιοι είναι οι λόγοι της εξαφάνισής της;
κα Π. Η καταστροφή της φύσης και ο φόνος της αρκούδας απ' τον άνθρωπο.
Δημ. Μα δεν απαγορεύεται το κυνήγι;
κα Π. Το κυνήγι απαγορεύτηκε μόνο εδώ και τέσσερις δεκαετίες. Έτσι, στη Γαλλία δέκα χρόνια πριν είχαν απομείνει λιγότερες από 10 αρκούδες, ενώ στην Ισπα-

νία και στην Ιταλία, περίπου από 50. Στην Ελλάδα ζούσαν περίπου 150 ζώα, είχαμε, δηλαδή, τις περισσότερες αρκούδες στη Δυτική Ευρώπη.
Δημ. Πώς ξεκίνησε η προσπάθεια διάσωσης της αρκούδας;
κα Π. Ακούστε. Στην αρχή, σκοπός μας ήταν η προστασία της αρκούδας-χορεύτριας. Μερικές φορές σε χωριά ή και σε πόλεις βλέπαμε στο παρελθόν κόσμο μαζεμένο γύρω από μια αρκούδα που «χόρευε» ενώ ο κύριός της, ο «αρκουδιάρης», χτυπούσε ένα ντέφι. Αυτό που ο κόσμος έβλεπε ήταν το αποτέλεσμα μιας εκπαίδευσης πολύ οδυνηρής. Η αρκούδα αυτή που νομίζαμε ότι χόρευε χαρούμενα, στην πραγματικότητα το έκανε γιατί φοβόταν μήπως την πονέσουν. Εμείς, από την πλευρά μας, κάθε φορά που εντοπίζαμε μια «αρκούδα-χορεύτρια», την απελευθερώναμε και την παίρναμε κοντά μας. Πρώτα την φρόντιζαν οι κτηνίατροί μας. Όταν γινόταν καλά, την μεταφέραμε στο Δασικό Σταθμό, στο Νυμφαίο της Φλώρινας, όπου ζούσε ελεύθερη για το υπόλοιπο της ζωής της. Όχι όμως πραγματικά ελεύθερη. Εξαρτιόταν πάντοτε από την ανθρώπινη φροντίδα, αφού δεν είχε μάθει να επιβιώνει και να βρίσκει μόνη της την τροφή της.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Δημ. Πέστε μας, τι θα ήταν χρήσιμο να ξέρουμε για τη σχέση της αρκούδας με τον άνθρωπο;
κα Π. Το βασικότερο είναι ότι η αρκούδα δεν επιτίθεται στον άνθρωπο, παρά μόνο αν νιώσει κίνδυνο για την ίδια ή τα μικρά της. Γενικά, όταν καταλάβει ότι έχει «επισκέπτες», εξαφανίζεται. Είναι ζώο μοναχικό, με εξαιρετική εξυπνάδα, πολύ καλή μνήμη, άριστη ακοή και όσφρηση και λιγότερο καλή όραση.
Δημ. Με τι τρέφεται;
κα Π. Είναι παμφάγο ζώο με ιδιαίτερη προτίμηση στις φυτικές τροφές.
Δημ. Και πόσο μπορεί να ζήσει;
κα Π. Περίπου 20 με 30 χρόνια. Σημαντικό είναι ότι σε αντίθεση με άλλα ζώα, δε γεννάει κάθε χρόνο! Γεννάει κάθε 2 ή 3 χρόνια μόνο, από 1 ως 2 μικρά. Κι αυτό, όπως καταλαβαίνετε, αυξάνει ακόμη περισσότερο τον κίνδυνο εξαφάνισης του είδους.
Δημ. Μάλιστα. Στην προσπάθειά σας, συνεργάζεστε με άλλους;
κα Π. Ασφαλώς. Συνεργαζόμαστε όχι μόνο με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις αλλά και με την πολιτεία, με το Πανεπιστήμιο, με επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με τις γειτονικές χώρες της Βαλκανικής...
Δημ. Βλέπω πως έχετε μαζί σας ένα βαλιτσάκι.
κα Π. Το βαλιτσάκι αυτό το στέλνουμε στα σχολεία που μας το ζητούν. Περιέχει εκπαιδευτικό υλικό για δύο ομάδες μαθητών. Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει μαθητές νηπιαγωγείου, Α', Β' και Γ' Δημοτικού. Η δεύτερη, μαθητές Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικού και Α' Γυμνασίου.
Δημ. Τι θα θέλατε να πείτε για να κλείσετε τη σημερινή εκπομπή;
κα Π. Ότι ζωή για την αρκούδα είναι ζωή για τα δάση και τον άνθρωπο. Η αρκούδα είναι μια περιπέτεια, ένας μύθος, η συνέχεια μιας ζωής πανάρχαιας. Με την απουσία της θα αισθανθούμε όλοι λίγο πιο φτωχοί, λίγο πιο λυπημένοι.

Δημ. Ας βοηθήσουμε λοιπόν όλοι μας, για να μην υπάρχουν στο μέλλον αρκουδάκια μόνο στον κόσμο των παιχνιδιών...

12 Σε δρόμους και πλατείες

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Άνδρας Φίλες και φίλοι, καλησπέρα! Γι' άλλη μια φορά είμαστε μαζί σας έξω, σε δρόμους και πλατείες.
Γυναίκα Κάθε μέρα οι περισσότεροι από μας περπατάμε βιαστικά ή σεργιανάμε χαλαρά, συναντιόμαστε, μιλάμε, στεκόμαστε —πού αλλού;— σε δρόμους και πλατείες. Με όνομα και ιστορία.
Α Αλήθεια, πόσες φορές την ημέρα προφέρουμε το όνομα ενός δρόμου ή μιας πλατείας;
Γ «Ραντεβού στο Σύνταγμα, μπροστά στο ταχυδρομείο».
Α «Ιπποκράτους και Ακαδημίας είναι εντάξει;»
Γ «Βικτώρια, στο σταθμό του ηλεκτρικού, παρακαλώ».
Α «Την είδα ανεβαίνοντας την Ερμού»
Γ «Φοβερό μποτιλιάρισμα στη λεωφόρο Αλεξάνδρας».
Α Όταν έφτασε στα χέρια μας το βιβλίο που έχουμε τώρα μπροστά μας, με τον τίτλο «Οδωνυμικά», με έκπληξη διαπιστώσαμε πόσες είναι οι πληροφορίες που αγνοούμε, ακόμη και για τις ονομασίες των πιο κεντρικών δρόμων και πλατειών της Αθήνας. Είπαμε λοιπόν να μοιραστούμε μαζί σας μερικές απ' αυτές.
Γ Είμαστε τώρα στην οδό Ερμού, έναν από τους πιο εμπορικούς κεντρικούς δρόμους της Αθήνας, που συνδέει την πλατεία Συντάγματος με το Μοναστηράκι.
Η Ερμού λοιπόν, πήρε τ' όνομά της από τον Ερμή, τον αγγελιοφόρο των θεών του Ολύμπου, προστάτη του εμπορίου, των ρητόρων και των φιλοσόφων, κι ακόμη των οδοιπόρων, σαν εμάς!
Α Ας περπατήσουμε τώρα προς την Ομόνοια κι ας στρίψουμε στην οδό 3ης Σεπτεμβρίου, έναν από τους δρόμους που περιβάλλουν την πλατεία. Εδώ μια ιστορική ημερομηνία είναι που έδωσε στον δρόμο τ' όνομά του: η 3η Σεπτεμβρίου του 1843, όταν ο λαός ξεσηκώθηκε κατά του βασιλιά Όθωνα ζητώντας σύνταγμα. Από αυτό το σύνταγμα που πέτυχαν να αποκτήσουν οι πολίτες της Ελλάδας πήρε το όνομά της η πλατεία που είναι μπροστά απ' τη σημερινή Βουλή, η γνωστή σε όλους μας πλατεία Συντάγματος.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Γ Ποια είναι η πιο γνωστή φοιτητική γειτονιά της Αθήνας; Να βοηθήσουμε λίγο: στα τραπεζάκια της ομώνυμης πλατείας, όταν έχει λιακάδα γίνεται χαμός από κόσμο. Καλά το μαντέψατε. Ο λόγος είναι για τα Εξάρχεια και για την πλατεία Εξαρχείων. Η πλατεία αυτή, μας πληροφορούν τα «Οδωνυμικά», όπως και ολόκληρη η συνοικία, πήρε την ονομασία της από κάποιον Έξαρχο (Ηπειρώτη), που

είχε παντοπωλείο - ναι, ναι, καλά καταλάβατε, μπακάλικο - στη γωνία των οδών Θεμιστοκλέους και Σολωμού. Γωνία στην οποία συναντιούνται η αρχαία με τη νεώτερη Ελλάδα, η ιστορία με την ποίηση.

Α Από τη μία ο Θεμιστοκλής, ο μεγάλος Αθηναίος πολιτικός χάρη στον οποίο οι αρχαίοι Έλληνες νίκησαν τον Πέρση βασιλιά Ξέρξη και τον στόλο του στη ναυμαχία της Σαλαμίνας το 480 π.Χ.

Γ Από την άλλη ο Διονύσιος Σολωμός, ο μεγάλος επτανήσιος ποιητής, που, εμπνευσμένος από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, έγραψε τον «Ύμνο εις την Ελευθερίαν», τα τρία πρώτα τετράστιχα του οποίου αποτελούν τον Εθνικό Ύμνο της Ελλάδας.

Α Είναι επίσης ενδιαφέρον το ότι οι ονομασίες των δρόμων αλλάζουν ανά περιοχή. Παραδείγματος χάριν, στην περιοχή του Δημαρχείου βρίσκει κανείς ονόματα αρχαίων τραγικών και κωμικών ποιητών, στην Πλάκα και το Θησείο ονόματα απ' την αρχαία ελληνική ιστορία γενικά, στου Φιλοπάππου ονόματα ηρώων της Επανάστασης του '21 και φιλελλήνων, στα Πατήσια ονόματα λογοτεχνών και λογίων, στην Κυψέλη ονόματα νησιών και γεωγραφικών όρων και στην περιοχή Ιπποκράτους – στη Νεάπολη, δηλαδή, – ονόματα από τη βυζαντινή ιστορία.

Γ Ας δούμε όμως και μερικά ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία: από τις ονομασίες των δρόμων και των πλατειών το 91% ανήκει σε άντρες και μόνο ένα ποσοστό 9% περίπου είναι γυναικεία ονόματα. Δεν το σχολιάζω! Απ' αυτά πάλι, το πέντε τοις εκατό προέρχεται από τη μυθολογία και το μηδέν κόμμα οκτώ τοις εκατό από αγίες της ορθόδοξης εκκλησίας.

Α Φτάνοντας στο τέλος της σημερινής μας εκπομπής είμαστε βέβαιοι για κάτι: την επόμενη φορά που θα σημειώσουμε μια διεύθυνση, θ' αναρωτηθούμε: «Αλήθεια, γιατί ονομάστηκε έτσι αυτός ο δρόμος;»

Γ Ας ανανεώσουμε όμως το ραντεβού μας για την ερχόμενη Πέμπτη στις 6 το απόγευμα. Μέχρι τότε μπορούμε να κάνουμε την αρχή: να ρωτήσουμε και να μάθουμε για την ονομασία του δικού μας δρόμου! Λοιπόν, καλό σας απόγευμα.

Α Καλό δρόμο, όσοι είστε στο αυτοκίνητο.

Γ Και νά 'σαστε καλά!

Λύσεις

Μάθημα 1

2 1γ 2α 3δ 4β 5ε
3 1. β 2. α 3. α 4. β 5. β 6. α 7. β 8. α 9. α 10. α
4 1. Σ 2. Λ: η κρίση στα Βαλκάνια 3. Λ: 23 εκατομμύρια ευρώ 4. Σ
5. Λ: τραυμάτισαν ελαφρά το θύμα και επέβαιναν σε μοτοσικλέτα 6. Λ: 77χρονος
7. Λ: για δύο νύχτες 8. Σ 9. Λ: όχι η Φεράρι, η Μακ Λάρεν 10. Σ
5 1. ... πιστεύει ότι αυτή είναι η μόνη διέξοδος που θα βγάλει τη χώρα από τη σημερινή πολιτική κρίση 2. ...πιστεύει ότι μόνο σε αστάθεια και αβεβαιότητα μπορεί να οδηγήσουν 3. ... αύξηση των φοιτητών, ... νέα προγράμματα
4. ...ανακάλυψε τον τάφο του Μεγάλου Αλεξάνδρου στο Λατινικό νεκροταφείο της Αλεξάνδρειας 5. ... μαγέψει και την Αθήνα 6. ... οι δύο ομάδες ήρθαν ισοπαλία κι έτσι οι φίλαθλοι δεν ήξεραν ως το τέλος ποιος θα νικούσε.
6 1. τόνισε 2. στις δαπάνες 3. επέβαιναν, τραυμάτισαν, πήραν, διέφυγαν
4. χρονόμετρα, ανέμου 5. σκληρής, επίμονης, τη χώρα μου 6. επί

Μάθημα 2

1 1. α 2. β 3. β 4. γ 5. γ
2 1γ 2δ 3α 4ε 5β 6ζ 7η 8θ 9στ 10ιβ 11ιγ 12ιε 13ια 14ι 15ιδ
3 1. α 2. γ 3. β 4. β 5. α 6. γ 7. β 8. γ
4 1. Μετεωρολογική 2. Δευτέρα 3. έξι 4. Καιρού 5. Δευτέρα 6. αίθριος
7. μέτριοι 8. ταραγμένη 9. θερμοκρασία 10. επτά 11. βαθμούς
12. νεφώσεις 13. αυξημένες 14. δυτικά 15. πτώση
5 1. α 2. α 3. β 4. α 5. β 6. α 7. γ 8. γ
6 1. Πέμπτη 2. δεκατρείς 3. Ελλάδας 4. Άστατος 5. απόγευμα 6. ασθενών
7. Μακεδονία 8. σταδιακά 9. δυτικά 10. ανατολικά 11. ισχυροί
12. Αιγαίου 13. θυελλώδεις 14. θερμοκρασία 15. δεκαεννέα 16. έναν

Μάθημα 3

2 1γ 2ε 3α 4β 5δ
3 1. γ 2. γ 3. α, γ 4. γ 5. β 6. β, γ
4 1. Λ: είναι ηλεκτρολόγος μηχανικός κι έχει έρθει να της πάρουν συνέντευξη για εργασία. 2. Σ 3. Λ: θέλει να δοκιμάσει τις δυνάμεις της και σε κάτι άλλο, να αξιοποιήσει πιο δημιουργικά τις γνώσεις της και την εμπειρία της. 4. Σ
5. Λ: έχει μελετήσει ένα μεγάλο μέρος της βιβλιογραφίας της στα γερμανικά. 6. Σ
6 Επώνυμο: Θεοδωράκη Όνομα: Μαρίνα Τόπος γέννησης: Ηράκλειο Κρήτης
Έτος γέννησης: δεν αναφέρεται Λύκειο: Απολυτήριο με άριστα
Γ'βάθμιες σπουδές: Πτυχιούχος του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, 2003 - Μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, UCL Προϋπηρεσία: δύο χρόνια στην εταιρεία ....
Γλώσσες: Αγγλικά, πολύ καλά - Γερμανικά, ικανοποιητικά

Μάθημα 4

2 1. γ 2. α 3. β 4. α 5. β 6. γ 7. β 8. γ 9. α 10. β
3 1. Σ 2. Λ: θυμώνει όχι επειδή τα έφαγε αλλά επειδή τα πέταξε. 3. Σ

4. Λ: τις λατρεύει . 5. Λ: της λέει να πάει να φάει έξω. 6. Σ 7. Λ: στο φεστιβάλ της Δράμας. 8. Λ: δεν της άρεσε καθόλου. 9. Σ 10. Λ: έδωσαν ενάμισι εκατομμύριο (δραχμές) για να φέρουν το σπίτι στα ίσα.

4 1. α 2. β 3. β 4. α 5. α 6. β 7. α 8. β

5 1. Για να μη χαλάσω τη δίαιτά μου. 2. εκεί 3. Σε ποιον μιλάς 4. χορηγό 5. δεν υπάρχει περίπτωση 6. μάστορες δεν μπαίνουν 7. για να ξαναφτιάξω το σπίτι 8. απόρησαν

Μάθημα 5

1 1. α 2. α 3. β 4. β 5. α 6. α 7. β

2 1. γ 2. α 3. α 4. β 5. γ 6. α 7. β 8. β

3 1. Λ: ο δημοσιογράφος εννοεί το ποδήλατο. 2. Λ: τόσο στην πόλη όσο και στην εξοχή. 3. Σ 4. Λ: ο Δ. Βαλιάνος λέει ότι υπάρχουν. 5. Σ 6. Λ: η κίνηση σ' αυτόν τον δρόμο είναι πολύ μικρή. 7. Λ: μπορείς να πας με τον ηλεκτρικό.

4 ακροατές, είναι αφιερωμένη σ', παντοτινός, οι πιο πολλοί, ατελείωτες, κάποιους, ανάμνηση

5 1. φροντίδα, κράτους, ασφαλείς, πόλης 2. διαδρομή, η εξής, Κηφισιά, επιστροφή 3. ηλεκτρικού, βόλτα

6 1. γ 2. α 3. β 4. γ 5. β 6. γ 7. α 8. β

7 1. Λ: Υπάρχει η δυνατότητα και για πιο μακρινές εκδρομές. 2. Σ 3. Σ 4. Λ: Θεωρεί ότι η περιοχή αυτή είναι η πιο όμορφη 5. Σ 6. Σ 7. Λ: Ο δημοσιογράφος λέει ότι και ο ίδιος και κάποιοι από τους ακροατές θα προσπαθήσουν να ακολουθήσουν τις ιδέες του Δ.Β.

8 Δ.Β.: Εξίσου, η ανάβαση, φαράγγι, απολαύσει, παραδοσιακή, συναντάει
Δημ: καταλαβαίνω, ορεινές, παραθαλάσσιες

9 1. δυνατότητα, εκδρομές 2. ταξιδιωτικό, απαραίτητα 3. ψέματα 4. φανατικοί 5. γνώμη, περιοχή

Μάθημα 6

1 1γ 2β 3δ 4α

2 1. Σ 2. Λ: Η ιστορία του κρασιού ξεπερνά τα τέσσερις χιλιάδες χρόνια. 3. Σ 4. Λ: Όλα τα κρασιά δεν πηγαίνουν με όλα τα φαγητά.

3 1. β 2. α 3. α 4. β

4 1. ...είναι πάνω από... 2. ...κάποιες γεύσεις που ταιριάζουν 3. ...εξαρτάται από το τι αρέσει στον καθένα 4. ...πάνε μόνο... 5. ...μπορεί όμως κανείς να την πιει ωραιότατα παράλληλα με το φαγητό

5

ΚΡΑΣΙ	Ορεκτικά	Σαλάτες	Κόκκινο κρέας και κυνήγι	Άσπρο κρέας σχάρας	Ψάρια και ελληνική κουζίνα	Επιδόρπια	Πουλερικά
Λευκό	✔	✔		✔	✔		
Ρετσίνα		✔		✔	✔		✔
Κόκκινο			✔				
Σαμπάνια	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔

6 1. Σ 2. Σ 3. Λ: εδώ και τέσσερις δεκαετίες. 4. Λ: είχε τις περισσότερες αρκούδες στη Δυτική Ευρώπη.
8 1. απελευθέρωναν, έπαιρναν κοντά τους 2. κτηνίατροί τους 3. Δασικό Σταθμό, το υπόλοιπο της ζωής της
9 1. ενημερώσει, το έργο 2. το να νιώσουμε όλοι μας υπεύθυνοι, σπουδαία 3. που προκαλούσε πολύ πόνο
10 1. β 2. α 3. β
11 1. Σ 2. Σ 3. Λ: έχει πολύ καλή μνήμη. 4. Λ: έχει προτίμηση στις φυτικές τροφές.
12 1. που τρώει τα πάντα 2. αρχαιότατης, Αν λείψει, θα νιώσουμε 3. περιλαμβάνει
13 1. περιβαλλοντικές 2. πολιτεία 3. Πανεπιστήμιο 4. επιστήμονες 5. Τοπική 6. γειτονικές, Βαλκανικής

Μάθημα 12

1 1ε 2δ 3στ 4β 5γ 6α
2 1ε 2α 3δ 4β 5γ
3 1. Σ 2. Σ 3. Λ: είναι ένας από τους πιο εμπορικούς δρόμους της Αθήνας, πολύ κεντρικός. 4. Λ: ήταν ο αγγελιοφόρος των θεών του Ολύμπου. 5. Σ 6. Λ: λεγόταν Όθωνας. 7. Σ
4 1. α 2. α 3. β 4. β 5. β 6. α
5 1. βιαστικά 2. χαλαρά 3. στεκόμαστε 4. πλατείες 5. ιστορία 6. προφέρουμε 7. ενός 8. Σύνταγμα 9. ταχυδρομείο 10. Ακαδημίας 11. ηλεκτρικού 12. την 13. ανεβαίνοντας 14. Φοβερό 15. λεωφόρο
6 1. μεγάλη κίνηση 2. είδαμε/καταλάβαμε, δε γνωρίζουμε καθόλου 3. ενώνει 4. ταχυδρόμος 5. βρίσκονται γύρω από 6. το παλιό παλάτι
7 1. Λ: είναι τα Εξάρχεια. 2. Σ 3. Σ 4. Σ 5. Λ: ανήκει σε άνδρες. 6. Σ 7. Λ: την επόμενη Πέμπτη στις 6 το απόγευμα.
8 1. α 2. β 3. α 4. β 5. β 6. β 7. α
9 1. νεώτερη 2. ποίηση 3. Θεμιστοκλής 4. Αθηναίος 5. στον οποίο 6. Σαλαμίνας 7. επτανήσιος 8. Επανάσταση 9. Ελευθερίαν 10. πρώτα 11. του οποίου 12. Ύμνο
10 1. με το ίδιο όνομα, ήλιο, έχει πάρα πολύ κόσμο 2. Όλη, γειτονιά, το όνομά, μπακάλικο 3. κατά, για παράδειγμα 4. ανθρώπων από άλλες χώρες που αγάπησαν και βοήθησαν την Ελλάδα, πνευματικών ανθρώπων 5. Δε θα πούμε τη γνώμη μας 6. επόμενη
11 Φιλοπάππου: ήρωες επανάστασης του '21 και φιλέλληνες Κυψέλη: νησιά & γεωγραφικοί όροι Δημαρχείο: αρχαίοι τραγικοί και κωμικοί ποιητές Πλάκα/Θησείο: αρχαία ελληνική ιστορία Πατήσια: λογοτέχνες & λόγιοι Ιπποκράτους/Νεάπολη: βυζαντινή ιστορία
12 1στ 2γ 3β 4ζ 5α 6δ 7ε

5 1. άσπρο, χτισμένο 2. είναι 3. άλλες φορές, άλλες φορές 4. πάει 5. είπε 6. θαυμάσιο
6 1. Κάποτε, γραφικά, κυκλαδίτικων, δεκάδες, προς, πολλή, λεπτό, επισκέπτες *2. διακοσμητικά, αιώνα, Μικρά Ασία, Χίο, Κρήτη* *3. Ιδιαίτερο, αισθητική* 4. απόλυτα, τοπίο, λυρισμό, γυμνά 5. ενδιαφέρον, σημαντικό, ιστορίας, καταστραφεί
8 1γ 2ιβ 3θ 4ια 5ι 6ζ 7δ 8β 9η 10στ 11ε 12α

Μάθημα 9

2 1β 2δ 3ε 4α 5γ
5 1. β 2. α, β, γ 3. β 4. γ 5. α 6. γ 7. β 8. α 9. γ 10. α
6 1. Σ 2. Λ: Λεγόταν Αγήνορας. 3. Λ: είχε τρεις γιους και μία κόρη. 4. Σ 5. Σ 6. Λ: Τα κορίτσια άρχισαν να τον κοιτάζουν με θαυμασμό. 7. Σ 8. Λ: Ο Ποσειδώνας ηρέμησε τη θάλασσα. 9. Λ: Δεν είχαν το κουράγιο να ξαναγυρίσουν στον πατέρα τους κι έμειναν ο καθένας στη χώρα όπου τον έβγαλε ο δρόμος του. 10. Σ
7 1. εγκυκλοπαίδεια 2. γης 3. ήπειρος 4. Ασία 5. χωρίζεται 6. βρέχεται 7. Βόρειο 8. Ατλαντικό 9. νότια 10. πλανήτη 11. χρησιμοποιούμε 12. Ένωση
8 1. σκέφτηκε πονηρά 2. πάρα πολύ όμορφο, ολόασπρο, ήσυχο 3. γυρίσουν, έφυγαν, επειδή/όταν 4. αναγέννηση
9 1. εντύπωση 2. αρχαία 3. παντοδύναμος 4. πάθη 5. πολυγαμικός 6. λάθος 7. ηθική 8. μυθολογία 9. συμβολισμούς 10. είτε 11. γοητευτικό 12. πάθος
10 1. τρεις 2. τρεις 3. τρία, δώρα, γίγαντα, μαγικό, τίποτα 4. τρεις, γιους, Μίνωα 5. τρία, Φοίνικα, Κιλικία, Κάδμο
11 η Ασία, η Αφρική, η Αμερική, η **Ω**κεανία, η Ανταρκτική
Όλες οι ήπειροι του πλανήτη μας είναι γένους θηλυκού στα ελληνικά.

Μάθημα 10

2 1β 2α 3δ 4γ
3 1. β 2. β 3. α 4. β 5. α 6. β
4 1. Λ: ο δημοσιογράφος χαίρεται που πήρε το όνομα του παππού του, που του είχε μεγάλη αδυναμία. 2. Σ 3. Λ: οι γονείς σήμερα γενικά προτιμούν να φωνάζουν τα παιδιά με τα ονόματά τους ολόκληρα. 4. Σ
5 1. πάτησαν πόδι: επέμειναν στη δική τους άποψη, επεμβάσεις: το να επηρεάζεις κάτι που δε σε αφορά άμεσα 2. του είχα μεγάλη αδυναμία: τον αγαπούσα ιδιαίτερα
6 1. β 2. α 3. β 4. β 5. α 6. α
7 1. Σ 2. Λ: μπορούμε. 3. Λ: ήταν φυλακισμένος από τη δικτατορία. 4. Σ
8 1. να βγουν στον αέρα: να ακουστούν από την εκπομπή ζωντανά
2. με ειδοποίησαν: μου είπαν, με ενημέρωσαν
11 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Μάθημα 11

3 1γ 2στ 3ε 4α 5β 6δ
4 1γ 2ε 3δ 4α 5β
5 1. α 2. β 3. β

6 1. Σ 2. Σ 3. Λ: εδώ και τέσσερις δεκαετίες. 4. Λ: είχε τις περισσότερες αρκούδες στη Δυτική Ευρώπη.
8 1. απελευθέρωναν, έπαιρναν κοντά τους 2. κτηνίατροί τους 3. Δασικό Σταθμό, το υπόλοιπο της ζωής της
9 1. ενημερώσει, το έργο 2. το να νιώσουμε όλοι μας υπεύθυνοι, σπουδαία 3. που προκαλούσε πολύ πόνο
10 1. β 2. α 3. β
11 1. Σ 2. Σ 3. Λ: έχει πολύ καλή μνήμη. 4. Λ: έχει προτίμηση στις φυτικές τροφές.
12 1. που τρώει τα πάντα 2. αρχαιότατης, Αν λείψει, θα νιώσουμε 3. περιλαμβάνει
13 1. περιβαλλοντικές 2. πολιτεία 3. Πανεπιστήμιο 4. επιστήμονες 5. Τοπική 6. γειτονικές, Βαλκανικής

Μάθημα 12

1 1ε 2δ 3στ 4β 5γ 6α
2 1ε 2α 3δ 4β 5γ
3 1. Σ 2. Σ 3. Λ: είναι ένας από τους πιο εμπορικούς δρόμους της Αθήνας, πολύ κεντρικός. 4. Λ: ήταν ο αγγελιοφόρος των θεών του Ολύμπου. 5. Σ 6. Λ: λεγόταν Όθωνας. 7. Σ
4 1. α 2. α 3. β 4. β 5. β 6. α
5 1. βιαστικά 2. χαλαρά 3. στεκόμαστε 4. πλατείες 5. ιστορία 6. προφέρουμε 7. ενός 8. Σύνταγμα 9. ταχυδρομείο 10. Ακαδημίας 11. ηλεκτρικού 12. την 13. ανεβαίνοντας 14. Φοβερό 15. λεωφόρο
6 1. μεγάλη κίνηση 2. είδαμε/καταλάβαμε, δε γνωρίζουμε καθόλου 3. ενώνει 4. ταχυδρόμος 5. βρίσκονται γύρω από 6. το παλιό παλάτι
7 1. Λ: είναι τα Εξάρχεια. 2. Σ 3. Σ 4. Σ 5. Λ: ανήκει σε άνδρες. 6. Σ 7. Λ: την επόμενη Πέμπτη στις 6 το απόγευμα.
8 1. α 2. β 3. α 4. β 5. β 6. β 7. α
9 1. νεώτερη 2. ποίηση 3. Θεμιστοκλής 4. Αθηναίος 5. στον οποίο 6. Σαλαμίνας 7. επτανήσιος 8. Επανάσταση 9. Ελευθερίαν 10. πρώτα 11. του οποίου 12. Ύμνο
10 1. με το ίδιο όνομα, ήλιο, έχει πάρα πολύ κόσμο 2. Όλη, γειτονιά, το όνομά, μπακάλικο 3. κατά, για παράδειγμα 4. ανθρώπων από άλλες χώρες που αγάπησαν και βοήθησαν την Ελλάδα, πνευματικών ανθρώπων 5. Δε θα πούμε τη γνώμη μας 6. επόμενη
11 Φιλοπάππου: ήρωες επανάστασης του '21 και φιλέλληνες Κυψέλη: νησιά & γεωγραφικοί όροι Δημαρχείο: αρχαίοι τραγικοί και κωμικοί ποιητές Πλάκα/Θησείο: αρχαία ελληνική ιστορία Πατήσια: λογοτέχνες & λόγιοι Ιπποκράτους/Νεάπολη: βυζαντινή ιστορία
12 1στ 2γ 3β 4ζ 5α 6δ 7ε

Μάθημα 4 Απόσπασμα απο το θεατρικό έργο των Δημήτρη Κεχαΐδη και Ελένης Χαβιαρά *Με δύναμη από την Κηφισιά* (μαζί με το *Δάφνες και Πικροδάφνες*), Κέδρος Αθήνα 2005, σσ. 47-50.

Μάθημα 5 Από το άρθρο "Μακάρι νά' ταν η ζωή μας ποδήλατο", ρεπορτάζ Τ. Βουνάτσος και Κ. Χατζίδης, εφημερίδα *Τα Νέα,* 21 Οκτωβρίου 1992, σσ. 20-21 (συλλογή στοιχείων και διασκευή τους σε μορφή συνέντευξης).

Μάθημα 6 - Από αφιέρωμα στο κρασί στο ένθετο της εφημερίδας *Τα Νέα* "Καλύτερη Ζωή", 10 Οκτωβρίου 1992, σσ. 28, 45 (διασκευή σε μορφή ραδιοφωνικής εκπομπής με απλοποιήσεις).

Μάθημα 7 Συνέντευξη στο περιοδικό *Prima Scala,* τεύχος *αρ. 22,* Λάρνακα Δεκέμβριος 2006 - Ιανουάριος 2007, σ. 94 (με μικρές αλλαγές) - Προαναγγελία της έκθεσης στο *Περιοδικό,* τεύχος 1074, Λευκωσία, 8 Δεκεμβρίου 2006, σ. 101 (με περικοπές) - Κατάλογος της έκθεσης του Μιχάλη Παπαδόπουλου στη Γκαλερί Ηλιοτρόπιο, Λάρνακα, Δεκέμβριος 2006.

Μάθημα 8 Από το άρθρο "Οι πολυκατοικίες... περιστεριών" της Μ. Μουστάκα, εφημερίδα *Τα Νέα*, 27 Σεπτεμβρίου 1991, στη στήλη "Λαϊκή Αρχιτεκτονική", σ. 44 (διασκευή σε μορφή διάλεξης με απλοποιήσεις).

Μάθημα 9 Χρησιμοποιήθηκαν διασταυρωμένα στοιχεία από την *Ελληνική Μυθολογία* της Εκδοτικής Αθηνών, από το *Λεξικό της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Μυθολογίας* του P. Grimal, και από τις ελληνικές μυθολογίες των P. Decharme, Ν. Τσιφόρου και Α. Γεωργίου.

Μάθημα 10 Από το άρθρο "Και το όνομα αυτού... αρχαίο ελληνικό", εφημερίδα *Τα Νέα*, 26 Μαΐου 1992, σσ. 30-31 (διασκευή σε μορφή ραδιοφωνικής εκπομπής με απλοποιήσεις).

Μάθημα 11 Από το έντυπο υλικό και τον δικτυότοπο της οργάνωσης "Αρκτούρος" (συλλογή στοιχείων και σύνθεσή τους σε μορφή συνέντευξης).

Μάθημα 12 Από το βιβλίο των Μ. Βουγιούκα και Β. Μεγαρίδη *Οδωνυμικά*, Δήμος Αθηναίων, Πνευματικό Κέντρο, Τόμοι Α' και Β', Αθήνα 1990 (συλλογή στοιχείων και σύνθεσή τους σε μορφή τηλεοπτικής εκπομπής).

Brown J. M. & Palmer A.S., *The listening approach. Methods and materials for applying Krashen's input hypothesis*, Longman, New York & London 1998.

Gremmo M.J. & Holec H., "La Compréhension Orale: Un processus et un comportement" στο *Le Français dans le monde, numéro spécial* ("Acquisition et utilisation d' une langue étrangère, L' approche cognitive"), 1990, pp. 30-40.

Lebre-Peytard M., *Situations d' oral. Documents authentiques: analyse et utilisation*, CLE International, Paris 1990.

Rixon Sh., *Developing listening skills*, Macmillan Publishers Ltd., London 1986.

Underwood M., *Teaching listening*, Longman, London & New York 1989.

Ur P., *Teaching listening comprehension,* Cambrige University Press, Cambridge 1984.

Αρίθμηση ύλης στο CD

Εισαγωγικά	01		
Μάθημα 1	02	*Κυρίες και κύριοι, καλημέρα σας*	
Μάθημα 2	03	*Δελτίο καιρού*	- 1ο Δελτίο
»	04	»	- 2ο Δελτίο
Μάθημα 3	05	*Πιστεύω ότι θα συνεργαστούμε*	
Μάθημα 4	06	*Και τώρα τι θα φάω εγώ;*	
Μάθημα 5	07	*Ένας παιδικός φίλος*	- 1ο Μέρος
»	08	»	- 2ο Μέρος
Μάθημα 6	09	*Και... στην υγειά σας!*	- 1ο Μέρος
»	10	»	- 2ο Μέρος
Μάθημα 7	11	*Εμπνέομαι από τους ανθρώπους*	
Μάθημα 8	12	*Πολυκατοικίες περιστεριών*	
Μάθημα 9	13	*Ταξίδι στον κόσμο*	
Μάθημα 10	14	*Και το όνομα αυτού...*	- 1ο Μέρος
»	15	»	- 2ο Μέρος
Μάθημα 11	16	*Μόνο στον κόσμο των παιχνιδιών;*	- 1ο Μέρος
»	17	»	- 2ο Μέρος
Μάθημα 12	18	*Σε δρόμους και πλατείες*	- 1ο Μέρος
»	19	»	- 2ο Μέρος

Τα κείμενα διάβασαν οι:

Φρόσω Αρβανιτάκη
Ιάσονας Αρβανιτάκης
Κλεάνθης Αρβανιτάκης
Λέλια Παντελόγλου
Μαρίζα Παπαδημητρίου
Μιχάλης Παπαδόπουλος

Στη συνέντευξη του Μαθήματος 7 ακούμε τη φωνή του ίδιου του καλλιτέχνη.

Η ηχογράφηση έγινε στο στούντιο της Silicon Factory
Ιλισού 195, Μοσχάτο, τηλ/φαξ: 210 9415733
www.siliconfactory.gr e-mail: sound@siliconfactory.gr

Η σειρά ***Άκου να δεις*** έχει ως σκοπό την ενίσχυση της ακουστικής κατανόησης του ξενόγλωσσου μαθητή που μαθαίνει ελληνικά.

Αποτελείται από 3 βιβλία και 3 CD, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως συμπληρωματικό υλικό για οποιοδήποτε εγχειρίδιο διδασκαλίας της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας, ανάλογα με το επίπεδο του μαθητή.

Το ***Άκου να δεις 3*** απευθύνεται σε προχωρημένους μαθητές και αποτελείται από:

- ένα CD με διαλόγους, κείμενα και συνεντεύξεις που βασίζονται σε ρεαλιστικές καταστάσεις, και
- ένα βιβλίο με ασκήσεις ακουστικής κατανόησης, τα κείμενα, τις συνεντεύξεις και τους διαλόγους που ακούγονται στο CD, και τις λύσεις των ασκήσεων.

I.S.B.N. Βιβλίο & CD: 960-7914-32-5

Άκου να δεις 3